Raport privind Starea Economică, Socială și de Mediu a Municipiului Arad, pe Anul 2025

Primăria Municipiului Arad

B-dul Revoluției, nr. 75, Arad, cod 310130

www.primariaarad.ro

pma@primariaarad.ro | registratura@primariaarad.ro

Tel. 0040-257-281 850 | Fax. 0040-257-284 744

Dragi arădeni,

În pofida tulburărilor internaționale generate de războiul din Ucraina și de reacțiile inerente pe piețele energetice, în special, dar și pe cele financiare, anul 2025 a fost un an benefic pentru Municipiul Arad. Viața social-economică a municipiului a continuat parcursul ascendent, în ciuda crizei materiale și a exploziei prețurilor la majoritatea materiilor și serviciilor de bază. Astfel, Aradul și-a continuat dezvoltarea într-un ritm susținut și mai mult decât satisfăcător. Primul lucru care a contribuit la acest ritm al dezvoltării a fost angajamentul administrației în accesarea finanțărilor disponibile prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), prin Programul Operațional Regional (POR), Programul National de Investiții „Anghel Saligny" (PNDL3) și altele. A fost normal ca prima preocupare, primele eforturi să fie focusate spre accesarea acestor fonduri care să asigure finanțarea proiectelor aflate în diverse faze de implementare.

Fără îndoială că cea mai importantă realizarea a administrației arădene din anul 2025 a fost demararea lucrărilor pentru reabilitarea CETH SA pentru producerea de energie termică și electrică prin cogenerare de înaltă eficiență, un proiect în valoare totală de 106 milioane de euro, din care peste 55 de milioane sunt accesați prin PNRR. Un proiect aflat în stadiu avansat de realizare și care va avea un impact major asupra nivelului de trai al populației, prin scăderea cu peste 30% a prețului energiei termice furnizate.

Anul 2025 a fost un an în care, prin eforturile administrației și cu sprijinul implicit al societății arădene, am reușit implementarea unor investiții majore. Între acestea, unele demarate în anii precedenți, au fost finalizate în anul 2025, și aș aminti aici noul pod peste râul Mureș, o lucrare care, împreună cu noua axă de legătură între zona UTA și cartierul Aradul Nou, va avea un impact major asupra decongestionării traficului auto din zona centrală a orașului.

N-aș vrea să uităm faptul că în strânsă legătură cu modernizarea CETH SA s-au înscris modernizările efectuate în cursul anului la rețelele de termoficare, lucrări pe care intenționăm să le continuăm și în anii următori, astfel încât efectele modernizării CET să aibă impactul maxim dorit.

Un alt pas important în direcția dezvoltării Aradului a fost făcut prin continuarea înnoirii mijloacelor de transport. Astfel, în anul 2025 au fost achiziționate nu mai puțin de 14 tramvaie noi, parcul actual de tramvaie ajungând la această dată la o flotă complet nouă de tramvaie. Iar pentru că aceste tramvaie au nevoie de o infrastructură pe măsură și ținând cont că vechile linii nu mai corespunde tehnic, am continuat anul trecut lucrările de investiții în căi de rulare noi pentru tramvaie. După finalizarea lucrărilor de refacere a acestor linii pe strada Aurel Ardelean (fostă Pădurii), anul trecut a fost finalizată bucla de la Făt Frumos, și acea zonă fiind una în suferința de ani buni de zile. Iar tot în anul trecut a început cea mai amplă lucrare de refacere a căii de rulare

pentru tramvaie, respectiv de la Podgoria – Calea Iuliu Maniu – Calea Radnei și întreaga linie din Zona Micălaca 300.

În scopul sporirii atractivității orașului, anul trecut am continuat lucrările de refacere a trotuarului arterei principale a Aradului, respectiv Bulevardul Revoluției. O față nouă dată unui trotuar care dădea semne evidente de degradare, lucrare aflată acum pe ultimii câteva sute de metri. În aceeași idee a înnoirii feței Aradului, dar și ca măsură de oferire de spații noi și moderne în scop recreativ a fost și modernizarea, transformarea și reconfigurarea Pieței Catedralei, un loc în care deja se organizează spectacole, târguri și alte evenimente de impact. În aceeași intenție, reamenajarea Aleii Borsec a redat vitalitatea și frumusețea unui loc cu impact asupra vieții locuitorilor cartierului Micălaca.

Iar dacă este să vorbim despre investiții așteptate îndelung de arădeni, n-aș vrea să uit menționarea unei lucrări așteptată de arădeni de aproape 90 de ani. Mă refer la noua pasarelă de la Trei insule, o lucrare neglijată decenii la rând.

N-aș vrea să omit continuarea implementării proiectelor privind colectarea selectivă a deșeurilor, proiect în valoare totală de peste 4 milioane de euro, precum și achiziția și amplasarea insulelor ecologice digitalizate, un alt proiect în valoare totală de peste 3,5 milioane de euro.

O datorie și totodată o activitate benefică pe care am dus-o mai departe în Arad și în anul 2023, a fost dialogul cu cetățenii. Oriunde acest lucru a fost solicitat, am fost în contact cu dorințele și propunerile arădenilor, dialoguri la care țin foarte mult și care, ca și în anii precedenți, au dus la multe intervenții care, deși valoric ar putea fi considerate „investiții minore", ele sunt cu impact direct și permanent asupra calității vieții cetățeanului. Mă refer aici la reparațiile la unele străzi, la amenajarea de noi locuri de parcare rezidențiale în zone omise la regenerarea urbană, la amenajarea modernă, cu tartan, a locurilor de joacă pentru copii.

Între lucrările de anvergură desfășurate în Arad, lucrări ce vor continua și în 2026, trebuie să menționăm lucrările de reabilitare termică a școlilor, precum și dotarea unităților de învățământ și a grădinițelor cu materiale didactice noi și de ultimă generație. Asigurăm în acest fel accesul la o educație eficientă și modernă, în pas cu vremurile actuale și în concordanță cu tradiția învățământului arădean.

Și tot la acest capitol al eficientizării energetice se înscriu și reabilitările termice la blocurile de locuințe din Arad, lucrări ce depășesc valoarea de 100 de milioane de lei și care vor continua și în anii următori.

Nu în ultimul rând, am continuat politica de atragere de întreprinzători noi în Arad. Pe lângă alte investiții private din Arad, administrația a continuat aceeași politică administrativă prin punerea la dispoziția oricărui potențial investitor facilitățile necesare dezvoltării de afaceri noi, lucru care înseamnă nu doar scutirea arădenilor de deplasare în alte orașe, ci și crearea de noi locuri de muncă.

Evident, administrația arădeană a făcut toate eforturile și diligențele pentru atragerea de cât mai multe fonduri prin planurile guvernamentale de susținere a dezvoltării locale, eforturi care s-au

concretizat prin aprobarea de proiecte care se vor regăsi în intervenții majore care vizează continuarea modernizării infrastructurii în transportul urban, anveloparea termică a majorității școlilor arădene și a unui număr de peste 1.000 de locuințe, și diverse alte proiecte care vor contribui la îmbunătățirea calității vieții arădenilor.

Tot la acest capitol, al relației dintre instituții și cetățean, se înscrie și extinderea acțiunilor privind digitalizarea, atât în relațiile interioare ale administrației sau interinstituțional, cât și în relația arădenilor cu diverse instituții. De altfel, Municipiul Arad a și fost remarcat și premiat la nivel național pentru nivelul ridicat al digitalizării.

A fost un an fructuos. Avem multe proiecte în lucru și, așa cum am reușit să facem din anul 2025 un an preponderent al reușitelor, sunt convins că împreună cu arădenii vom finaliza proiectele existente, vom demara proiecte noi și vom căuta să identificăm orice oportunitate care să ducă mai departe la dezvoltarea Aradului.

Le mulțumesc tuturor arădenilor pentru că au fost alături de noi, indiferent dacă a fost vorba despre aprecieri sau critici, le mulțumesc oamenilor din administrație și din societățile partenere pentru aportul lor deloc de neglijat. Sunt convins că, pornind cu aceeași dragoste pentru orașul nostru, vom reuși să ridicăm Aradul la nivelul așteptărilor fiecăruia dintre noi.

Călin Bibarț
Primarul Municipiului Arad

Cuprins

Cuprins 6
Capitolul 1 - Introducere, bază legală și metodologie 8
1.1 Baza legală a raportului anual 8
1.2 Scopul și rolul raportului 8
1.3 Metodologia de elaborare a raportului 9
1.4 Profilul general al Municipiului Arad 11
Capitolul 2 - Profil socio-demografic, economic și domenii sociale 12
2.1 Demografie – volum, densitate și structură pe vârste (2021–2025) 12
2.2 Piața muncii 14
2.3 Economie 18
2.4 Protecție socială 22
2.5 Educație 25
2.6 Sistem public de sănătate (SCJU) 31
2.7 Sport (DJS) 36
2.8 Cultură 39
2.9 Media locală și comunicare publică 44
Capitolul 3 - Dezvoltare economică și investiții 46
3.1 Investiții publice 46
3.2 Proiecte europene 49
3.3 Infrastructură economică 52
Capitolul 4 - Infrastructură urbană și utilități 56
4.1 Transport public 56
4.2 Termoficare 60
4.3 Salubritate și servicii edilitare 64
4.4 Spații publice, piețe, parcări și administrare urbană 67
Capitolul 5 - Mediu 72
5.1 Calitatea mediului și conformare 72
5.2 Gestionarea deșeurilor și economie circulară 75
5.3 Spații verzi și biodiversitate urbană 79
Capitolul 6 - Administrație publică locală 82

6.1 Execuția bugetară, investițiile și datoria publică locală 82
6.2 Patrimoniu administrat – fond locativ 89
6.3 Urbanism și reglementare: PUZ/PUD, avize și documentații 92
6.4 Resurse umane și capacitate administrativă 97
Capitolul 7 - Ordine publică, conformare urbană și managementul situațiilor de urgență 100
7.1 Context general 100
7.2 Ordine publică și conformare urbană – componenta disponibilă pentru anul 2025 101
7.3 Situații de urgență, prevenire și intervenție – repere contextuale 103
7.4 Cooperare interinstituțională și capacitate de răspuns 104
7.5 Evaluare sintetică 104
Capitolul 8 - Relații externe, cooperare și protocol instituțional 105
8.1 Context general 105
8.2 Rețeaua de cooperare externă și parteneriatele municipiului 106
8.3 Activitatea de cooperare și protocol instituțional în anul 2025 107
8.4 Evaluare sintetică 109
Capitolul 9 - Concluzii generale 110
9.1 Tendințe majore identificate în anul 2025 110
9.2 Puncte forte ale Municipiului Arad 111
9.3 Vulnerabilități și presiuni structurale 112
9.4 Direcții prioritare pentru perioada următoare 112
9.5 Concluzie finală 113
ANEXE 115
Anexa 1. Instituții furnizoare de date 115
Anexa 2. Indicatori și Metadate - set nucleu de monitorizare anuală 118

Capitolul 1 - Introducere, bază legală și metodologie

1.1 Baza legală a raportului anual

Raportul anual privind starea economică, socială și de mediu a **Municipiului Arad** este elaborat în temeiul prevederilor **Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ**, care instituie obligația Primarului de a prezenta Consiliului Local, în primul trimestru al fiecărui an, o analiză cuprinzătoare asupra evoluțiilor și tendințelor din anul precedent.

Conform **art. 155 alin. (3) lit. a)** din Codul administrativ:

> *„Primarul prezintă consiliului local, în primul trimestru al anului, un raport anual privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale, care se publică pe pagina de internet a unității administrativ-teritoriale."*

De asemenea, **art. 225 alin. (3)** prevede că:

> *„Fiecare primar prezintă anual, în fața autorității deliberative, un raport privind starea economică, socială și de mediu a unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale."*

În mod complementar, Raportul se fundamentează și pe următoarele acte normative relevante:

- **Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale;
- **Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public;
- **Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică;
- **Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul;
- **Ordonanța de urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului.

Prin urmare, raportul anual nu reprezintă doar o obligație formală de raportare, ci un instrument instituțional de evaluare, responsabilitate administrativă și fundamentare a deciziilor publice.

În baza acestor prevederi, raportul de față reprezintă documentul oficial prin care administrația publică locală informează Consiliul Local și cetățenii Municipiului Arad cu privire la evoluțiile economice, sociale și de mediu din anul 2025, precum și asupra tendințelor relevante pentru dezvoltarea urbană.

Elaborarea tehnică a raportului este realizată de aparatul de specialitate al primarului.

1.2 Scopul și rolul raportului

Raportul anual privind starea economică, socială și de mediu are un rol strategic în guvernanța locală. Nu are caracter decizional, însă constituie un document de referință. El îndeplinește simultan trei funcții fundamentale:

1.2.1 Funcția de informare și transparență publică

Raportul oferă cetățenilor o imagine clară, obiectivă și documentată asupra evoluțiilor din Municipiul Arad în anul 2025. Prin publicarea sa pe site-ul instituției, administrația locală își îndeplinește obligația de transparență și comunicare publică.

1.2.2 Funcția de fundamentare a deciziilor

Indicatorii și analizele prezentate în raport constituie baza pentru:

- planificarea bugetară,
- prioritizarea investițiilor,
- actualizarea strategiilor sectoriale,
- fundamentarea politicilor publice locale.

Raportul devine astfel un instrument tehnic esențial pentru administrația locală.

1.2.3 Funcția de monitorizare și evaluare

Raportul permite urmărirea anuală a:

- progresului implementării strategiilor municipale,
- evoluției indicatorilor socio-economici,
- impactului investițiilor publice,
- tendințelor demografice și de mediu.

Prin caracterul său anual și comparabil, raportul devine un instrument de monitorizare continuă a dezvoltării Municipiului Arad.

1.3 Metodologia de elaborare a raportului

Metodologia utilizată pentru elaborarea Raportului privind starea economică, socială și de mediu a Municipiului Arad în anul 2025 este fundamentată pe principii de rigoare metodologică, standardizare, trasabilitate a datelor și folosirea exclusivă a surselor oficiale disponibile în cadrul proiectului. Procesul a fost definit astfel încât să asigure coerență, comparabilitate anuală și verificabilitate completă a informațiilor prezentate.

1.3.1 Principii metodologice generale

Procesul de elaborare a raportului este ghidat de următoarele principii:

- **Standardizare** – indicatorii și structurile de date sunt definiți unitar și utilizați consecvent pe parcursul întregului raport.
- **Comparabilitate** – acolo unde sursele permit, datele sunt structurate astfel încât să permită comparații în timp, între ani sau între categorii de indicatori.
- **Rigoare și trasabilitate (SID)** – fiecare valoare utilizată în raport este însoțită de un identificator al sursei (SID), prin care se indică instituția.
- **Neutralitate** – raportul prezintă exclusiv date factuale, conform surselor oficiale; interpretările sunt strict tehnice și non-politice.
- **Transparență** – metodologia și sursele sunt documentate explicit, iar tabelele complete de date sunt disponibile în anexele raportului.

1.3.2 Surse de date

Colectarea datelor pentru raport se realizează exclusiv pe baza documentelor primite oficial din partea instituțiilor furnizoare de date, conform evidențelor de adrese transmise și recepționate. Datele sunt preluate, centralizate și validate într-un flux unitar:

1. **Transmiterea solicitărilor oficiale** către instituțiile furnizoare de date (prin adrese scrise).
2. **Recepționarea răspunsurilor** și verificarea completitudinii informațiilor primite.
3. **Validarea tehnică** împreună cu atribuirea SID pentru fiecare valoare utilizată în raport.
4. **Integrarea datelor** în structura indicatorilor, conform capitolelor din cuprins.
5. **Actualizarea incrementală** a dataset-urilor pe măsură ce instituțiile transmit date suplimentare, rectificări sau completări.

Lista completă a instituțiilor furnizoare de date, precum și statusul adreselor transmise și primite, este prezentată în **Anexa 1 – Instituții furnizoare de date**, construită pe baza documentului intern **„Adrese Trimise vs. Primite”**.

1.3.3 Indicatori utilizați și structura datelor

Indicatorii utilizați în raport sunt definiți la nivelul capitolelor tematice și se bazează pe date cantitative și calitative furnizate de instituțiile responsabile. Numărul final al indicatorilor și structura acestora sunt stabilite **după procesarea completă** a tuturor adreselor recepționate și după validarea fiecărei valori conform procedurilor SID.

Indicatorii detaliați și metadatele aferente (definiții, unități de măsură, surse, limitări) vor fi prezentați în anexele dedicate, odată cu finalizarea prelucrării datelor.

1.3.4 Limitări metodologice și precizări privind datele

Procesul de colectare și analiză este influențat de o serie de limitări metodologice și operaționale care trebuie menționate explicit:

- **Decalaje de raportare** – anumite instituții transmit datele cu întârziere, ceea ce poate determina actualizări ulterioare ale valorilor prezentate.
- **Nivel diferit de detaliere** – pentru unele domenii există doar date la nivel județean sau regional; în aceste cazuri sunt utilizate valori proxy, cu menționarea expresă a nivelului teritorial.
- **Date în curs de validare** – valorile marcate în documentele intermediare (hașurate cu galben) reprezintă cifre provizorii, aflate în proces de verificare sau completare. Acestea sunt înlocuite exclusiv pe baza documentelor oficiale primite ulterior.
- **Neuniformitatea formatelor primite** – anumite instituții transmit date în formate diferite, ceea ce poate necesita prelucrări suplimentare pentru asigurarea consistenței.

Aceste limitări sunt gestionate în mod transparent, prin actualizarea incrementală a dataset-urilor și prin documentarea tuturor modificărilor în anexele tehnice ale raportului.

1.4 Profilul general al Municipiului Arad

Municipiul Arad este un centru urban cu rol strategic în vestul României, situat la intersecția unor importante coridoare de transport europene. Poziționarea sa geografică, infrastructura dezvoltată și dinamica economică îl plasează în categoria municipiilor cu potențial ridicat de dezvoltare, consolidându-i statutul de pol urban cu relevanță regională .

1.4.1 Poziționare geografică și rol regional

- Municipiul Arad este reședința județului Arad și un nod urban major în cadrul Regiunii Vest.
- Amplasarea în proximitatea frontierei cu Ungaria conferă municipiului un rol transfrontalier semnificativ, facilitând schimburile economice, mobilitatea și cooperarea internațională.
- Aradul funcționează ca un centru economic, universitar, cultural și administrativ, exercitând o influență regională asupra localităților din zona metropolitană și din județele limitrofe.

1.4.2 Date-cheie: populație, suprafață, densitate, rol în rețeaua urbană

- **Populație rezidentă: (01.07.2025): 165.488 persoane**[1]
- **Suprafață administrativă:** 239,53 km² [2]
- **Densitate populație:** 690,9 loc/km²
  Calcul SESM: DEMO-01 / TERR-01 (indicator derivat).
- **Structură urbană:** municipiul include cartiere istorice consolidate, zone rezidențiale moderne, platforme industriale și logistice, precum și o rețea diversificată de spații verzi și zone de agrement.

1.4.3 Elemente definitorii ale identității urbane

- **Economie diversificată**, susținută de sectoare puternice în industrie, logistică, servicii și comerț, care conferă municipiului reziliență economică și capacitate de adaptare.
- **Patrimoniu arhitectural valoros**, marcat de influențe austro-ungare și de un fond construit istoric care contribuie la identitatea cultural-urbană a orașului.
- **Infrastructură de transport complexă**, ce include rețea de tramvai, acces direct la autostradă, aeroport și conexiuni feroviare importante, consolidând rolul Aradului ca nod de mobilitate regională.
- **Dinamism cultural**, reflectat prin activitatea instituțiilor reprezentative precum Filarmonica Arad, Teatrul Clasic „Ioan Slavici" și Muzeul Aradului, alături de evenimente și inițiative culturale contemporane.

[1] Sursă instituțională: Institutul Național de Statistică (Indicator DEMO 01).
[2] Sursă instituțională: Primăria Municipiului Arad – Statutul Municipiului Arad, Ediția 2025 (Indicator TERR 01).

- **Deschidere internațională**, manifestată prin cooperare transfrontalieră, parteneriate instituționale și participarea activă la proiecte europene, care amplifică vizibilitatea și conectivitatea municipiului.

Capitolul 2 - Profil socio-demografic, economic și domenii sociale

2.1 Demografie – volum, densitate și structură pe vârste (2021–2025)[3]

Volumul populației și structura pe sexe.

La nivelul anului **2025**, municipiul Arad are **165.488 locuitori**, conform datelor statistice oficiale. Structura pe sexe este relativ echilibrată, cu **52,9% femei** și **47,1% bărbați**. Acest profil demografic reflectă tendințe similare municipiilor din zona de vest a țării, în care populația feminină are o ușoară predominanță în segmentul matur și vârstnic.

Densitatea populației.

Suprafața administrativă a municipiului Arad este de **239,53 km²**, conform Statutului Municipiului Arad – Ediția 2025. Raportat la populația rezidentă, rezultă o **densitate de aproximativ 690,9 locuitori/km²**, ceea ce definește un municipiu cu dispersie urbană moderată și zone funcționale diferite ca intensitate: centru compact, cartiere dense și extinderi rezidențiale cu densități reduse.
Structura pe vârste (repere).

Analiza structurii pe vârste arată o distribuție echilibrată între grupele tinere, adulte și vârstnice:

- **0–14 ani:** ~12,3%
- **15–64 ani:** ~66,3%
- **65+ ani:** ~21,4%

Categoriile **35–49 ani** reprezintă un segment important, cumulând aproape un sfert din populație, reflectând o populație activă și o cerere stabilă pentru servicii educaționale, sanitare și de mobilitate.

📊 Tabel 2.1.1 – **Populația pe grupe de vârstă (01.07.2025)**

Grupă de vârstă	Nr. persoane	Pondere (%)	Masculin	Feminin
0–4	5.871	**3,55**	3.042	2.829
5–9	7.415	**4,48**	3.770	3.645
10–14	7.080	**4,28**	3.693	3.387
15–19	7.760	**4,69**	4.022	3.738

[3] Sursă instituțională: Institutul Național de Statistică

Grupă de vârstă	Nr. persoane	Pondere (%)	Masculin	Feminin
20–24	6.928	**4,19**	3.507	3.421
25–29	7.339	**4,43**	3.697	3.642
30–34	9.135	**5,52**	4.389	4.746
35–39	13.693	**8,27**	6.773	6.920
40–44	12.897	**7,79**	6.311	6.586
45–49	14.864	**8,98**	7.207	7.657
50–54	13.891	**8,39**	6.623	7.268
55–59	14.236	**8,60**	6.651	7.585
60–64	8.940	**5,40**	3.909	5.031
65–69	11.355	**6,86**	4.701	6.654
70–74	10.178	**6,15**	4.113	6.065
75–79	6.845	**4,14**	2.712	4.133
80–84	3.441	**2,08**	1.217	2.224
85+	3.620	**2,19**	1.198	2.422
Total	**165.488**	**100,00**	**77.535**	**87.953**

Observații: Structura pe vârste indică ponderi consistente în segmentele adulte (35–49 ani) și vârstnice (65+), cu impact direct asupra dimensionării serviciilor publice (sănătate, mobilitate, locuire). Compoziția pe sexe este relativ echilibrată, cu un ușor excedent feminin în grupele 65+.

Evoluția populației (2021–2025)

Populația Municipiului Arad înregistrează o **scădere moderată, dar constantă**, în linie cu tendințele demografice naționale:

- **2021:** ~173.636 persoane
- **2022:** ~170.969 persoane
- **2023:** ~169.167 persoane
- **2024:** ~167.289 persoane
- **2025: 165.488 persoane**

Scăderea cumulată în intervalul 2021–2025 este de aproximativ **–4,7%**, iar ritmul anual de scădere din 2025 comparativ cu 2024 este de **–1,1%**. Această tendință influențează în mod direct planificarea serviciilor publice, dimensionarea infrastructurii și politicile locale de locuire și mobilitate.

🧭 **Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)**

Evoluțiile demografice ale Municipiului Arad se corelează în mod direct cu **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin impactul asupra planificării urbane, locuirii, mobilității și serviciilor publice, precum și cu **ODD 3 – Sănătate și bunăstare**, în contextul îmbătrânirii populației și al necesității adaptării serviciilor medicale și sociale. Totodată, structura pe vârste și distribuția populației influențează și **ODD 4 – Educație de calitate**, prin dimensionarea rețelei educaționale, precum și **ODD 10 – Reducerea inegalităților**, prin necesitatea unor politici publice adaptate diferitelor categorii de populație.

2.2 Piața muncii

2.2.1 Ocuparea forței de muncă – contracte și angajatori (2025)[4]

Datele prezentate în cadrul acestui subcapitol reflectă exclusiv contractele individuale de muncă înregistrate în sistemul REGES (Registrul General de Evidență a Salariaților), neincluzând alte forme de ocupare, precum funcționarii publici, personalul militar, personalul din sistemul de justiție sau activitățile desfășurate în baza altor tipuri de contracte[1].

2.2.1.1 Context general

Piața muncii din Municipiul Arad este analizată pe baza datelor privind contractele individuale de muncă (CIM) și angajatorii activi, evidențiate prin sistemul REGES. Indicatorii reflectă dimensiunea ocupării formale și dinamica raporturilor de muncă în anul 2025.

2.2.1.2 Dimensiunea pieței muncii

La nivelul Municipiului Arad, la data de 31.12.2025, erau înregistrate:

- 76.271 contracte individuale de muncă active
- 7.703 angajatori activi

Comparativ cu data de 01.01.2025:

- 79.847 contracte individuale de muncă
- 7.768 angajatori

Se înregistrează:

- o scădere de 3.576 contracte (-4,5%)
- o scădere de 65 angajatori (-0,8%)

2.2.1.3 Dinamica contractelor de muncă

Contracte nou înregistrate

În anul 2025 au fost înregistrate:

- 30.836 contracte noi

Structura acestora este următoarea:

- Durată nedeterminată, normă întreagă: 22.590 (73,2%)

[4] Sursă instituțională: Inspectoratul Teritorial de Muncă Arad

- Durată nedeterminată, timp parțial: 2.333 (7,6%)
- Durată determinată, normă întreagă: 2.856 (9,3%)
- Durată determinată, timp parțial: 3.057 (9,9%)

Contracte încetate

În anul 2025 au încetat:

- 33.806 contracte individuale de muncă

Comparativ cu numărul contractelor nou înregistrate:

- intrări: 30.836
- ieșiri: 33.806

Rezultă un sold negativ de 2.970 contracte.

2.2.1.4 Munca la domiciliu

În anul 2025 au fost înregistrate:

- 49 contracte cu muncă la domiciliu

Structura acestora este următoarea:

- 33 contracte pe durată nedeterminată, normă întreagă
- 5 contracte pe durată nedeterminată, timp parțial
- 11 contracte pe durată determinată, normă întreagă

Ponderea acestor contracte este sub 0,2% din totalul contractelor nou înregistrate.

2.2.1.5 Structura și dinamica angajatorilor

Numărul angajatorilor activi a evoluat astfel:

- 7.768 angajatori la 01.01.2025
- 7.703 angajatori la 31.12.2025

Se înregistrează o scădere de 65 angajatori.

2.2.1.6 Activitatea de control și conformare

În anul 2025, activitatea de control realizată de Inspectoratul Teritorial de Muncă Arad a evidențiat:

- 1.338 unități controlate în domeniul relațiilor de muncă
- 1.314 unități controlate în domeniul securității și sănătății în muncă

Comparativ cu anul 2024:

- relații de muncă: 1.715 → 1.338
- securitate și sănătate în muncă: 1.627 → 1.314

Observații: Indicatorii analizați trebuie interpretați în contextul limitărilor metodologice ale sursei de date, în special în ceea ce privește excluderea anumitor categorii de lucrători și posibilele discrepanțe generate de raportările întârziate sau incomplete ale angajatorilor.

📊 Tabel 2.2.1 – Indicatori sintetici ai pieței muncii (2025)

Indicator	Valoare
Contracte active (31.12.2025)	76.271
Contracte active (01.01.2025)	79.847
Angajatori (31.12.2025)	7.703
Contracte noi	30.836
Contracte încetate	33.806
Sold net	-2.970
Contracte muncă la domiciliu	49

2.2.2 Șomaj[5]

2.2.2.1 Nivelul șomajului în Municipiul Arad în 2025

La sfârșitul anului **2025**, în evidențele serviciului public de ocupare figurau **601 persoane aflate în căutarea unui loc de muncă** la nivelul municipiului Arad. Distribuția pe sexe indică un nivel echilibrat: **296 femei** și **305 bărbați**. Această structură confirmă menținerea unui profil relativ stabil al șomajului local, fără variații relevante între sexe.

Datele administrative ale Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Arad sunt confirmate și de seturile statistice INS dedicate municipiului, care indică același volum al șomerilor în decembrie 2025.

📊 **Tabel 2.2.2 – Șomeri înregistrați în municipiul Arad, pe sexe (decembrie 2025)**

Indicator	Valoare
Total persoane înregistrate	**601**
Masculin	**305**
Feminin	**296**

[5] Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Arad

2.2.2.2 *Structura șomerilor pe vârste*

Analiza pe grupe de vârstă arată o concentrare a șomajului în segmentele adulte și pre-vârstnice. Principalele ponderi înregistrate în decembrie 2025 sunt:

📊 **Tabel 2.2.3 – Structura șomerilor pe grupe de vârstă (decembrie 2025)**

Grupă de vârstă	Nr. persoane	Pondere (%)
< 25 ani	36	**6,0**
25–29 ani	26	**4,3**
30–39 ani	95	**15,8**
40–49 ani	147	**24,5**
50–55 ani	135	**22,5**
> 55 ani	162	**27,0**
Total	**601**	**100,0**

Se observă o pondere majoritară a categoriilor **50+**, ceea ce indică dificultăți de reintegrare pentru persoanele apropiate de vârsta de pensionare și sugerează necesitatea unor programe dedicate de reconversie și sprijin în ocupare.

2.2.2.3 *Structura șomerilor pe niveluri de studii*

În funcție de nivelul educațional, cei mai mulți șomeri provin din categoriile:

📊 **Tabel 2.2.4 – Structura șomerilor pe niveluri de studii (decembrie 2025)**

Nivel educațional	Nr. persoane	Pondere (%)
Primar și fără studii	26	**4,3**
Gimnazial	73	**12,1**
Profesional / Arte și meserii	113	**18,8**
Liceal	193	**32,1**
Postliceal	12	**2,0**
Universitar	184	**30,6**
Total	**601**	**100,0**

Această distribuție relevă o caracteristică importantă: șomajul în municipiul Arad este predominant în **segmente cu pregătire medie și superioară**, nu în segmente slab calificate, ceea ce influențează profilarea măsurilor active de ocupare.

2.2.2.4 Ocupabilitatea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă

Profilarea efectuată de AJOFM arată următoarea structură:

📊 **Tabel 2.2.5 – Structura șomerilor după nivelul de ocupabilitate (decembrie 2025)**

Nivel de ocupabilitate	Nr. persoane	Pondere (%)
Foarte greu ocupabil	6	**1,0**
Greu ocupabil	60	**10,0**
Mediu ocupabil	465	**77,4**
Ușor ocupabil	70	**11,6**
Total	**601**	**100,0**

Majoritatea persoanelor sunt încadrate în categoria **mediu ocupabili**, ceea ce sugerează existența unui potențial real de reintegrare pe piața muncii, cu condiția existenței unor programe eficiente de consiliere, mediere și formare.

Ponderea șomerilor în totalul resurselor de muncă

Potrivit indicatorului statistic elaborat de Institutul Național de Statistică, **ponderea șomerilor în resursele de muncă** la nivelul Municipiului Arad a fost de **0,6% în decembrie 2025**. Acest indicator este utilizat ca proxy tehnic pentru rata șomajului la nivel de localitate și confirmă faptul că municipiul Arad se menține într-o zonă de șomaj redus.

🧭 **Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)**

Indicatorii privind piața muncii din Municipiul Arad contribuie direct la **ODD 8 – Muncă decentă și creștere economică**, prin reflectarea nivelului de ocupare, a dinamicii contractelor de muncă și a funcționării pieței locale a forței de muncă. Totodată, analiza șomajului și a profilului persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă are legături relevante cu **ODD 4 – Educație de calitate**, prin corelarea competențelor cu cererea de pe piața muncii, și cu **ODD 10 – Reducerea inegalităților**, prin necesitatea măsurilor de sprijin pentru grupurile mai vulnerabile sau greu ocupabile.

2.3 Economie[6]

Datele prezentate în cadrul acestui subcapitol evidențiază evoluția mediului economic din Municipiul Arad în anul 2025, pe baza informațiilor furnizate de Oficiul Registrului Comerțului,

[6] Sursa instituțională: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Arad

referitoare la profesioniștii activi, înmatriculări, radieri, dizolvări, suspendări, insolvențe și caracteristicile structurale ale mediului antreprenorial.

2.3.1 Context general

Mediul economic al Municipiului Arad se caracterizează printr-o structură antreprenorială diversificată, care include atât persoane juridice, cât și forme de activitate independentă (persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale).

Datele analizate reflectă în principal dimensiunea și dinamica juridică a entităților economice, fără a surprinde direct performanța acestora din perspectiva indicatorilor economico-financiari (cifra de afaceri, profitabilitate, productivitate).

În anul 2025, mediul economic local evidențiază o bază semnificativă de profesioniști activi, precum și o dinamică susținută a intrărilor și ieșirilor din piață, ceea ce indică un sistem economic funcțional, aflat într-un proces continuu de ajustare.

2.3.2 Dimensiunea mediului economic

La data de 31.12.2025, în Municipiul Arad erau înregistrați 38.269 profesioniști activi din punct de vedere juridic, dintre care 25.890 persoane juridice și 12.379 persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale.

Comparativ cu anul anterior (37.413 profesioniști activi), se înregistrează o creștere de 2,29%, ceea ce reflectă o evoluție pozitivă a bazei antreprenoriale locale.

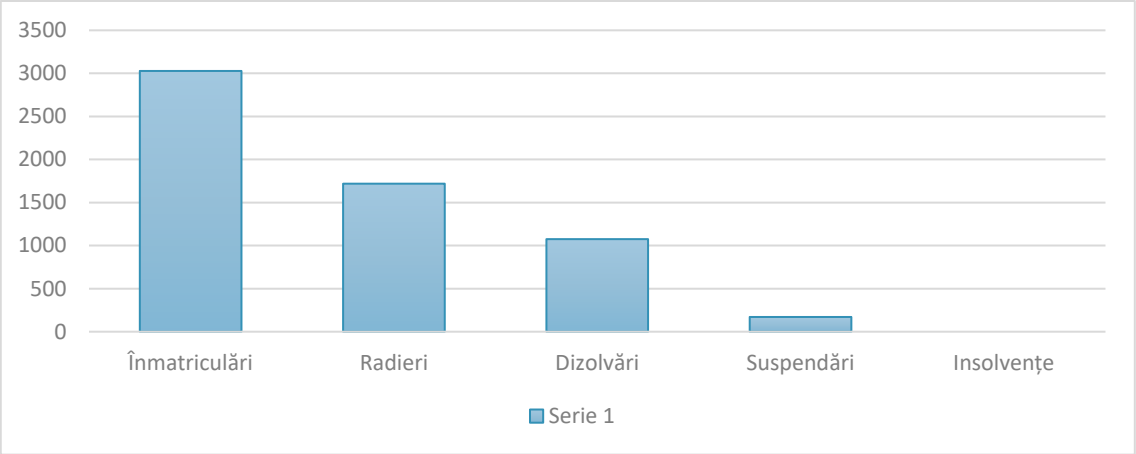
De asemenea, la data de 01.01.2025, numărul societăților comerciale înmatriculate în Municipiul Arad era de 11.010, confirmând existența unui nucleu economic consolidat, susținut atât de societăți comerciale, cât și de activități independente.

2.3.3 Dinamica mediului de afaceri

În anul 2025, dinamica mediului de afaceri a fost caracterizată prin următoarele fluxuri juridice:

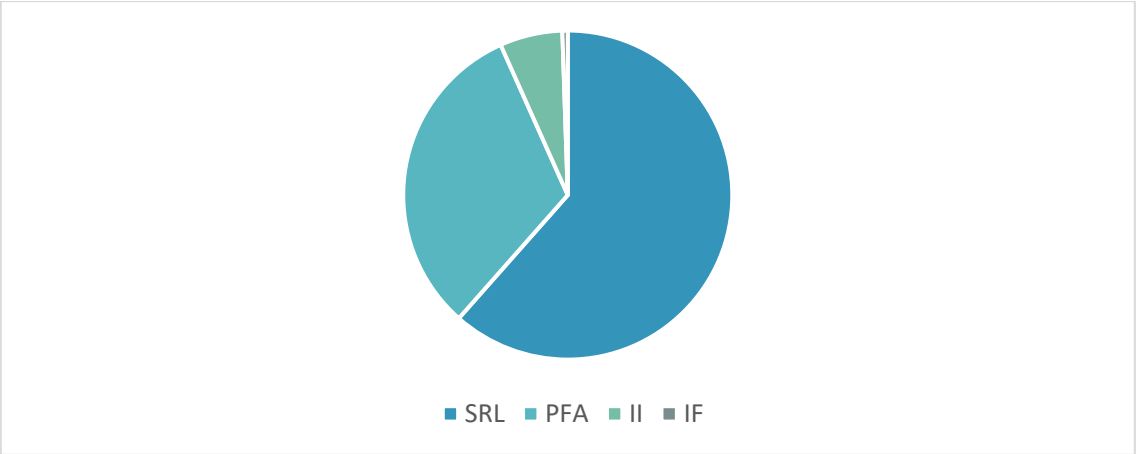
- 3.028 înmatriculări;
- 1.719 radieri;
- 1.075 dizolvări;
- 553 suspendări;
- 171 profesioniști intrați în insolvență.

Grafic 2.3.1 – Dinamica mediului de afaceri

Structura înmatriculărilor evidențiază o predominanță a societăților cu răspundere limitată (SRL), care reprezintă principala formă de organizare a activității economice. Din totalul înmatriculărilor, 1.858 sunt SRL-uri, iar 960 sunt persoane fizice autorizate (PFA), restul fiind reprezentate de întreprinderi individuale (186), întreprinderi familiale (16) și alte forme juridice cu pondere redusă.

Grafic 2.3.2 – Structura înmatriculărilor pe forme juridice (2025)

Această distribuție confirmă orientarea mediului antreprenorial către forme juridice flexibile și cu risc limitat, adecvate unui context economic dinamic.

Comparativ cu anul 2024, înmatriculările au crescut cu 17,87%, în timp ce radierile au scăzut cu 12,74%. În același timp, dizolvările au crescut, iar insolvențele au înregistrat o ușoară scădere (-7,07%), ceea ce sugerează o ajustare a mediului economic prin mecanisme de reorganizare și ieșire controlată din piață.

2.3.4 Structura mediului economic

Structura mediului economic local este dominată de persoanele juridice active (25.890 entități), completate de 12.379 PFA, II și IF active, ceea ce reflectă o combinație între forme organizate și activități independente.

Din perspectiva distribuției pe sexe, în rândul persoanelor juridice active, 36,09% dintre asociați/acționari sunt femei și 63,91% bărbați. În cazul PFA, II și IF, ponderea femeilor este mai ridicată (42,03%), ceea ce indică o participare mai accentuată a acestora în zona activităților independente.

Din perspectiva structurii pe vârste, mediul antreprenorial este caracterizat printr-o concentrare în grupele 40–49 ani și 50–59 ani. În cazul persoanelor juridice active, 27,93% dintre asociați/acționari se încadrează în grupa 40–49 ani, iar 23,72% în grupa 50–59 ani. Pentru PFA, II și IF, valorile corespunzătoare sunt de 25,97% și 23,71%.

Distribuția indică un profil antreprenorial matur, bazat pe experiență profesională acumulată, dar care include și o participare relevantă a categoriilor mai tinere.

2.3.5 Investiții și participare străină la capital

Mediul economic local este susținut și de prezența capitalului străin, evidențiată prin statisticile ONRC privind societățile cu participare străină la capital.

La nivel național, numărul acestora a crescut în 2025 față de anul precedent, ceea ce indică menținerea interesului investițional pentru economia românească.

La nivel local, datele disponibile confirmă existența unui segment economic deschis investițiilor externe, contribuind la diversificarea bazei economice și la integrarea în fluxurile economice regionale și internaționale.

2.3.6 Stabilitate și tendințe

Analiza indicatorilor relevă o serie de tendințe definitorii:

- creșterea numărului de profesioniști activi și a înmatriculărilor;
- reducerea radierilor și a insolvențelor;
- creșterea dizolvărilor ca mecanism de ajustare;
- consolidarea unui profil antreprenorial matur.

În ansamblu, mediul economic al Municipiului Arad prezintă un nivel stabil de funcționare, caracterizat printr-o dinamică activă și o capacitate de adaptare la condițiile economice.

2.3.7 Limitări ale datelor

Datele utilizate reflectă exclusiv statutul juridic al entităților înregistrate și nu oferă informații directe privind performanța economică.

De asemenea, indicatorii nu surprind:

- cifra de afaceri;
- numărul de salariați;

- productivitatea economică.

Prin urmare, analiza oferă o imagine asupra structurii și dinamicii mediului economic, fără a reflecta integral performanța acestuia.

🧭 **Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)**

Datele privind structura și dinamica mediului economic din Municipiul Arad se corelează direct cu **ODD 8 – Muncă decentă și creștere economică**, prin evidențierea bazei antreprenoriale locale, a dinamicii înmatriculărilor și a stabilității relative a activităților economice. Totodată, existența unei structuri antreprenoriale diversificate și a unei participări a capitalului străin susține și **ODD 9 – Industrie, inovare și infrastructură**, prin legătura cu investițiile, competitivitatea și modernizarea economiei urbane. În același timp, distribuția pe sexe și vârste a mediului antreprenorial are relevanță și pentru **ODD 5 – Egalitate de gen** și **ODD 10 – Reducerea inegalităților**, prin participarea diferitelor categorii sociale la activitatea economică.

2.4 Protecție socială

2.4.1 Pensii – volum și structură (2025)[7]

În anul 2025, numărul pensionarilor din municipiul Arad a înregistrat variații moderate pe principalele categorii de pensii. Categoria „limită de vârstă" a crescut ușor față de începutul anului, în timp ce pensiile anticipate au înregistrat o scădere, ceea ce reflectă tranziția beneficiarilor către pensia de drept. Pensiile medii au înregistrat o creștere în intervalul ianuarie–decembrie, iar media de vârstă a pensionarilor (excluzând urmașii) s-a situat în jurul pragului de 71 de ani.

📊 **Tabel 2.4.1 – Pensionari pe categorii de pensii (ianuarie 2025 vs. decembrie 2025)**

Tip pensie	Ian. 2025 (pers.)	Dec. 2025 (pers.)	Diferență (pers.)
Limită de vârstă	33.690	34.271	**+581**
Invaliditate	2.182	2.160	**−22**
Urmaș	1.763	1.764	**+1**
Anticipată	1.437	1.141	**−296**
IOVR	2.173	2.173	**0**

Indicatori de calitate a vieții (pensionari):

- **Pensie medie (lei):** 3.126,7 → **3.175,6** (Ian → Dec)
- **Media de vârstă (ani, excl. urmaș):** 71,8 → **71,1**

Sursa instituțională: **Casa Județeană de Pensii Arad**.

[7] Sursa Instituțională: Agenția Județeană Pentru Ocuparea Forței De Muncă Arad

2.4.2 Servicii sociale – activitate și beneficiari (DAS Arad, 2025)[8]

Direcția de Asistență Socială Arad a asigurat în 2025 un pachet extins de servicii sociale, acoperind sprijin pentru copii și tineri, servicii pentru vârstnici, asistență socială comunitară, protecție în cazuri de violență domestică, asistență pentru persoane cu dizabilități, servicii sociale pentru persoane adulte și pentru persoanele fără adăpost. De asemenea, instituția gestionează o gamă amplă de prestații sociale și coordonează rețeaua de asistență medicală școlară și universitară.

📊 Tabel 2.4.2 – Servicii pentru persoane vârstnice – centre de zi (2025)

Centru de zi vârstnici	Capacitate (locuri)	Beneficiari unici (2025)
Aradul Nou	100	**107**
Grădiște	30	**124**
Micălaca	120	**201**
Total	**250**	**432**

📊 Tabel 2.4.3 – Servicii pentru copii și tineri – capacitate și beneficiari (2025)

Serviciu	Capacitate	Beneficiari (2025)	Observații
Centru social cu destinație multifuncțională	40	**10**	—
Complex „Curcubeu”	90	**73**	—
Centrul multifuncțional „Floare de Colț” – copii	50	**33**	—
Centrul multifuncțional „Aurora” – copii	100	—	în curs de licențiere
Centrul de zi (18+) – „Floare de Colț”	150	**51**	consiliere/informare (18+)
Centrul de zi (18+) – „Aurora”	200	—	în curs de licențiere

📊 Tabel 2.4.4 – Servicii comunitare și situații speciale (2025)

Indicator	Valoare 2025
Adăpost de noapte – beneficiari unici	**175**
Cantină socială – beneficiari (centre)	**1.880**
Program național „Masă sănătoasă” – elevi	**1.530**

[8] Sursa instituțională: Direcția de Asistență Socială Arad.

📊 Tabel 2.4.5 – Asistență medicală școlară și universitară (2025)

Indicator	Valoare 2025
Consultații (cabinete – medicină generală)	**68.502**
Consultații primare profilactice	**5.822**
Medici (cabinete școlare)	**11**
Medici stomatologi (cabinete stomatologice)	**7**
Asistenți medicali (cabinete școlare)	**78**
Asistenți medicali (cabinete stomatologice)	**7**

📊 Tabel 2.4.6 – Prestații sociale acordate (2025)

Prestație	2025
Asistenți personali	**495**
Indemnizații persoane cu handicap	**1.774**
Roviniete	**190**
Indemnizații/stimulente creștere copil	**1.630**
Alocații de stat	**1.105**
Venit Minim de Incluziune (VMI)	**111**
Card pentru energie	**81**
Ajutor de înmormântare	**1**
Tichete „cuplu mamă–nou-născut”	**9**
Ajutor încălzire	**1.014**
Supliment pentru energie	**832**

2.4.3 Resurse umane și capacitate instituțională (DAS)

Structura instituțională a DAS Arad include servicii de protecție socială pentru copii, tineri, persoane adulte, persoane vârstnice și persoane cu dizabilități, precum și compartimente suport precum resurse umane, financiar-contabil, juridic și managementul calității.

Situația resurselor umane este următoarea:

📊 Tabel 2.4.7 – Resurse umane și capacitate instituțională DAS Arad (2025)

Indicator	Valoare
Stat posturi contractuale (aparat DAS)	**289**
Funcții publice – ocupate / vacante	**74 / 14**

Personal contractual – ocupate / vacante	**170 / 120**
Funcționari publici (total)	**88**
Personal contractual (total)	**790**
…din care: asistență medicală școlară	**174**
…din care: asistenți personali	**500**

Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Protecția socială din Municipiul Arad contribuie direct la **ODD 1 – Fără sărăcie**, prin prestațiile și măsurile de sprijin acordate persoanelor și familiilor vulnerabile, și la **ODD 10 – Reducerea inegalităților**, prin serviciile și intervențiile dedicate categoriilor aflate în risc social. Totodată, serviciile pentru persoane vârstnice, persoanele cu dizabilități, copiii și alte grupuri vulnerabile susțin în mod direct **ODD 3 – Sănătate și bunăstare**, iar componenta de asistență medicală școlară și universitară are legături și cu **ODD 4 – Educație de calitate**, prin sprijinirea unui mediu educațional sănătos și incluziv.

2.5 Educație

2.5.1 Educație preuniversitară

Context și structură generală (anul școlar 2025–2026)

Rețeaua școlară a Municipiului Arad se caracterizează printr-o structură instituțională stabilă în anul școlar 2025–2026, fără modificări majore față de anul precedent, ceea ce indică un grad ridicat de continuitate în organizarea sistemului educațional. Aceasta include unități de învățământ de stat și particular, distribuite pe toate nivelurile educaționale, asigurând acoperirea teritorială și funcțională a serviciilor educaționale.

În ceea ce privește structura rețelei, sistemul educațional local este organizat astfel încât să răspundă cerințelor populației școlare și specificului demografic al municipiului. Învățământul antepreșcolar este asigurat prin rețeaua de creșe, în timp ce nivelul preșcolar și cel primar beneficiază de o distribuție echilibrată a unităților de învățământ, inclusiv prin intermediul structurilor arondate.

La nivel gimnazial și liceal, rețeaua educațională este consolidată, incluzând atât unități de învățământ de stat, cât și unități particulare, precum și forme alternative de pregătire, cum sunt învățământul profesional și cel postliceal. De asemenea, sistemul include unități de învățământ special, precum și unități care asigură educația în limbile minorităților naționale, contribuind la diversitatea și incluziunea educațională.

Populația școlară aferentă anului școlar 2025–2026 reflectă o tendință de **stabilizare cu variații moderate pe niveluri educaționale**, în concordanță cu evoluțiile demografice prezentate în subcapitolul anterior. Analiza datelor evidențiază o distribuție relativ echilibrată între nivelurile de

învățământ, cu o ușoară presiune în zona educației timpurii și o stabilitate mai pronunțată în învățământul liceal.

Datele detaliate privind numărul de copii și elevi pe unități de învățământ, atât în sistemul public, cât și în cel privat, precum și în cadrul activităților extrașcolare, sunt prezentate în anexele corespunzătoare, acestea completând imaginea de ansamblu asupra dimensiunii sistemului educațional local.

În ceea ce privește rezultatele educaționale, performanțele elevilor la examenele naționale se mențin la un nivel **comparabil cu media națională**, evidențiind o stabilitate a rezultatelor și o distribuție relativ uniformă a performanței între unitățile de învățământ, cu diferențe specifice în funcție de profil și nivel educațional.

Resursele umane din învățământul preuniversitar asigură, în ansamblu, funcționarea sistemului educațional în condiții optime, fiind acoperit necesarul de personal didactic la nivelul tuturor ciclurilor de învățământ. Totuși, se mențin diferențe punctuale în distribuția personalului, generate de specificul unităților de învățământ și de cerințele disciplinare.

📊 **Tabel 2.5.1 – Structura rețelei școlare pe niveluri educaționale (anul școlar 2025–2026)**

Nivel educațional	Rețea de stat	Rețea particulară	Observații
Antepreșcolar	7 unități	-	Rețea publică dedicată
Preșcolar	10 unități + 27 arondate	12 unități	Pondere ridicată a structurilor arondate
Primar	24 unități	2 unități	Acoperire completă
Gimnazial	24 unități	-	Rețea stabilă
Liceal	15 unități	3 unități	Diversitate profiluri
Profesional	-	2 unități	Componentă limitată
Postliceal	1 unitate	2 unități	Inclusiv structură specială (MJ)
Special	2 unități	1 unitate	Acoperire dedicată

Analiză

Rețeaua școlară din Municipiul Arad este caracterizată printr-o **acoperire completă a tuturor nivelurilor educaționale** și o distribuție echilibrată între unitățile de învățământ de stat și cele particulare.

Se evidențiază:

- rolul dominant al sistemului public în învățământul obligatoriu;
- implicarea sectorului privat în special în zona preșcolară și liceală;
- utilizarea structurilor arondate pentru optimizarea capacității în educația timpurie.

📊 **Tabel 2.5.2 – Populația școlară – distribuție sintetică (anul școlar 2025–2026)**

Componentă	Caracteristică
Învățământ public	dominant ca volum
Învățământ particular	rol complementar
Educație timpurie	presiune mai ridicată
Învățământ liceal	stabilitate relativă
Învățământ profesional/postliceal	orientare spre formare aplicată

Analiză

Populația școlară se caracterizează printr-o **stabilizare generală**, cu variații moderate între niveluri educaționale. Tendințele observate sunt corelate cu evoluțiile demografice și cu preferințele educaționale ale populației.

Se remarcă:

- o cerere constantă pentru educația timpurie;
- menținerea unui echilibru în învățământul liceal;
- o orientare progresivă către rute educaționale aplicate (profesional și postliceal).

📊 **Tabel 2.5.3 – Activități extrașcolare – tipuri de instituții și roluri (2025)**

Tip instituție	Rol principal	Nivel participare
Palatul Copiilor	activități educative non-formale	ridicat
Cluburi sportive școlare	dezvoltare sportivă	moderat
Centre de excelență	performanță educațională	specializat

Analiză

Componenta extrașcolară are un rol important în completarea educației formale, contribuind la dezvoltarea competențelor complementare și la diversificarea experienței educaționale.

Nivelul de participare indică:

- interes ridicat pentru activități non-formale;
- existența unei infrastructuri instituționale bine dezvoltate.

În ansamblu, sistemul educațional preuniversitar din Municipiul Arad se caracterizează prin stabilitate instituțională, diversitate a ofertei educaționale și capacitate de adaptare la cerințele populației școlare. Corelarea între rețeaua școlară, populația școlară și resursele educaționale disponibile susține funcționarea coerentă a sistemului și creează premisele pentru menținerea calității actului educațional.

2.5.2 Învățământ superior și formare (UAV; UVVG)

Învățământul superior din municipiul Arad este structurat în jurul celor două instituții universitare acreditate – **Universitatea „Aurel Vlaicu" din Arad (UAV)** și **Universitatea de Vest „Vasile Goldiș" din Arad (UVVG)**. Acestea formează un ecosistem academic divers, cu rol esențial în dezvoltarea capitalului uman, în susținerea pieței muncii locale și regionale și în consolidarea profilului socio-economic al municipiului. Oferta educațională acoperă programe de licență, master, doctorat, formare continuă și programe postuniversitare, cu specializări în domenii tehnice, medicale, economice, juridice, socio-umane, educaționale, artistice și sportive.

2.5.2.1 Oferta academică – Universitatea „Aurel Vlaicu" din Arad (UAV)

UAV oferă un portofoliu extins de programe universitare, structurate pe șase facultăți, cu acoperire în domenii inginerești, economice, sociale, educaționale, artistice și teologice. Oferta pentru anul universitar 2025–2026 include:

- **35 programe de licență**
- **32 programe de master**
- **5 domenii de studii doctorale**
- **11 programe postuniversitare de formare continuă**
- **1 program pregătitor de limba română pentru studenți străini**
- **1 program de conversie profesională**

2.5.2.2 Studii universitare de licență – UAV

Programele de licență acoperă domenii precum inginerie, inginerie alimentară, sănătate, științe economice, filologie, muzică, teologie, informatică, psihologie, asistență socială, științe ale educației, educație fizică și sport, design. Toate programele sunt organizate în regim **învățământ cu frecvență (IF)**.

2.5.2.3 Studii universitare de master – UAV

Programele de master sunt organizate în domenii inginerești, economice, administrative, filologice, psihologice, educaționale, teologice, artistice și sportive. Toate programele sunt în regim **IF**, cu 120 de credite ECTS.

2.5.2.4 Studii doctorale – UAV

Școala Doctorală a UAV include cinci domenii:

- Teologie
- Filologie
- Ingineria mediului
- Asistență socială
- Management

2.5.2.5 Formare continuă și programe postuniversitare – UAV

UAV derulează programe de formare continuă în domenii precum leadership, securitate cibernetică, educație, psihopedagogie, antreprenoriat și management educațional. Programul de pregătire psihopedagogică este organizat pe nivelurile I și II.

2.5.2.6 Studenți, cadre didactice și absolvenți – UAV

- Studenți licență: **4.115**
- Masteranzi: **1.504**
- Doctoranzi: **107**
- Cursanți DPPD: **1.740**
- Cursanți conversie profesională: **103**
- Cadre didactice: **222 titulare + 68 asociate**
- Absolvenți (2025): **1.619**, promovabilitate **96%**

2.5.2.7 Oferta academică – Universitatea de Vest „Vasile Goldiș" din Arad (UVVG)

UVVG este o instituție cu profil puternic în domeniul medical, completat de programe juridice, economice, tehnice, socio-umane și sportive. Oferta academică pentru anul universitar 2025–2026 include programe de licență, master, formare continuă și studii doctorale.

2.5.2.8 Studii universitare de licență – UVVG

UVVG oferă programe de licență în domeniile:

- Drept și științe administrative
- Medicină (română, franceză, engleză)
- Asistență medicală generală
- Balneofiziokinetoterapie și recuperare
- Medicină dentară și tehnică dentară
- Farmacie, nutriție și dietetică
- Biologie
- Marketing, administrarea afacerilor, contabilitate, informatică, silvicultură
- Limbi moderne aplicate, limbi și literaturi, psihologie, științe ale educației, studii de securitate
- Educație fizică și sport

Toate programele sunt organizate în regim **IF**.

2.5.2.9 Studii universitare de master – UVVG

Programele de master includ:

- Management și marketing forestier
- Analize de laborator biomedicale
- Științe biomedicale
- Managementul serviciilor de sănătate
- Drept civil și procesual civil
- Drept penal și procesual penal
- Administrarea afacerilor în turism și servicii
- Audit și expertiză contabilă
- Marketing și managementul firmei
- Psihologie clinică și psihoterapii
- Management educațional
- Managementul organizațiilor și activităților sportive

2.5.2.10 Formare continuă și programe postuniversitare – UVVG

UVVG derulează programe de formare continuă în domenii precum:

- Logoterapie
- Dezvoltarea conținutului digital pentru e-learning
- Pregătirea personalului didactic (nivel I universitar, nivel I și II postuniversitar)

Școala Doctorală Multidisciplinară include domeniile:

- Medicină
- Biologie
- Farmacie

În anul 2025 **nu au fost înființate programe noi**.

2.5.2.11 Studenți, cadre didactice și absolvenți – UVVG

- Studenți licență IF: **3.262**
- Masteranzi: **484**
- Doctoranzi: **78**
- Rezidenți: **493**
- Cursanți modul psihopedagogic: **257**
- Cursanți an pregătitor limba română: **50**
- Cadre didactice: **463**

- Absolvenți (2025): **1.186**, promovabilitate **98,8%**

2.5.2.12 Tendințe și interpretare tehnică

Învățământul superior din municipiul Arad prezintă o structură stabilă și diversificată, cu două instituții complementare ca profil academic. UAV contribuie semnificativ în domeniile inginerești, economice, sociale și educaționale, în timp ce UVVG are un rol major în formarea specialiștilor din domeniul medical, farmaceutic și juridic. Împreună, cele două universități:

- susțin o comunitate academică de peste **10.000 de studenți**,
- furnizează anual peste **2.800 de absolvenți**,
- contribuie la formarea continuă a personalului din educație, sănătate și administrație,
- reprezintă un pilon important pentru piața muncii locale și regionale.

Oferta educațională în limbi străine (engleză, franceză) și programele medicale atrag un număr semnificativ de studenți internaționali, consolidând profilul multicultural al municipiului și contribuind la dinamica socio-economică locală.

🧭 Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Educația din Municipiul Arad se corelează în mod direct cu **ODD 4 – Educație de calitate**, prin asigurarea accesului la învățământ preuniversitar și superior, prin diversitatea ofertei educaționale și prin susținerea formării inițiale și continue. Totodată, structura rețelei școlare, rezultatele educaționale și rolul universităților în dezvoltarea capitalului uman susțin și **ODD 8 – Muncă decentă și creștere economică**, prin pregătirea resursei umane pentru piața muncii, precum și **ODD 10 – Reducerea inegalităților**, prin accesul la educație pentru categorii sociale și lingvistice diferite. În cazul învățământului superior și al colaborărilor academice, există legături și cu **ODD 9 – Industrie, inovare și infrastructură**, prin contribuția la cunoaștere, inovare și transfer de competențe.

2.6 Sistem public de sănătate (SCJU)

2.6.1 Context general

Sistemul public de sănătate din municipiul Arad funcționează într-un model mixt, bazat pe complementaritatea dintre furnizorii publici și privați aflați în relație contractuală cu Casa de Asigurări de Sănătate Arad (CAS Arad). Acest model permite extinderea capacității de furnizare a serviciilor medicale și creșterea accesului populației la servicii de sănătate diversificate.

Structura sistemului include: asistență medicală primară, ambulatoriu de specialitate, servicii spitalicești, servicii paraclinice, recuperare medicală, îngrijiri la domiciliu și programe naționale de sănătate.

Administrația publică locală are un rol de sprijin indirect, prin facilitarea colaborării instituționale, susținerea infrastructurii și integrarea serviciilor în politicile publice locale.

2.6.2 Sistemul de sănătate din perspectiva CAS Arad

Structura furnizorilor de servicii medicale

În anul 2025, CAS Arad a contractat o rețea extinsă de furnizori, care asigură acoperirea principalelor tipuri de servicii medicale:

- 93 furnizori de asistență medicală primară
- 94 furnizori de ambulatoriu de specialitate clinic
- 26 furnizori de servicii spitalicești
- 98 furnizori de servicii stomatologice
- 7 furnizori de servicii de recuperare medicală
- 3 furnizori de îngrijiri medicale la domiciliu

Rețeaua indică o **acoperire funcțională a serviciilor medicale**, cu densitate ridicată în zona ambulatorie și a medicinei de familie, dar cu capacitate redusă în segmentul îngrijirilor la domiciliu și al recuperării medicale.

Activitatea serviciilor medicale – nivel sistemic

Asistență medicală primară

- peste **426.000 persoane înscrise** pe listele medicilor de familie
- aproximativ **230.000 beneficiari de servicii** în anul 2025

Asistența primară reprezintă principalul filtru al sistemului, cu rol major în prevenție și monitorizarea bolilor cronice.

Ambulatoriu de specialitate

- rețea extinsă (94 furnizori)
- acoperire pe majoritatea specialităților clinice

Ambulatoriul contribuie semnificativ la reducerea presiunii asupra spitalelor, însă cererea este în creștere, în special pentru specialități precum cardiologie, endocrinologie și neurologie.

Servicii spitalicești

- 26 furnizori contractați
- servicii în regim continuu și de zi

Sistemul funcționează într-o structură mixtă, în care furnizorii privați au un rol tot mai important în preluarea fluxului de pacienți.

Servicii paraclinice

- peste **8,1 milioane investigații efectuate**
- valoare decontată: ~**48,3 milioane lei**

Acest segment evidențiază:

- creșterea complexității actului medical
- dependența sistemului de diagnostic imagistic și de laborator

Recuperare medicală

- 7 furnizori contractați
- cerere în creștere pentru afecțiuni cronice și post-traumatice

Capacitatea existentă este **insuficientă raportat la necesarul real**.

Îngrijiri la domiciliu

- 3 furnizori contractați

Segment critic subdezvoltat, în contextul:

- îmbătrânirii populației
- creșterii numărului de pacienți cronici

Finanțarea sistemului de sănătate

În anul 2025, veniturile totale ale CAS Arad au fost de aproximativ:

- **1,08 miliarde lei** (cumulat)

Structura principală a finanțării:

- contribuții ale asiguraților: ~881 milioane lei
- contribuții ale angajatorilor: ~54 milioane lei
- subvenții de la bugetul de stat: ~142 milioane lei

Modelul evidențiază o **dependență ridicată de contribuțiile active**, completată de transferuri bugetare pentru echilibrarea sistemului.

Programe naționale de sănătate

În anul 2025 au fost implementate programe naționale pentru:

- oncologie
- diabet zaharat
- boli cardiovasculare
- boli rare

Buget estimat: peste **179 milioane lei**

Aceste programe contribuie la tratamentul bolilor cu impact major și costuri ridicate.

2.6.3 Sistemul de sănătate din perspectiva furnizorilor medicali

Pentru o evaluare completă, analiza sistemului este completată cu date provenite de la furnizori relevanți din municipiu.

Servicii spitalicești și ambulatorii – sector privat

Un exemplu relevant este Spitalul MedLife Genesys:

- **4.059 pacienți (spitalizare continuă)**
- **3.570 pacienți (spitalizare de zi)**
- **2.053 intervenții**
- **55 paturi**
- **7.508 zile de spitalizare**

În ambulatoriu:

- peste **99.000 consultații anual**

Aceste date confirmă:

- rolul major al sectorului privat în preluarea volumului de servicii
- diversificarea specialităților medicale disponibile

Servicii medicale specializate

Centrul Medical LaserOncoMed (oncologie):

- **1.028 pacienți**
- **4.381 consultații**
- **4.436 intervenții**
- **33 paturi**
- **1.941 zile de spitalizare**

Unitatea contribuie la:

- creșterea accesului la servicii oncologice
- reducerea presiunii asupra unităților publice

Profilul patologiilor tratate

Datele agregate indică o prevalență ridicată a:

- bolilor cardiovasculare
- diabetului zaharat
- afecțiunilor digestive

- bolilor oncologice
- afecțiunilor musculo-scheletale

Profilul epidemiologic confirmă tranziția către un model dominat de **boli cronice și degenerative**.

2.6.4 Evaluare sintetică

Puncte forte

- rețea extinsă și diversificată de furnizori
- integrarea sectorului privat în sistem
- acces ridicat la servicii de bază
- dezvoltarea serviciilor paraclinice

Vulnerabilități

- presiune ridicată pe medicina de familie
- deficit în recuperare medicală
- capacitate redusă a îngrijirilor la domiciliu
- dependență de finanțarea centralizată

📊 **Tabel 2.6.4 – Indicatori de performanță ai sistemului de sănătate (2025)[9]**

Indicator	Valoare absolută	Indicator derivat	Interpretare
Furnizori medicină de familie	93	~5,6 / 10.000 locuitori*	acoperire bună
Furnizori ambulatoriu	94	~5,7 / 10.000 locuitori*	diversitate servicii
Furnizori spitalicești	26	~1,6 / 10.000 locuitori*	sistem mixt
Consultații ambulatoriu (Genesys)	99.422	~600,8 / 1.000 locuitori*	utilizare intensă
Pacienți spitalizare continuă	4.059	~24,5 / 1.000 locuitori*	presiune moderată
Intervenții chirurgicale	2.053	~12,4 / 1.000 locuitori*	activitate chirurgicală
Investigații paraclinice	~8,1 mil.	~48,9 / locuitor*	dependență diagnostic
Venituri CAS	~1,08 mld. lei	~6.526 lei / locuitor*	capacitate de finanțare
Pacienți oncologie (LaserOncoMed)	1.028	~6,2 / 1.000 locuitori*	servicii specializate

🧠 **Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)**

Sistemul de sănătate din Municipiul Arad contribuie direct la **ODD 3 – Sănătate și bunăstare**, prin asigurarea accesului la servicii medicale și implementarea programelor de prevenție și tratament. Totodată, există corelații cu **ODD 10 – Reducerea inegalităților**, prin extinderea

[9] * Indicatorii derivați sunt calculați raportat la populația municipiului Arad de 165.488 locuitori (2025).

accesului la servicii pentru categorii vulnerabile, și cu **ODD 9 – Industrie, inovare și infrastructură**, prin dezvoltarea serviciilor medicale moderne și utilizarea tehnologiilor avansate.

2.7 Sport (DJS)

Sport: infrastructură și activitate sportivă

Sportul reprezintă un domeniu important al vieții comunitare din municipiul Arad, atât prin numărul mare de practicanți legitimați, cât și prin diversitatea ramurilor sportive, infrastructura disponibilă și rezultatele obținute la nivel național și internațional. Direcția Județeană pentru Sport Arad (DJS Arad) coordonează, monitorizează și sprijină activitatea sportivă locală, în colaborare cu instituțiile de învățământ, cluburile sportive, federațiile naționale și autoritățile locale.

Activități și obiective în domeniul sportului

DJS Arad a desfășurat în anul 2025 activități orientate spre:

- sprijinirea organizării competițiilor sportive locale, naționale și internaționale;
- consilierea structurilor sportive fără personalitate juridică și eliberarea certificatelor de identitate sportivă (C.I.S.);
- promovarea sportului în rândul copiilor și tinerilor, inclusiv prin sprijinirea structurilor sportive școlare;
- colaborarea cu Inspectoratul Școlar Județean Arad, Universitatea „Aurel Vlaicu" și Universitatea de Vest „Vasile Goldiș" pentru dezvoltarea sportului școlar și universitar;
- monitorizarea competițiilor desfășurate în bazele sportive proprii (baschet, handbal, volei – seniori și juniori).

Activități sportive organizate în anul 2025

În anul 2025 au fost organizate competiții și evenimente sportive în 21 de ramuri sportive, totalizând peste 130 de activități:

- 📊 **Tabel 2.7.1 – Activități sportive organizate pe ramuri sportive (2025)**

Ramură sportivă	Nr. activități
Atletism	4
Arte marțiale	3
Baschet	18
Badminton	3
Ciclism	3
Dans sportiv	3
Fotbal	25

Ramură sportivă	Nr. activități
Fotbal în sală	8
Fotbal tenis	4
Gimnastică aerobică	2
Gimnastică ritmică	2
Handbal	15
Judo	3
Majorete	2

Ramură sportivă	Nr. activități
Orientare sportivă	1
Șah	5
Tenis	3
Tenis de masă	12

Ramură sportivă	Nr. activități
Tir sportiv	5
Volei	6
Volei de plajă	4

Activitățile au implicat atât sportivi legitimați, cât și sportivi școlari, amatori sau participanți la competiții recreative.

Sport pentru persoane cu dizabilități

DJS Arad a continuat sprijinirea activităților sportive destinate persoanelor cu dizabilități, fiind partener în:

- acțiunea „Șanse egale pentru toți" (Asociația Integra),
- acțiunea „Dizabilitate și sport" (CS Temerarii Arad).

Aceste inițiative contribuie la incluziunea socială și la promovarea accesului egal la activități sportive.

Infrastructura sportivă disponibilă în municipiu

Municipiul Arad dispune de o rețea diversificată de săli și baze sportive utilizate pentru competiții și antrenamente:

Săli de sport pentru jocuri sportive (baschet, handbal, volei)

- Sala Sporturilor „Monica Brosovszky"
- Sala de sport a Universității „Aurel Vlaicu"
- Sala de sport a Liceului Pedagogic (tip A, cu tribune)
- Sala de sport Școala Gimnazială „A. Iancu"
- Sala de sport Școala Gimnazială nr. 12
- Sala de sport Liceul de Artă
- Sala de sport LPS Arad (tip B, fără tribune)

Alte săli și baze sportive

- Sala de baschet „Decebal" – renovată și redeschisă în 2025
- Sala de lupte LPS Arad (CSȘ Gloria)
- Sala de judo (CSȘ Gloria)
- Sala de jocuri CSM Arad

- Sala de gimnastică „Emilia Eberle” (Stadionul Gloria)
- Sala de sport UVVG Arad

Infrastructura sportivă este utilizată atât pentru competiții oficiale, cât și pentru activități de pregătire, sport școlar și sport universitar.

Resurse umane în sport

În anul 2025, la nivelul municipiului Arad au fost activi:

- **202 antrenori**,
- **153 instructori sportivi**,
- **250 arbitri**.

Aceste resurse umane susțin activitatea sportivă în cluburi, asociații, școli și competiții oficiale.

Sportivi legitimați în municipiul Arad

Numărul total al sportivilor legitimați în anul 2025 a fost de **9.550**, distribuiți astfel:

Seniori

- Masculin: 3.341
- Feminin: 282
- **Total seniori: 3.623**

Tineret / Juniori / Cadeți

- Masculin: 2.800
- Feminin: 756
- **Total tineret/juniori/cadeți: 3.556**

Copii

- Masculin: 1.588
- Feminin: 783
- **Total copii: 2.371**

Structura arată o bază sportivă solidă în rândul tinerilor, cu potențial de dezvoltare pe termen lung.

Structuri sportive nou înființate

În anul 2025, în municipiul Arad au fost înființate **4 cluburi sportive noi**, contribuind la diversificarea ofertei sportive și la extinderea accesului la activități de performanță și recreative.

🧭 **Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)**

Activitatea sportivă din Municipiul Arad contribuie direct la **ODD 3 – Sănătate și bunăstare**, prin promovarea activității fizice, a unui stil de viață sănătos și a participării la sport pentru toate categoriile de vârstă. Totodată, infrastructura sportivă, activitățile destinate copiilor, tinerilor și persoanelor cu dizabilități și colaborarea cu instituțiile educaționale susțin și **ODD 10 – Reducerea inegalităților** și **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin creșterea accesului la sport, incluziune socială și utilizarea funcțională a infrastructurii urbane pentru activități comunitare și recreative.

2.8 Cultură

2.8.1 Context general

Sectorul cultural din Municipiul Arad este susținut printr-o rețea diversificată de instituții publice de cultură și structuri conexe, care contribuie la dezvoltarea vieții culturale, la creșterea accesului publicului la actul artistic și la consolidarea identității locale.

În anul 2025, activitatea culturală a fost caracterizată prin:

- diversificarea tipurilor de evenimente (spectacole, concerte, expoziții, festivaluri, proiecte educaționale);
- creșterea participării publicului la evenimente culturale;
- extinderea activităților în spații neconvenționale;
- consolidarea colaborărilor naționale și internaționale.

Principalele instituții analizate sunt: Teatrul Clasic „Ioan Slavici" Arad, Filarmonica de Stat Arad, Complexul Muzeal Arad, Biblioteca Județeană „A.D. Xenopol" Arad, Centrul Cultural Județean Arad, Centrul Municipal de Cultură Arad și HUB Cultural mARTA.

2.8.2 Activitatea instituțiilor de cultură

2.8.2.1 Teatrul Clasic „Ioan Slavici" Arad

În anul 2025, activitatea teatrului s-a desfășurat la un nivel ridicat de intensitate artistică:

- **271 spectacole** organizate;
- **31.961 spectatori** (23.530 la sediu și 8.431 în deplasare);
- **4 premiere** (3 secția Dramă, 1 secția Marionete);
- participări la festivaluri naționale și internaționale, inclusiv Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu;
- organizarea **Festivalului Internațional de Teatru Nou (FITN)**.

Gradul de ocupare a sălilor a fost:

- 63% – Sala Mare;
- 80% – Sala Studio;

- 82% – Sala Marionete.

Din punct de vedere investițional:

- investiții: **409.720 lei**;
- reparații: **234.268 lei**;
- achiziții: **161.189 lei**.

Resursele umane:

- total posturi: **102**;
- posturi ocupate: **84**;
- posturi vacante: **18**.

Activitatea instituției este susținută de o structură organizatorică complexă, care include compartimente artistice, tehnice și administrative, cu 6 funcții de conducere și 96 de execuție, reflectând capacitatea instituțională de producție și susținere a actului artistic.

2.8.2.2 Filarmonica de Stat Arad

Activitatea Filarmonicii în anul 2025 a evidențiat:

- **75 concerte** susținute;
- **236 lucrări interpretate în premieră**;
- **25.403 spectatori plătitori** și **11.180 spectatori neplătitori**;
- grad de ocupare: **64,14%**.

Programul artistic a inclus participări la festivaluri, turnee și colaborări internaționale, consolidând rolul instituției în promovarea culturii muzicale și în diversificarea ofertei culturale a municipiului.

2.8.2.3 Complexul Muzeal Arad

Activitatea muzeală a fost caracterizată printr-un volum ridicat de evenimente și participare:

- **30 expoziții** organizate;
- **59.408 vizitatori**;
- **85 evenimente culturale**;
- **44.274 participanți** la evenimente.

Structura activităților include:

- proiecte educaționale (45 proiecte, 258 activități);
- evenimente pentru public (festivaluri, concerte, manifestări culturale);
- sesiuni științifice și simpozioane.

De asemenea, au fost organizate:

- **4 expoziții în colaborare internațională**;
- evenimente culturale majore (Noaptea Muzeelor, festivaluri tematice etc.).

Se remarcă o structurare complexă a activităților, cu o pondere semnificativă a componentei educaționale, ceea ce evidențiază rolul instituției în formarea publicului și în valorificarea patrimoniului cultural.

2.8.2.4 Biblioteca Județeană „A.D. Xenopol" Arad

Activitatea bibliotecii în anul 2025 a inclus:

- **49 expoziții**;
- **158 evenimente culturale**;
- **5.603 vizitatori**;
- **207 evenimente susținute de invitați**.

Instituția a contribuit la promovarea lecturii și la diversificarea accesului la cultură prin organizarea de conferințe, lansări de carte și programe educaționale.

Nivelul ridicat al colaborărilor cu invitați și parteneri culturali indică o deschidere instituțională importantă și o capacitate de integrare în rețele culturale extinse.

2.8.2.5 Centrul Cultural Județean Arad

Activitatea Centrului Cultural Județean Arad s-a concentrat pe organizarea de evenimente de amploare, cu adresabilitate largă:

- Festivalul Familiei și Zilele Județului Arad – aproximativ **10.000 participanți**;
- Festivalul Toamnei – aproximativ **12.000 participanți**;
- alte evenimente culturale și educaționale (conferințe, caravane, spectacole).

Evenimentele organizate au avut caracter comunitar și au contribuit la creșterea accesului publicului la cultură, precum și la consolidarea coeziunii sociale prin participare largă.

2.8.2.6 Centrul Municipal de Cultură Arad

Centrul Municipal de Cultură Arad, instituție aflată în subordinea Consiliului Local al Municipiului Arad, are un rol central în organizarea și coordonarea evenimentelor culturale la nivel local.

În anul 2025, activitatea instituției s-a concentrat pe:

- organizarea și co-organizarea de evenimente culturale (festivaluri, concerte, spectacole, manifestări tematice);
- susținerea și promovarea culturii locale și a artiștilor locali;
- desfășurarea de activități în spații publice și neconvenționale;
- colaborarea cu instituții culturale, organizații și parteneri locali.

Instituția a avut un rol activ în dinamizarea vieții culturale urbane, contribuind la diversificarea ofertei culturale și la creșterea accesibilității publicului la evenimente culturale.

2.8.2.7 HUB Cultural mARTA

Activitatea HUB-ului cultural mARTA a evidențiat o orientare spre cultura contemporană și participativă:

- organizarea de festivaluri și evenimente majore (Underground, Fusion Festival, World Music Festival);
- **aproximativ 25.000 participanți direcți** și **30.000 beneficiari indirecți**;
- dezvoltarea de proiecte educaționale și artistice dedicate tinerilor.

Resursele umane:

- 19 posturi aprobate;
- 5 ocupate;
- 14 vacante.

Gradul ridicat de neocupare a posturilor indică o capacitate instituțională limitată raportată la volumul de activitate, ceea ce evidențiază atât eficiența operațională, cât și necesitatea consolidării resurselor umane.

Pentru o imagine de ansamblu asupra activității culturale la nivelul Municipiului Arad, în tabelul de mai jos sunt sintetizați principalii indicatori de activitate ai instituțiilor culturale analizate.

Tabel 2.8.1 – Indicatori sintetici și derivați ai activității culturale (2025)[10]

Instituție	Nr. evenimente / spectacole	Nr. participanți	Participare medie / eveniment	Indicator specific	Resurse umane (ocupate / total)
Teatrul Clasic „Ioan Slavici”	271	31.961	**118**	4 premiere; grad ocupare 63–82%	84 / 102
Filarmonica de Stat Arad	75	36.583	**488**	236 lucrări în premieră	112 / 119
Complexul Muzeal Arad	85	44.274	**521**	45 proiecte educaționale	–
Biblioteca Județeană „A.D. Xenopol”	158	~15.800	**100***	207 evenimente cu invitați	–
Centrul Cultural Județean Arad	–	>25.000	–	evenimente de masă (festivaluri)	–

[10] * Estimare pe baza mediei de participanți/eveniment comunicată de instituție Valorile marcate cu „~” sunt estimări agregate pe baza datelor descriptive din rapoarte

Instituție	Nr. evenimente / spectacole	Nr. participanți	Participare medie / eveniment	Indicator specific	Resurse umane (ocupate / total)
Centrul Municipal de Cultură Arad	–	–	–	coordonare evenimente municipale	–
HUB Cultural mARTA	~12	~25.000	**~2.000**	festivaluri internaționale	5 / 19

Analiza indicatorilor evidențiază diferențe semnificative între instituții în ceea ce privește participarea medie și tipologia evenimentelor. Instituțiile de spectacol și patrimoniu (Filarmonica și Complexul Muzeal) înregistrează valori ridicate ale participării medii, în timp ce structurile orientate spre evenimente de masă (HUB mARTA, Centrul Cultural Județean) generează un impact semnificativ prin evenimente cu adresabilitate largă. Teatrul Clasic „Ioan Slavici" prezintă un echilibru între volum și participare, reflectând o activitate constantă și diversificată.

2.8.3 Analiza sintetică a activității culturale

Analiza datelor disponibile evidențiază următoarele:

Volum ridicat de activitate

Instituțiile culturale au organizat un număr semnificativ de evenimente, acoperind toate segmentele culturale: teatru, muzică, patrimoniu, educație culturală și cultură contemporană.

Participare publică semnificativă

Participarea publicului este ridicată, în special în cazul:

- Complexului Muzeal Arad (peste 59.000 vizitatori);
- Teatrului Clasic „Ioan Slavici" (peste 31.000 spectatori);
- festivalurilor și evenimentelor de masă (zeci de mii de participanți).

Diversificarea tipurilor de evenimente

Se remarcă:

- utilizarea spațiilor neconvenționale;
- dezvoltarea festivalurilor tematice;
- creșterea componentelor educaționale și participative.

Capacitate instituțională diferențiată

Există diferențe între instituții:

- instituții consolidate (teatru, muzeu, filarmonică);

- structuri emergente sau în dezvoltare (HUB mARTA), caracterizate prin deficit de personal.

Limitări identificate

- lipsa unei standardizări unitare a indicatorilor culturali;
- deficit de personal în anumite instituții;
- disponibilitate limitată a datelor financiare pentru evaluarea eficienței.

Activitatea instituțiilor culturale din Municipiul Arad contribuie direct la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă, în special **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin protejarea și valorificarea patrimoniului cultural și creșterea accesului publicului la cultură, precum și **ODD 4 – Educație de calitate**, prin componenta educațională a activităților culturale desfășurate. Totodată, evenimentele culturale de amploare și proiectele participative susțin **ODD 8 – Muncă decentă și creștere economică**, prin stimularea industriilor culturale și creative și prin contribuția la atractivitatea urbană a municipiului.

2.8.4 Concluzii

În anul 2025, sectorul cultural din Municipiul Arad a demonstrat:

- capacitate ridicată de organizare și diversificare a evenimentelor;
- un nivel bun de participare publică;
- o contribuție semnificativă la dezvoltarea socială și identitară a comunității.

Pentru perioada următoare, se recomandă:

- standardizarea indicatorilor de raportare culturală;
- consolidarea resurselor umane în instituțiile cu deficit;
- dezvoltarea mecanismelor de monitorizare a impactului cultural;
- corelarea mai clară între finanțare și performanță.

🧭 Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Activitatea instituțiilor culturale din Municipiul Arad contribuie direct la **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin protejarea și valorificarea patrimoniului cultural și prin creșterea accesului publicului la cultură, precum și la **ODD 4 – Educație de calitate**, prin dimensiunea educațională a activităților muzeale, teatrale, muzicale și bibliotecare. Totodată, evenimentele culturale de amploare, proiectele participative și cooperările culturale susțin și **ODD 8 – Muncă decentă și creștere economică**, prin stimularea industriilor culturale și creative, creșterea atractivității urbane și consolidarea profilului identitar al municipiului.

2.9 Media locală și comunicare publică

Componenta **mass-media** la nivelul Municipiului Arad este caracterizată printr-o structură diversificată, care include televiziuni locale, posturi de radio, publicații scrise și un număr extins de

platforme online. Această diversitate contribuie la asigurarea pluralismului informațional și la accesul publicului la surse variate de informare.

La nivelul serviciilor audiovizuale, municipiul beneficiază de prezența unor posturi de televiziune cu emisie locală, orientate în principal către informarea publicului asupra evenimentelor și temelor de interes comunitar. În paralel, rețeaua de posturi radio include atât furnizori locali, cât și posturi aparținând unor rețele naționale, care emit la nivel local, asigurând o ofertă diversificată de conținut.

Presa scrisă, inclusiv în format online, este reprezentată prin publicații cu tradiție, precum și prin platforme digitale care au preluat rolul principal în difuzarea informației. Se remarcă existența unor publicații în limba română și în limba minorităților naționale, contribuind la reflectarea diversității culturale locale.

Segmentul presei online este cel mai dinamic, incluzând un număr ridicat de platforme locale care asigură actualizarea rapidă a informațiilor și acoperă o gamă variată de domenii, de la administrație publică și economie, până la cultură, sport și evenimente comunitare.

📊 Tabel 2.9.1 – Inventarul principalelor instituții media locale din Municipiul Arad (2025)

Categorie | Tip | Denumire
Televiziune | Post TV local | TV Arad
Televiziune | Post TV local | Info TV Arad

Radio | Post radio local | Radio Arad
Radio | Post radio local | Alt FM
Radio | Post radio local | Joy FM
Radio | Post radio local | Arad FM
Radio | Post radio (rețea națională cu emisie locală) | Magic FM
Radio | Post radio (rețea națională cu emisie locală) | Kiss FM

Presa scrisă / online | Publicație | Jurnal Arădean
Presa scrisă / online | Publicație | Nyugati Jelen

Presa online | Platformă media | arq.ro
Presa online | Platformă media | specialarad.ro
Presa online | Platformă media | criticarad.ro
Presa online | Platformă media | glsa.ro
Presa online | Platformă media | aradreporter.ro
Presa online | Platformă media | vestic.ro
Presa online | Platformă media | actualitati-arad.ro
Presa online | Platformă media | ghidularadean.ro
Presa online | Platformă media | aradcity.ro
Presa online | Platformă media | newsarad.ro
Presa online | Platformă media | flacara-rosie.ro

Presa online | Platformă media | livearad.ro
Presa online | Platformă media | adevarul.ro (secțiunea Arad)
Presa online | Platformă media | gazetalocala.ro
Presa online | Platformă media | aradobiectiv.ro
Presa online | Platformă media | sportarad.ro
Presa online | Platformă media | voceaaradului.ro
Presa online | Platformă media | stireanoastra.ro
Presa online | Platformă media | hotarnews.ro

Observație: Inventarul instituțiilor media evidențiază o prezență consistentă a furnizorilor locali de conținut, completată de platforme online cu grad ridicat de accesibilitate. Această structură contribuie la consolidarea unui mediu informațional divers și la creșterea gradului de informare a populației.

🧭 **Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)**

Media locală și comunicarea publică din Municipiul Arad se corelează în mod direct cu **ODD 16 – Pace, justiție și instituții eficiente**, prin susținerea transparenței, a accesului la informație și a comunicării dintre instituții și cetățeni. Totodată, diversitatea canalelor media și accesibilitatea informației contribuie și la **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin consolidarea coeziunii comunitare și a participării publice la viața urbană. În plus, funcția informativă și educativă a presei locale are legături și cu **ODD 4 – Educație de calitate**, în măsura în care sprijină informarea corectă și formarea unei culturi civice locale.

Capitolul 3 - Dezvoltare economică și investiții

3.1 Investiții publice

Activitatea de investiții publice la nivelul Municipiului Arad în anul 2025 a avut un rol esențial în susținerea dezvoltării urbane, modernizarea infrastructurii și creșterea capacității administrative de implementare a proiectelor complexe, fiind caracterizată printr-un portofoliu diversificat de lucrări, finanțate din surse multiple: buget local, venituri proprii, credite interne și fonduri externe nerambursabile.

Din perspectiva execuției bugetare, în anul 2025 au fost aprobate credite bugetare pentru investiții în valoare totală de **147.482.710 lei**, din care s-au utilizat efectiv **80.234.732 lei**, rezultând un grad de realizare de **54,40%**, ceea ce indică un nivel moderat de absorbție a fondurilor, specific proiectelor multianuale aflate în diferite stadii de implementare[11].

Structura investițiilor reflectă o orientare clară către proiecte de infrastructură urbană, modernizare energetică, reabilitare de clădiri publice și dezvoltarea utilităților, fiind identificate trei categorii principale de intervenții:

[11] Sursa Instituțională: Direcția Economică – execuție bugetară investiții, anul 2025

- lucrări finalizate în cursul anului 2025;
- lucrări aflate în execuție (investiții în continuare);
- obiective finanțate prin programe naționale și europene, în special prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

În cadrul portofoliului de investiții, o pondere semnificativă o reprezintă proiectele de reabilitare și eficientizare energetică a clădirilor publice și rezidențiale, precum și lucrările de modernizare a infrastructurii urbane (străzi, rețele edilitare, spații publice), acestea având un impact direct asupra calității vieții și asupra reducerii consumului energetic la nivel local.

De asemenea, investițiile derulate prin programe cu finanțare externă au contribuit la creșterea capacității de implementare a administrației locale, implicând proceduri complexe de achiziție, monitorizare și raportare, ceea ce explică parțial diferența dintre creditele aprobate și cele efectiv utilizate în anul de referință.

Un element relevant în analiza investițiilor publice îl constituie corelarea acestora cu mecanismele de finanțare prin împrumuturi. În acest sens, datoria publică locală a fost utilizată ca instrument de cofinanțare pentru proiectele majore, asigurând continuitatea investițiilor strategice și stabilitatea fluxurilor financiare[12].

Din perspectivă operațională, dinamica investițiilor este influențată de mai mulți factori:

- durata procedurilor de achiziție publică;
- capacitatea antreprenorilor de a respecta termenele contractuale;
- complexitatea tehnică a proiectelor;
- sincronizarea surselor de finanțare.

În acest context, gradul de realizare de 54,40% nu reflectă o sub-performanță, ci caracterul multianual al investițiilor și distribuția etapizată a plăților în funcție de progresul fizic al lucrărilor.

📊 Tabel 3.1 – Indicatori sintetici privind investițiile publice din Municipiul Arad (2025)

Indicator	Valoare 2025	Observații
Credite bugetare aprobate	147.482.710 lei	total investiții
Plăți efectuate	80.234.732 lei	execuție efectivă
Grad de realizare	54,40%	raport plăți / credite
Investiții / locuitor	~485 lei/locuitor	raportat la 165.488 locuitori
Credite aprobate / locuitor	~891 lei/locuitor	capacitate investițională

[12] Sursa Instituțională: Raport privind datoria publică locală, anul 2025

Indicator	Valoare 2025	Observații
Pondere finanțare externă	ridicată	PNRR + programe UE
Tipologie investiții	infrastructură + eficiență energetică	dominant

Analiză interpretativă

Raportarea investițiilor la populația municipiului (165.488 locuitori) evidențiază un nivel de aproximativ **485 lei/locuitor** pentru plățile efective și **891 lei/locuitor** pentru creditele aprobate, ceea ce indică o capacitate investițională solidă, dar și un potențial nevalorificat integral în anul de referință.

Diferența dintre capacitatea planificată și execuția efectivă sugerează necesitatea consolidării mecanismelor de implementare, în special în ceea ce privește:

- accelerarea procedurilor de achiziție;
- îmbunătățirea managementului contractelor;
- corelarea mai eficientă între planificare și execuție.

Totodată, ponderea ridicată a proiectelor finanțate din surse externe indică o orientare strategică corectă a administrației locale către atragerea de fonduri nerambursabile, însă implică și riscuri operaționale suplimentare, generate de condiționalități-le stricte de implementare.

Concluzii

Investițiile publice realizate în anul 2025 confirmă direcția strategică de dezvoltare a Municipiului Arad, caracterizată prin:

- orientare către infrastructură și eficiență energetică;
- utilizarea diversificată a surselor de finanțare;
- integrarea proiectelor în programe naționale și europene.

Cu toate acestea, nivelul execuției bugetare indică necesitatea unei optimizări a proceselor interne de implementare, pentru a asigura valorificarea integrală a resurselor disponibile și accelerarea impactului investițiilor asupra dezvoltării urbane.

🧠 **Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)**

Investițiile publice realizate în anul 2025 contribuie direct la atingerea mai multor Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD), în special **ODD 9 – Industrie, inovare și infrastructură**, prin modernizarea infrastructurii urbane, **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin reabilitarea spațiilor urbane și creșterea calității vieții, precum și **ODD 7 – Energie curată și accesibilă**, prin proiectele de eficiență energetică. Integrarea finanțărilor externe și a mecanismelor de cofinanțare reflectă o abordare strategică orientată spre dezvoltare sustenabilă și reziliență urbană.

3.2 Proiecte europene

Proiectele finanțate din fonduri europene și din alte programe externe au reprezentat în anul 2025 una dintre componentele centrale ale dezvoltării Municipiului Arad, atât prin volumul investițiilor aflate în implementare, cât și prin diversitatea domeniilor acoperite. Portofoliul activ de proiecte evidențiază o orientare strategică clară către mobilitate urbană, eficiență energetică, regenerare urbană, educație, digitalizare și infrastructură de mediu.

La nivelul anului 2025, Municipiul Arad avea în implementare **33 de proiecte** finanțate prin programe externe, la care se adaugă **4 cereri de finanțare depuse** în cursul aceluiași an. Structura acestui portofoliu reflectă o capacitate administrativă ridicată de atragere și gestionare a finanțărilor, dar și o dependență semnificativă de mecanismele de finanțare nerambursabilă pentru susținerea proiectelor majore de dezvoltare.

Din perspectiva programelor de finanțare, portofoliul este dominat de două surse principale. Prima este **Programul Regional Vest 2021–2027**, care susține în special proiecte de mobilitate și regenerare urbană, precum extinderea flotei de tramvaie eficiente energetic, modernizarea infrastructurii de tramvai, amenajarea malurilor Mureșului și regenerarea urbană a zonei Piața Catedralei. A doua este **Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)**, prin care sunt finanțate proiecte de energie, renovare energetică, educație, digitalizare, mobilitate verde și management al deșeurilor.

Portofoliul de proiecte europene aflate în implementare include câteva intervenții de importanță strategică pentru municipiu. Dintre acestea se remarcă:

- proiectul privind **sursa de producere a energiei termice și electrice prin cogenerare de înaltă eficiență la CETH SA**, cu o valoare totală de **651.512.618,58 lei** și o finanțare nerambursabilă de **331.346.293,35 lei**;
- proiectul de **amenajare a traseului de transport public de călători cu autobuzul între zona UTA și strada Ștefan cel Mare**, cu o valoare totală de **227.398.838,10 lei**;
- proiectele de **extindere a flotei de tramvaie eficiente energetic**, respectiv etapa principală și etapele II și III;
- proiectele de **modernizare a infrastructurii de tramvai** și de **mobilitate urbană durabilă**;
- proiectele de **renovare energetică a blocurilor și clădirilor de învățământ**;
- proiectele dedicate **insulelor ecologice digitalizate**, **centrelor de colectare prin aport voluntar** și **digitalizării administrației locale**.

Analiza portofoliului arată că proiectele europene nu sunt distribuite uniform între domenii, ci se concentrează în jurul unor axe majore de intervenție:

Mobilitate urbană și transport public

Aceasta este una dintre cele mai bine reprezentate componente. Portofoliul include:

- extinderea flotei de tramvaie eficiente energetic;
- modernizarea liniilor de tramvai și a rețelei aeriene de contact;
- modernizarea transportului public pe tronsoane importante;
- transport ecologic cu microbuze nepoluante;
- soluții de parcare inteligentă.

Această concentrare confirmă prioritatea acordată transportului public și mobilității urbane sustenabile.

Energie și eficiență energetică

Un al doilea pilon major îl reprezintă investițiile în infrastructura energetică și renovarea energetică a fondului construit:

- cogenerarea de înaltă eficiență la CETH SA;
- renovarea energetică a blocurilor de locuințe;
- reabilitarea termică și modernizarea mai multor unități de învățământ;
- proiecte de eficiență energetică depuse în anul 2025.

Această direcție este una strategică, întrucât corelează obiectivele de investiții cu reducerea consumului energetic și cu creșterea rezilienței urbane.

Educație și infrastructură educațională

Portofoliul include:

- dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ;
- amenajarea campusului preuniversitar tehnologic;
- proiecte de reabilitare termică a unităților de învățământ;
- proiecte depuse în 2025 pentru eficiență energetică și infrastructură sportivă școlară.

Această componentă confirmă faptul că fondurile externe sunt utilizate și ca instrument de modernizare a infrastructurii educaționale locale.

Mediu, deșeuri și digitalizare

În această categorie se încadrează:

- centrele de colectare prin aport voluntar;
- insulele ecologice digitalizate;
- proiectele de transformare digitală a administrației;
- participarea la proiectul Green-Log, finanțat prin Orizont Europa.

Aceste intervenții susțin modernizarea funcțiilor urbane și adaptarea municipiului la cerințele tranziției verzi și digitale.

Un element important de evaluare este faptul că portofoliul nu este format exclusiv din proiecte aflate într-o evoluție liniară. În cadrul listei oficiale apar și proiecte afectate de măsuri de reziliere, denunțare unilaterală sau redepunere, în special în zona unor proiecte PNRR privind renovarea energetică și insulele ecologice digitalizate. Acest aspect nu reduce relevanța strategică a portofoliului, dar indică existența unor riscuri operaționale și instituționale specifice implementării proiectelor complexe, generate de modificări legislative, condiționalități procedurale și constrângeri de calendar.

Din punct de vedere managerial, portofoliul de proiecte europene indică o capacitate administrativă semnificativă de:

- identificare a liniilor de finanțare relevante;
- pregătire și depunere a cererilor de finanțare;
- gestionare simultană a unui număr mare de proiecte;
- corelare a investițiilor europene cu prioritățile de dezvoltare ale municipiului.

Totuși, volumul ridicat al proiectelor aflate în implementare presupune și necesitatea consolidării continue a capacității instituționale, în special în ceea ce privește monitorizarea, raportarea, managementul contractelor și coordonarea între direcțiile implicate.

📊 **Tabel 3.2 – Indicatori sintetici privind proiectele europene din Municipiul Arad (2025)**

Indicator	Valoare 2025	Observații
Proiecte aflate în implementare	33	portofoliu activ
Cereri de finanțare depuse în 2025	4	proiecte noi
Programe dominante de finanțare	Programul Regional Vest 2021–2027; PNRR	pondere majoră în portofoliu
Proiect strategic major	651.512.618,58 lei	cogenerare de înaltă eficiență la CETH SA
Proiect major de mobilitate	227.398.838,10 lei	legătura UTA – str. Ștefan cel Mare
Domenii principale	mobilitate, energie, educație, mediu, digitalizare	structură diversificată
Proiecte cu ajustări/rezilieri în 2025	existente în portofoliu	risc operațional de implementare

Din perspectiva structurii portofoliului, se observă că proiectele europene au depășit stadiul unor intervenții punctuale și constituie deja un mecanism sistemic de dezvoltare urbană. Prin aceste proiecte, municipiul nu doar completează finanțarea bugetară locală, ci își susține principalele direcții de modernizare prin instrumente externe de finanțare.

În același timp, portofoliul european trebuie interpretat și în relație cu investițiile publice prezentate în subcapitolul anterior. Dacă investițiile publice exprimă capacitatea de angajare și susținere financiară a administrației locale, proiectele europene exprimă capacitatea acesteia de a atrage resurse externe și de a transforma strategiile locale în proiecte eligibile și implementabile.

În concluzie, anul 2025 evidențiază o administrație locală puternic ancorată în mecanismele de finanțare europeană și națională, cu un portofoliu amplu, diversificat și strategic orientat, dar care presupune în continuare consolidarea managementului implementării pentru a asigura stabilitatea și finalizarea la timp a proiectelor.

Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Proiectele europene aflate în implementare în anul 2025 contribuie direct la atingerea mai multor Obiective de Dezvoltare Durabilă, în special **ODD 9 – Industrie, inovare și infrastructură**, prin modernizarea transportului public, a infrastructurii energetice și a serviciilor urbane, **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin regenerare urbană, mobilitate sustenabilă și renovare energetică, precum și **ODD 13 – Acțiune climatică**, prin investițiile orientate spre eficiență energetică, reducerea emisiilor și tranziția verde. Totodată, componenta de educație și digitalizare susține **ODD 4 – Educație de calitate** și **ODD 16 – Instituții eficiente și responsabile**, prin modernizarea infrastructurii educaționale și a capacității administrative.

3.3 Infrastructură economică

3.3.1 Context general

Infrastructura economică a Municipiului Arad este susținută prin zone industriale funcționale, rețele tehnico-edilitare și investiții publice care facilitează localizarea și desfășurarea activităților industriale, logistice și de servicii. În anul 2025, baza instituțională disponibilă confirmă existența a două zone industriale funcționale cu rol strategic pentru economia locală: **Zona Industrială Arad Vest** și **Zona Industrială Zădăreni Arad (Sud)**.[13]

Din perspectivă urban-economică, aceste zone reprezintă principalele platforme organizate pentru activități productive și logistice, contribuind la consolidarea profilului industrial al municipiului și la menținerea atractivității acestuia pentru investiții. Relevanța lor derivă atât din suprafața și dotarea tehnică, cât și din capacitatea de a susține activități economice efective, în condiții de accesibilitate și echipare adecvate.

[13] Sursa: Serviciul Edilitar și Dezvoltare Mediu Urban

3.3.2 Zone industriale funcționale

Zona Industrială Arad Vest, înființată în anul 1999, are o suprafață de aproximativ **130 ha** și este amplasată în partea de nord-vest a municipiului, cu acces direct la **DN 7 (E68)**. Zona este destinată activităților industriale, de depozitare și servicii și beneficiază de un nivel ridicat de echipare tehnico-edilitară: drumuri interioare modernizate, rețea de apă potabilă, rețea de apă pentru incendiu, canalizare menajeră și pluvială, rețea de gaze, rețea electrică, stații de pompare și gospodărie de apă cu rezervoare pentru stingerea incendiilor.[1]

Zona Industrială Zădăreni Arad (Sud), înființată în anul 2005, are o suprafață de **54,17 ha** și este localizată în partea de sud a municipiului, pe prelungirea străzii Ogorului, spre localitatea Zădăreni. Zona este destinată acelorași categorii de activități economice și dispune de utilități esențiale: rețea electrică, rețea de apă potabilă, rețea de apă pentru incendiu și rețea de gaze naturale.[1]

În anul 2025, în cele două zone industriale își desfășoară activitatea **64 de companii active**, ceea ce confirmă funcționalitatea efectivă a acestor platforme și rolul lor în structura economică a municipiului.

📊 **Tabel 3.3.1 – Infrastructura economică din Municipiul Arad – indicatori structurali selectați (2025)**

Componentă	Indicator	Valoare	Observații
Zona Industrială Arad Vest	Suprafață	130 ha	platformă industrială principală
Zona Industrială Arad Vest	Drumuri interioare	4,4 km	cuvertură asfaltică modernă
Zona Industrială Arad Vest	Rețea apă potabilă	4 km	infrastructură funcțională
Zona Industrială Arad Vest	Rețea apă pentru incendiu	4 km	componentă de siguranță
Zona Industrială Arad Vest	Rețea canalizare pluvială	6,25 km	utilități complete
Zona Industrială Arad Vest	Rețea canalizare	4,8 km	utilități complete
Zona Industrială Arad Vest	Rețea gaze	4 km	joasă presiune
Zona Industrială Arad Vest	Rețea electrică	5 km + stație 20 kV + post trafo 630 KVA	capacitate adecvată pentru activități industriale
Zona Industrială Arad Vest	Rezervoare apă incendiu	2 x 500 mc	gospodărie de apă dedicată

Componentă	Indicator	Valoare	Observații
Zona Industrială Zădăreni Arad (Sud)	Suprafață	54,17 ha	platformă industrială complementară
Zona Industrială Zădăreni Arad (Sud)	Rețea apă potabilă	2,8 km	utilități de bază asigurate
Zona Industrială Zădăreni Arad (Sud)	Rețea apă pentru incendiu	2,8 km	utilități de siguranță
Zona Industrială Zădăreni Arad (Sud)	Rețea electrică	post trafo 20/04 kV – 160 kW	utilități de bază asigurate
Zona Industrială Zădăreni Arad (Sud)	Rețea gaze naturale	existentă	utilități de bază asigurate
Total zone industriale funcționale	Suprafață cumulată	184,17 ha	Arad Vest + Zădăreni Arad (Sud)
Total zone industriale funcționale	Companii active	64	activitate economică efectivă în 2025

3.3.3 Investiții de extindere și consolidare

Pe lângă infrastructura economică deja funcțională, documentele municipale de investiții evidențiază și preocuparea pentru extinderea acesteia. Un exemplu relevant este obiectivul de investiții **„Asigurarea de utilități (apă, canal) și drumuri în Zona Industrială Nord Municipiul Arad – Extindere”**, cu o valoare de **10.397.008,63 lei**, inclus în categoria lucrărilor în continuare în anul 2025 și anul următor.[14]

Această investiție este importantă din perspectivă strategică deoarece indică faptul că administrația locală nu se limitează la întreținerea zonelor economice existente, ci urmărește și pregătirea de noi suprafețe sau consolidarea unor areale cu potențial investițional. În mod practic, astfel de intervenții sporesc capacitatea municipiului de a susține investiții private viitoare și de a crește atractivitatea economică a orașului.

Tot în această logică se înscriu și investițiile conexe în iluminat public, rețele de apă și canalizare, stații de încărcare pentru autovehicule electrice și alte lucrări cu impact asupra funcționalității urbane, care, deși nu sunt dedicate exclusiv zonelor industriale, contribuie indirect la creșterea competitivității spațiului economic local.

3.3.4 Indicatori economici complementari

Datele disponibile permit și o lectură complementară a infrastructurii economice din perspectiva utilizării patrimoniului și a veniturilor asociate acestuia. În anul 2025, veniturile încasate din administrarea terenurilor aflate în proprietatea Municipiului Arad și a Statului Român, sub forma

[14] Sursa: Serviciul Investiții, Energetic

redevențelor și chiriilor de terenuri, au fost de **1.540.076,11 lei**, iar veniturile din administrarea piețelor au fost de **215.806,59 lei**.[15]

Acești indicatori nu descriu în totalitate performanța infrastructurii economice locale, dar arată că anumite componente ale patrimoniului municipal au o utilizare economică activă și generează venituri recurente. Din punct de vedere administrativ, această dimensiune completează analiza infrastructurii economice prin introducerea unei perspective privind capacitatea activelor publice de a susține activitatea economică și de a contribui la veniturile locale.

3.3.5 Interpretare tehnică

Analiza datelor disponibile evidențiază o structură dual a infrastructurii economice: o zonă industrială principală, mai extinsă și mai bine echipată tehnic, respectiv Arad Vest, și o zonă complementară, de dimensiune mai redusă, situată în sudul municipiului. Această structură este favorabilă unei distribuții diferențiate a activităților economice, în funcție de necesarul de utilități, accesibilitate și suprafață disponibilă.

Zona Arad Vest se remarcă printr-un nivel superior de maturitate infrastructurală și printr-o echipare tehnică adecvată activităților industriale și logistice de intensitate mai mare. Zona Zădăreni Arad (Sud) are un profil mai compact, dar rămâne relevantă pentru activități economice care necesită acces la utilități esențiale și amplasamente organizate.

În același timp, proiectul de extindere a infrastructurii în Zona Industrială Nord indică o orientare strategică spre dezvoltare anticipativă, ceea ce este important pentru menținerea competitivității teritoriale a municipiului. Existența unor companii active în număr semnificativ și disponibilitatea utilităților complete confirmă faptul că infrastructura economică a Aradului nu este doar potențială, ci efectiv funcțională.

3.3.6 Limitări ale datelor

Datele disponibile permit o evaluare solidă a zonelor industriale din perspectiva suprafeței, a dotării tehnico-edilitare și a funcționării acestora, însă nu permit încă o analiză completă privind:

- gradul de ocupare pe loturi;
- volumul investițiilor private localizate în fiecare zonă;
- numărul de locuri de muncă generate direct;
- valoarea producției sau cifra de afaceri agregată a companiilor din aceste perimetre;
- contribuția fiscală detaliată a operatorilor economici localizați în zonele industriale.

Prin urmare, analiza de față oferă o imagine instituțională solidă asupra bazei materiale și a funcționalității infrastructurii economice, fără a surprinde integral performanța economică generată de aceasta.

[15] Sursa: Direcția Patrimoniu

🧭 Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Infrastructura economică a Municipiului Arad contribuie direct la **ODD 9 – Industrie, inovare și infrastructură**, prin dezvoltarea și menținerea platformelor industriale și a utilităților necesare activităților productive și logistice. Totodată, există o legătură relevantă cu **ODD 8 – Muncă decentă și creștere economică**, întrucât existența unor zone economice funcționale susține investițiile private, activitatea antreprenorială și ocuparea forței de muncă. În plan teritorial, subcapitolul este corelat și cu **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin integrarea infrastructurii economice în dezvoltarea urbană organizată și prin reducerea presiunii de localizare dispersată a activităților economice.

Capitolul 4 - Infrastructură urbană și utilități

4.1 Transport public

4.1.1 Context general

Transportul public din Municipiul Arad reprezintă una dintre componentele structurale ale mobilității urbane, având un rol esențial în asigurarea accesibilității, conectivității intraurbane și legăturii dintre municipiu și zona peri urbană. În anul 2025, serviciul public de transport local a fost prestat de Compania de Transport Public Arad, în baza contractului de delegare a gestiunii nr. 704/02.10.2019, valabil până la 31.12.2025 și continuat ulterior prin noul contract pentru perioada 2026–2031.[16]

Din punct de vedere funcțional, sistemul de transport public al municipiului este organizat pe două componente principale: transport electric cu tramvaiul și transport auto cu autobuzele. Structura rețelei, datele de operare și evoluțiile din anul 2025 arată că municipiul dispune de un sistem mixt, relativ bine articulat, dar aflat încă într-un proces activ de modernizare a infrastructurii și a flotei.

4.1.2 Rețea de transport și capacitate operațională[17]

În anul 2025, componenta de transport cu autobuzul a inclus **17 trasee urbane** și **4 trasee de înlocuire a tramvaielor**, cu un volum total de **113.585 ore de circulație** și **1.133.405 km/an** în sectorul urban, din care **5.462 km** au fost realizați pe trasee de tramvai înlocuite temporar cu autobuze.

Componenta de transport cu tramvaiul a inclus **8 trasee urbane** și **5 trasee suburbane pe relația Ghioroc – Arad**, acestea din urmă fiind suspendate pe perioada lucrărilor de reabilitare a rețelei Podgoria – Micălaca și înlocuite cu autobuze. În anul 2025, transportul cu tramvaiul a însumat **144.128 ore de circulație** și **1.782.111 km/an**.

[16] Sursa: SC RECONS SA Arad, SC Târguri, Oboare, Piețe SA Arad, Direcția Patrimoniu
[17] Sursa: SC Compania de Transport Public Arad SA

La nivel de operator, parcul auto utilizat atât în municipiu, cât și în județ a cuprins **115 unități de transport rutier**, dintre care **18 articulate**, **76 de capacitate medie** și **21 microbuze**, cu o **vechime medie a autobuzelor de 14 ani**. În ceea ce privește transportul electric, parcul de tramvaie a cuprins **94 de tramvaie**, dintre care **16 Imperio** și **34 Imperio Civitas**, vechimea medie a tramvaielor fiind de **27 de ani**.

Rețeaua de stații a sistemului public de transport a totalizat **325 stații**, dintre care **126 stații urbane de tramvai**, **21 stații preurbane de tramvai** și **178 stații urbane de autobuz**, ceea ce indică o acoperire spațială semnificativă la nivelul municipiului și al relațiilor suburbane deservite de operator.

Din perspectiva indicatorilor tehnici de exploatare, rețeaua urbană combină trasee cu frecvență ridicată și trasee care circulă la ore fixe. În cazul tramvaielor, liniile 3, 7 și 18b concentrează valori ridicate ale numărului de semi curse și ale volumului zilnic de kilometri parcurși, în timp ce la autobuze liniile 7A și 18A se evidențiază prin frecvențe superioare față de alte trasee, completând funcția de distribuție urbană a rețelei.

4.1.3 Utilizarea serviciului public de transport

În anul 2025, numărul total al călătorilor care au utilizat transportul public urban cu tramvaiele și autobuzele a fost de **11.935.867**. În același interval, au fost vândute **620.533 bilete** și **48.285 abonamente**, iar veniturile din bilete și abonamente raportate de operator au fost de **6.310.280 lei**.

Raportat la populația rezidentă a municipiului, volumul anual de utilizare a serviciului indică un nivel ridicat de recurență a transportului public în mobilitatea urbană. Chiar dacă indicatorul nu echivalează direct cu numărul de utilizatori unici, el confirmă faptul că transportul public rămâne un serviciu urban major, cu utilizare constantă și cu relevanță socială și economică ridicată.

📊 Tabel 4.1.1 – Indicatori sintetici ai transportului public din Municipiul Arad (2025)

Indicator	Valoare 2025	Observații
Trasee urbane autobuz	17	rețea urbană principală
Trasee de înlocuire tramvai	4	operate temporar cu autobuze
Trasee urbane tramvai	8	rețea urbană electrică
Trasee suburbane tramvai	5	suspendate temporar pe durata lucrărilor
Ore de circulație autobuze	113.585 ore/an	sector urban Arad
Parcurs anual autobuze	1.133.405 km/an	include 5.462 km pe trasee de înlocuire
Ore de circulație tramvaie	144.128 ore/an	sector urban + suburban
Parcurs anual tramvaie	1.782.111 km/an	rețea electrică

Indicator	Valoare 2025	Observații
Parc tramvaie	94 unități	inclusiv 16 Imperio și 34 Imperio Civitas
Vechime medie autobuze	14 ani	parc rutier operator
Vechime medie tramvaie	27 ani	parc electric
Stații totale	325	126 urbane tramvai, 21 preurbane tramvai, 178 urbane autobuz
Călători transportați	11.935.867	total anual
Bilete vândute	620.533 buc.	total anual
Abonamente vândute	48.285 buc.	total anual
Venituri din bilete și abonamente	6.310.280 lei	venituri comerciale raportate de operator

4.1.4 Parcurs zilnic programat și organizarea serviciului

Planul de transport aferent anului 2025 indică un **parcurs zilnic programat** de **5.592,10 km/zi** pentru tramvaie în zile lucrătoare, respectiv **5.635,53 km/zi** pentru autobuze în perioada cursurilor școlare și **4.972,90 km/zi** în perioada vacanței școlare. În zilele de sărbătoare, valorile programate au fost de **2.639,10 km/zi** pentru tramvaie și **2.518,60 km/zi** pentru autobuze.

Aceste valori arată că sistemul are o structură de funcționare diferențiată în raport cu cererea sezonieră și cu calendarul școlar, ceea ce indică un anumit nivel de adaptare operațională. Totodată, prezența unor trasee care circulă la ore fixe sau exclusiv în anumite perioade evidențiază existența unei componente de transport cu cerere mai redusă, dar necesară pentru asigurarea accesibilității teritoriale.

4.1.5 Tarife și accesibilitate comercială

Sistemul tarifar practicat în anul 2025 a inclus instrumente variate de acces la serviciu, de la bilete urbane și suburbane până la abonamente săptămânale, lunare și legitimații de o zi. Pentru transportul urban, **biletul de o călătorie** a fost de **4,50 lei**, **abonamentul lunar urban** de **135,00 lei**, **abonamentul săptămânal urban** de **49,50 lei**, iar **legitimația de o zi pe toate liniile urbane** de **18,00 lei**. Totodată, a fost prevăzut și un **abonament lunar urban subvenționat cu 50%** în valoare de **67,50 lei**.

Durata de valabilitate a biletelor pentru transportul urban și suburban cu sistem de e-ticketing a fost de **90 de minute în Municipiul Arad**, respectiv între **135 și 180 de minute** pe tronsoanele suburbane de tramvai, în funcție de distanță. De asemenea, suprataxa urbană a fost stabilită la **60 lei**.

Din punct de vedere al accesibilității comerciale, structura tarifară este relativ diversificată și permite utilizarea atât ocazională, cât și frecventă a serviciului. Existența soluțiilor de cumpărare

prin chioșcuri, automate și aplicația dedicată transportului public susține digitalizarea accesului la serviciu și simplificarea interacțiunii cu utilizatorul.

4.1.6 Modernizare și investiții în 2025

În anul 2025, transportul public din Municipiul Arad a continuat să beneficieze de investiții în infrastructură și material rulant. La nivel operațional, CTP a raportat finalizarea lucrării de **refacție a liniei de tramvai și a rețelei aeriene de contact aferente pe tronsonul II – Făt-Frumos – bucla Făt-Frumos**, încheiată în iunie 2025, precum și continuarea lucrărilor pe **tronsonul Calea Radnei – Pasaj Micălaca – strada Renașterii**, aflat în execuție din iunie 2025.

Tot în anul 2025, operatorul a consemnat **achiziția a 16 tramvaie Imperio Civitas**, iar pentru anul 2026 a fost prefigurat un program suplimentar de modernizare, incluzând aparate de cale, reabilitarea altor tronsoane de linie, extinderea sistemului e-ticketing, reabilitarea pavajului tactil în stațiile de tramvai și introducerea sistemului audio de anunțare a liniilor la sosirea în stație.

Din perspectiva administrației locale, documentele de investiții arată că în anul 2025 s-a aflat în derulare și obiectivul **„Amenajare stații de autobuz în municipiul Arad”**, cu o valoare de **4.454.071,81 lei**, ceea ce completează componenta de infrastructură a serviciului public de transport.[18]

Complementar, portofoliul de proiecte europene aflate în implementare confirmă că modernizarea transportului public reprezintă o axă strategică de investiții la nivelul municipiului. În această categorie intră proiectele privind **extinderea flotei de tramvaie eficiente energetic** și **modernizarea sistemului de transport public cu tramvaiul** pe tronsoanele Podgoria – Micălaca Zona III și Calea Radnei – strada Renașterii.[19]

4.1.7 Evaluare sintetică

Datele disponibile pentru anul 2025 evidențiază un sistem de transport public urban cu o bază operațională solidă, susținută de:

- o rețea mixtă autobuz–tramvai;
- un volum semnificativ de călători transportați;
- o acoperire teritorială relevantă;
- un proces activ de modernizare a infrastructurii și a materialului rulant.

În același timp, analiza indică și câteva vulnerabilități structurale. Acestea țin în principal de:

- vechimea încă ridicată a unei părți a parcului de tramvaie;
- dependența rețelei de lucrări de modernizare aflate în desfășurare;
- necesitatea înnoirii în continuare a flotei auto;

[18] Sursa: Primăria Municipiului Arad, Serviciul Investiții, Energetic
[19] Sursa: Primăria Municipiului Arad, Serviciul Programe Europene de Dezvoltare

- existența unor trasee cu cerere redusă, dar necesare din punct de vedere social și teritorial.

Per ansamblu, anul 2025 confirmă faptul că transportul public din Municipiul Arad se află într-o fază de tranziție de la un sistem funcțional tradițional la un sistem mai modern, mai eficient energetic și mai bine integrat cu obiectivele de mobilitate urbană durabilă.

Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Transportul public din Municipiul Arad contribuie direct la **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin susținerea mobilității urbane accesibile și reducerea dependenței de transportul individual, la **ODD 9 – Industrie, inovare și infrastructură**, prin modernizarea rețelei de tramvai, a stațiilor și a sistemelor tehnologice asociate, precum și la **ODD 13 – Acțiune climatică**, prin extinderea utilizării materialului rulant eficient energetic și prin orientarea investițiilor către soluții de transport public cu impact redus asupra mediului.

4.2 Termoficare

4.2.1 Context general

Sistemul de alimentare centralizată cu energie termică din Municipiul Arad reprezintă una dintre infrastructurile urbane critice, prin rolul său în asigurarea confortului termic pentru populație, instituții publice și agenți economici, dar și prin impactul direct asupra costurilor de utilitate și asupra eficienței energetice a orașului. În anul 2025, serviciul public de alimentare cu energie termică a fost asigurat de **SC Centrala Electrică de Termoficare Hidrocarburi SA Arad**, societate aflată sub autoritatea Consiliului Local al Municipiului Arad, care administrează infrastructura de producere și operează sistemul SACET la nivel local.[20]

Din perspectivă funcțională, sistemul de termoficare al Municipiului Arad este organizat pe trei componente majore:

- producerea energiei termice;
- transportul energiei termice;
- distribuția către consumatori prin puncte și module termice.

În paralel cu funcționarea curentă a sistemului, anul 2025 a fost marcat și de continuarea procesului de modernizare structurală a termoficării, prin proiecte de investiții majore finanțate din fonduri externe și naționale, ceea ce plasează termoficarea într-o zonă de tranziție de la un sistem cu infrastructură tradițională la unul modernizat, mai eficient și mai sustenabil.

4.2.2 Structura și funcționarea sistemului

În anul 2025, producția totală realizată de **SC CET Hidrocarburi SA Arad** a fost de **233.038,33 MWt**, din care:

- **231.114,97 MWt** la Centrala Electrică de Termoficare Hidrocarburi;

[20] Sursa: SC Centrala Electrică de Termoficare Hidrocarburi SA Arad

- **1.923,35 MWt** la Centrala Termică Aradul Nou.

Aceste valori confirmă faptul că producția de energie termică este concentrată aproape integral în centrala principală, în timp ce componenta Aradul Nou are un rol secundar, complementar, în sistemul general de alimentare.

Din punct de vedere infrastructural, sistemul SACET din Municipiul Arad are următoarea structură:

- **56,37 km** rețea de transport;
- **98 km** rețea de distribuție;
- **1,784 km** rețea de distribuție în cartierul Aradul Nou;
- **38 puncte termice**;
- **93 module termice**.

Această infrastructură reflectă un sistem extins, cu o acoperire tehnică importantă și cu un grad relativ ridicat de complexitate operațională, mai ales în raport cu necesitățile de întreținere, monitorizare și modernizare.

📊 **Tabel 4.2.1 – Indicatori sintetici ai sistemului de termoficare din Municipiul Arad (2025)**

Indicator	Valoare 2025	Observații
Producție totală energie termică	233.038,33 MWt	total anual realizat
Producție CET Hidrocarburi	231.114,97 MWt	componenta principală de producere
Producție CT Aradul Nou	1.923,35 MWt	componentă secundară
Lungime rețea de transport	56,37 km	infrastructură principală SACET
Lungime rețea de distribuție	98 km	distribuție urbană
Rețea distribuție Aradul Nou	1,784 km	componentă distinctă
Puncte termice	38	patrimoniu public al Municipiului Arad
Module termice	93	patrimoniu public al Municipiului Arad
Venituri totale din încasări	137.001.522,14 lei	total raportat pentru anul 2025
Subvenție preț	70.834.880,71 lei	componentă majoră de susținere
Activitate SACET	continuă	fără perturbări majore în 2025

4.2.3 Indicatori financiari și sustenabilitate operațională

În anul 2025, veniturile totale raportate din activitatea de termoficare au fost de **137.001.522,14 lei**, dintre care **70.834.880,71 lei** reprezintă **subvenție de preț**.

Această structură a veniturilor evidențiază un aspect esențial pentru evaluarea sistemului: funcționarea SACET este susținută într-o măsură semnificativă prin transferuri publice, ceea ce confirmă caracterul social și strategic al serviciului, dar indică totodată o dependență ridicată de sprijinul bugetar.

Din perspectivă managerială, acest model de funcționare este specific multor sisteme centralizate de termoficare din România, în care menținerea unui preț suportabil pentru populație implică intervenția autorității locale prin subvenționare. În același timp, această realitate subliniază necesitatea accelerării investițiilor în eficientizare, astfel încât presiunea asupra bugetului local să fie redusă gradual prin creșterea performanței tehnice a sistemului.

4.2.4 Continuitatea serviciului și starea de funcționare

Potrivit datelor raportate de operator, în anul 2025 activitatea SACET s-a desfășurat **continuu**, fără perturbări majore, ceea ce indică un nivel bun de stabilitate operațională.

Acest aspect este important, deoarece în cazul serviciilor publice de termoficare performanța nu trebuie evaluată exclusiv prin prisma producției și a indicatorilor financiari, ci și prin continuitatea furnizării și capacitatea sistemului de a evita întreruperile semnificative. În acest sens, anul 2025 poate fi interpretat ca un an de funcționare stabilă a serviciului, în paralel cu continuarea investițiilor structurale în infrastructură și surse de producere.

4.2.5 Investiții și modernizarea sistemului

Un element esențial pentru evaluarea termoficării în Municipiul Arad îl reprezintă proiectele de modernizare aflate în implementare, care depășesc logica întreținerii curente și vizează transformarea structurală a sistemului.

Cel mai important proiect din această categorie este:

- **„Sursă de producere energie termică și electrică prin cogenerare de înaltă eficiență la CETH SA”**, cu o valoare totală de **651.512.618,58 lei** și o finanțare nerambursabilă de **331.346.293,35 lei**, aflat în implementare în perioada **26.01.2023 – 30.06.2026**.[21]

Acest proiect are caracter strategic nu doar la nivel local, ci și național, fiind una dintre cele mai importante investiții în infrastructura energetică a municipiului. Implementarea sa are potențialul de a crește eficiența producerii energiei termice și electrice, de a reduce pierderile și de a îmbunătăți sustenabilitatea economică a SACET.

Complementar, sistemul beneficiază și de proiectul:

- **„Reabilitare rețea magistrală de transport agent termic în municipiul Arad”**, finanțat prin **Fondul pentru Modernizare – Programul-cheie nr. 5**, cu o valoare totală de **278.137.119,72 lei** și o finanțare nerambursabilă de **232.909.053,56 lei**, în perioada **15.01.2025 – 14.11.2027**.[22]

Acest proiect este deosebit de important deoarece vizează exact componenta structurală cu vulnerabilități istorice ale sistemului: rețeaua magistrală de transport. Reabilitarea rețelei are impact direct asupra:

[21] Sursa: Primăria Municipiului Arad, Serviciul Programe Europene de Dezvoltare
[22] Sursa: Raport privind starea economică, socială și de mediu a Municipiului Arad pe anul 2024 – portofoliu proiecte în implementare

- reducerii pierderilor de agent termic;
- creșterii siguranței în exploatare;
- îmbunătățirii randamentului sistemului;
- reducerii costurilor operaționale pe termen mediu și lung.

În plus, documentele de investiții municipale indică și servicii de consultanță, studii și documentații tehnice pentru rețelele magistrale, rețelele secundare și punctele termice, ceea ce arată că procesul de modernizare este abordat într-o logică etapizată și integrată.[23]

4.2.6 Evaluare sintetică

Analiza termoficării în Municipiul Arad evidențiază, pentru anul 2025, un sistem care funcționează stabil din punct de vedere operațional, dar care rămâne puternic dependent de procesul de modernizare în curs.

Punctele forte ale sistemului sunt:

- continuitatea furnizării serviciului;
- existența unei infrastructuri SACET încă funcționale la scară urbană;
- capacitatea de producție centralizată;
- existența unor proiecte majore de investiții în producere și rețea.

Principalele vulnerabilități rămân:

- dimensiunea extinsă a rețelelor și implicit costurile de întreținere;
- dependența de subvenția de preț;
- necesitatea accelerării modernizării infrastructurii de transport și distribuție;
- presiunea financiară generată de operarea unui sistem energetic urban complex.

Per ansamblu, anul 2025 confirmă faptul că termoficarea rămâne un serviciu public strategic pentru Municipiul Arad, iar viabilitatea sa pe termen mediu depinde în mod direct de succesul proiectelor de retehnologizare și reabilitare aflate în implementare.

🧭 Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Sistemul de termoficare din Municipiul Arad contribuie direct la **ODD 7 – Energie curată și accesibilă**, prin modernizarea surselor de producere și îmbunătățirea eficienței energetice a serviciului public, la **ODD 9 – Industrie, inovare și infrastructură**, prin investițiile majore în cogenerare și în rețeaua magistrală de transport agent termic, precum și la **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin menținerea unui serviciu urban esențial și reducerea impactului social al costurilor cu energia termică. Totodată, proiectele de modernizare susțin și **ODD 13 – Acțiune**

[23] Sursa: Primăria Municipiului Arad, Serviciul Investiții, Energetic

climatică, prin reducerea pierderilor și orientarea sistemului către soluții energetice mai eficiente și mai puțin poluante.

4.3 Salubritate și servicii edilitare

4.3.1 Context general

Serviciile de salubritate și serviciile edilitare din Municipiul Arad sunt organizate într-un model mixt, care combină funcțiile de coordonare și reglementare exercitate de administrația locală cu activități operaționale realizate prin operatori și structuri specializate. În anul 2025, Direcția Edilitară – Serviciul Edilitar și Dezvoltare Mediu Urban a gestionat activitățile de salubrizare, colectare separată a deșeurilor, administrarea spațiilor verzi, gestionarea câinilor fără stăpân, întreținerea locurilor de joacă, deratizare, dezinsecție și monitorizarea factorilor de mediu, în timp ce Gospodărirea Comunală Arad SA a asigurat o parte importantă a serviciilor operative de gospodărire urbană, prin structuri precum Edilitar/ Spații verzi, Curățenie, Adăpost câini fără stăpân și administrarea cimitirelor.[24]

Din perspectivă instituțională, această organizare reflectă faptul că salubritatea urbană nu este tratată izolat, ci ca parte a unui ansamblu mai larg de servicii edilitare care contribuie la funcționarea cotidiană a orașului și la menținerea standardelor de igienă, întreținere și ordine urbană. Totodată, modelul operațional aplicat în 2025 evidențiază o separare relativ clară între componenta de reglementare și monitorizare, componenta de colectare și transport a deșeurilor și componenta de întreținere urbană prestată pentru Municipiul Arad.

4.3.2 Organizarea serviciului de salubrizare

La nivelul municipiului Arad, serviciul de salubrizare este integrat în sistemul județean de management al deșeurilor, prin participarea UAT Municipiul Arad la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Sistem Integrat de Gestionare a Deșeurilor Județul Arad. În acest cadru, colectarea separată și transportul separat al deșeurilor municipale și similare se realizează prin gestiune delegată, în baza contractului încheiat între ADISIGD Arad și operatorul delegat **SC Retim Ecologic Service SA** pentru Zona 1 – Arad.

Infrastructura de colectare utilizată în anul 2025 a inclus, în principal, două tipuri de recipiente:

- containere de **1,1 mc**, utilizate în punctele de colectare amplasate pe domeniul public și pentru utilizatori non-casnici;
- pubele de **120 l**, utilizate pentru gospodăriile individuale și pentru anumite condominii unde nu pot fi amenajate puncte de colectare pe domeniul public.

În zona asociațiilor de proprietari, colectarea separată a deșeurilor s-a realizat în principal prin **Eco-insule digitalizate**. Distribuția pe cartiere prezentată în raportul Direcției Edilitare indică

[24] Sursa: Primăria Municipiului Arad, Direcția Edilitară – Serviciul Edilitar și Dezvoltare Mediu Urban

existența a **265 Eco-insule** și încă **3 puncte de colectare separată** în cartierul Sânnicolau Mic, ceea ce confirmă o infrastructură extinsă de colectare pe domeniul public.

4.3.3 Modul de prestare și fluxurile operaționale

Sistemul de salubrizare al municipiului este organizat pe fracții separate, colectarea realizându-se pentru deșeuri reziduale, biodegradabile și reciclabile (hârtie-carton, plastic-metal și sticlă), pe baza unui program public de colectare stabilit pe cartiere, străzi și fracții. Deșeurile reciclabile colectate separat sunt transportate la Stația de Sortare Arad, iar deșeurile biodegradabile sunt transportate la Stația de Compostare în Tunel Arad; fracția reziduală este eliminată prin depozitare la depozitul conform de deșeuri nepericuloase, potrivit contractelor de delegare aplicabile la nivelul municipiului.

Din punct de vedere al prestării efective, modelul aplicat în 2025 arată că serviciul de salubritate urbană este unul cu arhitectură instituțională complexă, în care administrația locală, ADISIGD, operatorul de colectare și operatorul de sortare funcționează într-un mecanism integrat. În acest cadru, salubritatea domeniului public și gestiunea deșeurilor abandonate au o componentă distinctă, întrucât contravaloarea acestor activități este facturată către UAT Municipiul Arad, separat de serviciile facturate direct utilizatorilor casnici și non-casnici.

4.3.4 Indicatori de activitate și dimensiunea serviciului

Datele raportate pentru anul 2025 indică o cantitate totală de **51.769,88 tone** de deșeuri municipale colectate, din care **6.012,40 tone** de deșeuri biodegradabile și **3.390,60 tone** de deșeuri reciclabile colectate separat și încredințate Stației de Sortare Arad. În același an, cantitatea totală de deșeuri valorificate prin reciclare a fost de **9.403 tone**, ceea ce a corespuns unei **rate de valorificare prin reciclare de 18,15%**.

Pentru componenta de servicii edilitare și gospodărire urbană, Gospodărirea Comunală Arad SA a raportat pentru anul 2025 venituri totale de **12.209 mii lei**, din care **11.752 mii lei** provenite din contracte cu Primăria Municipiului Arad, ceea ce reprezintă **96,26%** din total. În structura pe centre de cost, cele mai relevante componente pentru prezentul subcapitol sunt:

- **Edilitar**: **6.746 mii lei**, din care **6.639 mii lei** aferenți contractelor cu PMA;
- **Curățenie**: **1.037 mii lei**, integral aferenți contractelor cu PMA;
- **Câini comunitari**: **1.257 mii lei**, din care **907 mii lei** aferenți contractelor cu PMA.

Aceste date indică faptul că operatorul local de gospodărire comunală are o dependență financiară foarte ridicată de contractele cu administrația locală și că segmentul serviciilor edilitare și de curățenie este unul predominant public, nu comercial. În același timp, nivelul ridicat al ponderii contractelor cu PMA confirmă rolul central al autorității locale în organizarea și susținerea funcționării serviciilor de întreținere urbană.

📊 **Tabel 4.3.1 – Indicatori sintetici ai serviciilor de salubritate și edilitare din Municipiul Arad (2025)**

Indicator	Valoare 2025	Observații
Cantitate totală de deșeuri municipale colectate	51.769,88 tone	volum anual colectat
Deșeuri biodegradabile colectate separat	6.012,40 tone	fracție distinctă
Deșeuri reciclabile colectate separat	3.390,60 tone	încredințate Stației de Sortare Arad
Deșeuri valorificate prin reciclare	9.403 tone	total anual valorificat
Rata de valorificare prin reciclare	18,15%	raportată la totalul deșeurilor municipale colectate
Eco-insule digitalizate	265	infrastructură principală în zonele de blocuri
Puncte de colectare separată suplimentare	3	cartierul Sânnicolau Mic
Venituri totale GCA	12.209 mii lei	total operator, 2025
Venituri din contracte PMA	11.752 mii lei	96,26% din total
Venituri serviciu Edilitar	6.746 mii lei	din care 6.639 mii lei pentru PMA
Venituri serviciu Curățenie	1.037 mii lei	100% din contracte PMA

4.3.5 Evaluare sintetică

Analiza datelor disponibile pentru anul 2025 evidențiază un sistem de salubritate și servicii edilitare relativ bine structurat instituțional, cu o infrastructură de colectare extinsă, un model clar de delegare a gestiunii și o integrare funcțională între componenta de colectare, componenta de sortare și componenta de întreținere urbană.

Punctele forte ale sistemului sunt:

- existența unei infrastructuri extinse de colectare separată, bazată în principal pe Eco-insule digitalizate;
- integrarea municipiului în sistemul județean de management al deșeurilor;
- existența unui operator local de gospodărire urbană cu servicii specializate pe segmentul edilitar și de curățenie;
- continuitatea funcționării serviciilor publice aferente.

În același timp, datele indică și câteva vulnerabilități:

- dependența ridicată a serviciilor edilitare de finanțarea publică locală;

- faptul că analiza performanței rămâne în mare parte cantitativă și operațională, fără indicatori completi privind calitatea serviciului;
- existența unei presiuni administrative ridicate asupra sistemului, generată de coordonarea simultană a mai multor componente: deșeuri, curățenie urbană, spații verzi, câini fără stăpân și activități conexe.

Per ansamblu, anul 2025 confirmă existența unui sistem funcțional de salubritate și gospodărire urbană, cu bază instituțională clară și cu infrastructură operațională consolidată, dar care necesită în continuare standardizare a indicatorilor și o mai bună corelare între costuri, performanță și rezultate de mediu.

🧭 **Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)**

Serviciile de salubritate și serviciile edilitare din Municipiul Arad contribuie direct la **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin menținerea funcționării serviciilor urbane esențiale și prin creșterea calității cadrului de viață urban, la **ODD 12 – Consum și producție responsabile**, prin colectarea separată și valorificarea deșeurilor, precum și la **ODD 3 – Sănătate și bunăstare**, prin rolul salubrității, deratizării, dezinsecției și igienizării urbane în protejarea sănătății publice. Totodată, organizarea integrată a fluxurilor de deșeuri și extinderea infrastructurii de colectare susțin și **ODD 13 – Acțiune climatică**, prin reducerea impactului negativ al gestionării inadecvate a deșeurilor asupra mediului urban.

Baza factuală folosită mai sus rezultă din raportul anual al Direcției Edilitare privind organizarea serviciului, Eco-insulele, modelul de delegare și indicatorii privind deșeurile , precum și din documentele Gospodărirea Comunală Arad SA privind structura serviciilor și veniturile pe 2025.

4.4 Spații publice, piețe, parcări și administrare urbană

4.4.1 Context general

Administrarea spațiilor publice și a infrastructurilor urbane cu utilizare economică sau comunitară reprezintă o componentă importantă a funcționării Municipiului Arad, aflată la intersecția dintre serviciul public, exploatarea patrimoniului local și managementul utilizării domeniului public. În anul 2025, această componentă a fost susținută în principal prin activitatea **SC RECONS SA**, care gestionează servicii de agrement, parcări și ridicări de vehicule, și prin activitatea **SC Târguri, Oboare, Piețe SA Arad**, care administrează piețele, târgurile și oboarele municipiului. Complementar, Direcția Patrimoniu a furnizat indicatori privind veniturile rezultate din administrarea imobilelor și terenurilor aparținând patrimoniului public și privat al municipiului.

Din punct de vedere instituțional, sistemul de administrare urbană din anul 2025 evidențiază o structură mixtă: pe de o parte, servicii delegate sau gestionate prin societăți aflate sub autoritatea administrației locale, iar pe de altă parte, o componentă de evidență și valorificare patrimonială gestionată direct de aparatul de specialitate al primăriei. Această formulă permite atât prestarea unor servicii operaționale specializate, cât și monetizarea unor active publice prin chirii, redevențe și tarife.

4.4.2 Administrarea spațiilor publice și a zonelor de agrement

În anul 2025, SC RECONS SA a desfășurat activități relevante pentru administrarea spațiilor publice și a infrastructurilor de agrement în baza mai multor contracte și hotărâri ale Consiliului Local. Între acestea se regăsesc: serviciul de administrare a spațiilor de joacă, a spațiilor de agrement, a terenurilor de sport și a mobilierului urban din domeniul public al Municipiului Arad, serviciul de întreținere și reparații pentru fântâni arteziene, bazine ornamentale, cișmele și țâșnitori de apă, precum și serviciul de organizare, amenajare, întreținere și exploatare a **Ștrandului Neptun**.

Ștrandul Neptun a rămas în anul 2025 principala zonă de agrement sezonieră a municipiului. Potrivit raportării RECONS, în cursul anului au fost vândute **22.617 bilete la preț întreg**, **21.294 bilete la preț redus**, **28.054 bilete de intrare după ora 16**, precum și mai multe tipuri de abonamente familiale și individuale. Veniturile totale încasate de Serviciul Zone de Agrement – Ștrand Neptun au fost de **2.571.828,86 lei**, iar în evidența activului figurează **232 căsuțe închiriate** și **97 căsuțe proprietar**. Aceste date confirmă faptul că zona de agrement are nu doar o funcție recreativă, ci și o componentă economică directă, prin tarifele și veniturile generate.

Din punct de vedere managerial, această componentă a administrării urbane are o dublă relevanță: pe de o parte, susține calitatea vieții urbane și utilizarea timpului liber, iar pe de altă parte contribuie la generarea de venituri proprii și la valorificarea economică a unor active municipale cu funcție publică.

4.4.3 Parcări publice, parcări rezidențiale și ridicări de vehicule

Una dintre cele mai importante componente ale administrării spațiului public în 2025 a fost gestionarea parcărilor. În baza contractului de delegare încheiat cu Municipiul Arad, SC RECONS SA a administrat:

- parcările cu plată;
- parcările de reședință;
- parcările de tip Fast Park;
- activitatea de ridicare, transport, depozitare și eliberare a vehiculelor staționate neregulamentar, a vehiculelor fără stăpân și abandonate.

În cazul **parcărilor cu plată**, în anul 2025 au fost administrate **6.877 locuri de parcare**, utilizatorii au transmis **1.744.976 SMS-uri**, au fost întocmite **3.734 abonamente de parcare** și **45.044 note de constatare**, dintre care **30.967 achitate**, **1.096 anulate**, iar **12.981** au fost înaintate către Primăria Municipiului Arad pentru identificarea proprietarilor și întocmirea proceselor-verbale. Veniturile totale încasate aferente Serviciului Parcări cu Plată au fost de **8.337.853,75 lei**.

În cazul **parcărilor rezidențiale**, la sfârșitul anului 2025 erau în administrare **15.400 locuri de parcare de reședință**, dintre care **13.462** închiriate cu plată, **743** închiriate gratuit și **1.195** neînchiriate, ceea ce corespunde unui **grad de ocupare de 92,69%**. Veniturile totale încasate aferente acestui serviciu au fost de **4.921.858,21 lei**.

În ceea ce privește **ridicările de vehicule**, în anul 2025 au fost primite **1.427 dispoziții de ridicare**, toate emise de Poliția Locală, fiind ridicate și transportate **1.078 vehicule**, iar pentru **349** de cazuri încasarea s-a realizat la fața locului. Veniturile totale aferente Serviciului Transport și Ridicări Vehicule au fost de **644.272,16 lei**.

Aceste date arată că administrarea parcărilor și a disciplinei de staționare reprezintă una dintre cele mai consistente componente ale administrării urbane din punct de vedere operațional și financiar. Cumulate, serviciile de parcări cu plată, parcări rezidențiale și ridicări de vehicule au generat în anul 2025 venituri de aproximativ **13,90 milioane lei**, confirmând relevanța economică a acestei funcții urbane și rolul ei în managementul spațiului public.

📊 **Tabel 4.4.1 – Indicatori sintetici ai administrării spațiilor publice, parcărilor și piețelor din Municipiul Arad (2025)**

Indicator	Valoare 2025	Observații
Locuri de parcare cu plată administrate	6.877	serviciu operat de RECONS
SMS-uri transmise pentru parcări cu plată	1.744.976	utilizare ridicată a plății digitale
Abonamente de parcare cu plată	3.734	total anual
Note de constatare emise	45.044	control și disciplină în utilizarea parcărilor
Venituri parcări cu plată	8.337.853,75 lei	venituri totale 2025
Locuri de parcare rezidențiale administrate	15.400	total în administrare
Locuri de parcare rezidențiale închiriate cu plată	13.462	grad ridicat de utilizare
Grad de ocupare parcări rezidențiale	92,69%	indicator de presiune asupra cererii
Venituri parcări rezidențiale	4.921.858,21 lei	venituri totale 2025
Dispoziții de ridicare vehicule	1.427	toate emise de Poliția Locală
Vehicule ridicate și transportate	1.078	componentă de disciplină urbană
Venituri ridicări vehicule	644.272,16 lei	venituri totale 2025
Venituri Ștrandul Neptun	2.571.828,86 lei	zonă de agrement administrată de RECONS
Venituri SC TOP SA – Piața de Lemne	8.385.948,59 lei	indicator relevant pentru exploatarea piețelor

Indicator	Valoare 2025	Observații
Venituri din administrarea imobilelor proprietate publică	2.886.989,43 lei	Direcția Patrimoniu
Venituri din administrarea terenurilor din proprietatea Municipiului/Statului	1.540.076,11 lei	Direcția Patrimoniu – domeniu privat

4.4.4 Piețe, târguri și oboare

SC Târguri, Oboare, Piețe SA Arad administrează piețele, târgurile și oboarele din municipiu, în baza contractului de concesionare nr. 7/29.08.2001. Documentul transmis pentru anul 2025 confirmă existența unei infrastructuri comerciale urbane diversificate, care include cel puțin următoarele amplasamente: **Piața Mihai Viteazul**, **Piața Obor**, **Piața Miorița**, **Piața Grădiște**, **Piața Mare**, **Piața Fortuna** și **Piața de Lemne**. Fiecare dintre aceste piețe are o structură distinctă de spații comerciale, hale, mese de vânzare, platforme, copertine și alte dotări specifice.

Dimensiunea fizică a infrastructurii administrate este relevantă. De exemplu, **Piața Mihai Viteazul** are o suprafață totală de **10.834 mp**, iar **Piața Obor** are o suprafață totală de **34.732 mp**, la care se adaugă hala agroalimentară și copertinele aferente. **Piața de Lemne** ocupă un teren de **18.017 mp**, cu **19 parcele de teren închiriate**. Aceste date arată că piețele municipiului nu reprezintă doar spații de desfacere comerciale, ci și infrastructuri urbane cu un rol economic și social semnificativ.

Pentru anul 2025, SC TOP SA a raportat, explicit pentru **Piața de Lemne**, venituri totale încasate de **8.385.948,59 lei**. Totodată, documentul menționează realizarea unor lucrări și obiective precum:

- reparații și întreținere în toate piețele administrate;
- finalizarea obiectivului de investiții **Hala Agroalimentară Piața Obor**;
- lucrări de reparații și împrejmuire la platoul **Pieței Miorița**;
- lucrări de reparații la modulele de acoperire mese din **Piața Obor**;
- lucrări de alimentare cu energie electrică la **Piața Mihai Viteazul**.

Aceste elemente indică faptul că administrarea piețelor în anul 2025 a combinat exploatarea curentă a spațiilor comerciale cu intervenții de întreținere și modernizare, ceea ce susține menținerea funcționalității infrastructurii comerciale urbane.

4.4.5 Patrimoniu public și venituri asociate administrării urbane

Datele furnizate de Direcția Patrimoniu completează imaginea de ansamblu asupra administrării urbane prin evidențierea veniturilor obținute din administrarea activelor publice și private ale municipiului. În anul 2025, veniturile încasate din administrarea imobilelor proprietate publică a Municipiului Arad au fost de **2.886.989,43 lei**, iar veniturile încasate din administrarea terenurilor din proprietatea Municipiului Arad și a Statului Român au fost de **1.540.076,11 lei**. În plus, gradul

de utilizare a imobilelor din proprietatea Municipiului Arad/Statului Român/UAT a fost raportat la **75%**.

Acești indicatori arată că administrarea urbană are și o componentă patrimonial-economică relevantă, bazată pe valorificarea activelor locale. Chiar dacă aceste venituri nu acoperă întreaga plajă a serviciilor publice analizate în acest subcapitol, ele confirmă existența unei baze patrimoniale generatoare de venit și utilitatea integrării administrării bunurilor publice în logica mai largă a managementului urban.

4.4.6 Evaluare sintetică

Analiza datelor disponibile pentru anul 2025 evidențiază faptul că administrarea spațiilor publice, a parcărilor, a zonelor de agrement și a piețelor constituie un domeniu urban cu greutate operațională și financiară semnificativă. Acest domeniu reunește funcții foarte diferite — de la disciplinarea utilizării domeniului public și gestionarea staționării, până la agrement urban, piețe comerciale și valorificarea patrimoniului — dar toate au în comun utilizarea intensivă a spațiului urban și impactul direct asupra calității vieții cotidiene.

Punctele forte identificate sunt:

- existența unei structuri instituționale și contractuale clare pentru principalele servicii;
- capacitatea ridicată de exploatare a parcărilor și a zonelor de agrement;
- un grad înalt de ocupare a parcărilor rezidențiale;
- menținerea și modernizarea infrastructurii comerciale de piețe;
- existența unor venituri semnificative din administrarea urbană și patrimonială.

Principalele vulnerabilități și presiuni sunt:

- cererea ridicată pentru locuri de parcare rezidențiale;
- volumul mare de activitate asociat controlului parcărilor și ridicării vehiculelor;
- necesitatea întreținerii continue a piețelor, a spațiilor de agrement și a mobilierului urban;
- dependența unei părți importante a acestor servicii de deciziile de finanțare și delegare ale administrației locale.

Per ansamblu, anul 2025 confirmă faptul că administrarea urbană din Municipiul Arad este un domeniu funcțional, cu activitate intensă, venituri semnificative și relevanță directă pentru organizarea și utilizarea spațiului public, dar care necesită în continuare echilibrarea între funcția de serviciu public, disciplina urbană și eficiența economică.

Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Administrarea spațiilor publice, a parcărilor, a piețelor și a zonelor de agrement din Municipiul Arad contribuie direct la **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin organizarea funcțională a spațiului urban și menținerea unor servicii de proximitate accesibile, la **ODD 8 – Muncă decentă**

și creștere economică, prin susținerea infrastructurilor comerciale locale și a activităților economice derulate în piețe și zone de agrement, precum și la **ODD 9 – Industrie, inovare și infrastructură**, prin întreținerea și modernizarea infrastructurilor urbane utilizate intensiv. Totodată, componenta de disciplină urbană și management al parcărilor susține utilizarea mai eficientă a domeniului public și contribuie indirect la o mobilitate urbană mai bine organizată.

Baza factuală folosită mai sus rezultă din materialul RECONS privind serviciile de agrement, parcări și ridicări vehicule , din adresa SC Târguri, Oboare, Piețe SA privind infrastructura piețelor și activitatea din 2025 și din răspunsurile Direcției Patrimoniu privind veniturile din administrarea imobilelor și terenurilor municipale.

Capitolul 5 - Mediu

5.1 Calitatea mediului și conformare

5.1.1 Context general

Calitatea mediului în Municipiul Arad trebuie analizată într-un cadru instituțional mixt, în care atribuțiile sunt distribuite între structuri de reglementare, monitorizare, control și administrație locală. În anul 2025, componentele instituționale relevante pentru acest subcapitol au fost, în principal, **Direcția Județeană de Mediu Arad**, cu rol în reglementare și monitorizare, și **Serviciul Protecția Mediului din cadrul Direcției Generale Poliția Locală Arad**, cu rol de verificare în teren, constatare a abaterilor și aplicare a măsurilor de conformare la nivel local.

Din punct de vedere metodologic, subcapitolul trebuie construit cu prudență. O parte dintre instituțiile cu competențe de control și monitorizare de mediu operează predominant la nivel județean, iar nu toate datele sunt disponibile defalcat pentru Municipiul Arad. În consecință, pentru anul 2025, analiza de față se bazează prioritar pe acei indicatori care pot fi atribuiți în mod clar municipiului și pe acele date care reflectă direct activitatea de reglementare și conformare relevantă pentru spațiul urban arădean.

5.1.2 Reglementare și monitorizare instituțională

În anul 2025, **Direcția Județeană de Mediu Arad** a funcționat într-un context instituțional tranzitoriu, ca succesoare a Agenției pentru Protecția Mediului Arad, iar activitatea sa a fost structurată în două servicii și un compartiment, cu un total de **37 persoane**. Instituția a gestionat atât proceduri de reglementare, cât și activități de monitorizare și laborator, ceea ce confirmă rolul său central în arhitectura instituțională a protecției mediului la nivel teritorial.

Din datele raportate pentru anul 2025 rezultă un volum ridicat de activitate administrativă și de reglementare, între care se remarcă:

- **197 decizii de etapă de încadrare** pentru proiecte analizate;
- **1.363 clasări ale notificărilor**;

- **172 autorizații de mediu**;
- **68 autorizații de mediu revizuite**;
- **1 autorizație integrată de mediu** și **2 autorizații integrate revizuite**;
- **1.009 decizii de viză anuală** pentru autorizații și autorizații integrate de mediu;
- **100 raportări verificate** privind monitorizări de emisii și alte obligații de mediu;
- **1.352 completări analizate** în vederea continuării procedurilor de reglementare.

Aceste cifre arată că în anul 2025 activitatea de mediu a fost dominată, la nivel instituțional, de componenta de autorizare, verificare procedurală și urmărire a conformării operatorilor economici și a proiectelor supuse reglementării. Pentru Municipiul Arad, această dimensiune este relevantă deoarece reflectă presiunea administrativă exercitată de procesele de urbanizare, investiții, dezvoltare economică și exploatare a unor activități cu impact asupra mediului.

5.1.3 Control și conformare la nivel local

La nivelul Municipiului Arad, componenta de conformare practică și control în teren a fost susținută de **Serviciul Protecția Mediului** din cadrul Poliției Locale. Activitatea structurii în anul 2025 a vizat verificarea menținerii curățeniei pe domeniul public, respectarea normelor privind protecția mediului, regimul deșeurilor, normele de gospodărire ale municipiului și obligațiile ce revin proprietarilor de terenuri și imobile.

În anul 2025, Serviciul Protecția Mediului a raportat:

- **1.100 sesizări verificate în teren**, venite din partea cetățenilor;
- **900 situații de autosesizare** privind încălcarea normelor legale aflate în competență;
- **85 notificări** privind menținerea terenurilor în stare salubră;
- **151 somații** privind combaterea buruienii ambrozia;
- solicitări de identificare a proprietarilor pentru **760 locații** unde au fost constatate abateri;
- **1.616 sancțiuni contravenționale** aplicate pentru încălcarea prevederilor legale din domeniul protecției mediului și al gospodăririi urbane.

Totodată, serviciul a desfășurat acțiuni de monitorizare în cartierele **Aurel Vlaicu** și **Micălaca**, unde a fost implementat sistemul de colectare prin insule ecologice securizate, precum și acțiuni privind transportul deșeurilor din construcții și gestionarea deșeurilor de pe șantiere. Acest lucru arată că dimensiunea de conformare a mediului la nivel municipal este strâns legată de curățenia urbană, colectarea deșeurilor, utilizarea domeniului public și respectarea obligațiilor de către proprietari și operatori.

5.1.4 Evaluare sintetică

Datele disponibile pentru anul 2025 indică faptul că problematica mediului în Municipiul Arad este gestionată în principal prin două tipuri de mecanisme: pe de o parte, mecanisme de

reglementare și autorizare, gestionate de instituția de mediu teritorială; pe de altă parte, mecanisme de **control și intervenție locală**, gestionate de structurile municipale cu atribuții în teren.

Din punct de vedere managerial, anul 2025 evidențiază trei concluzii principale.

În primul rând, există un **volum ridicat de activitate administrativă** în sfera mediului, ceea ce indică presiune constantă asupra instituțiilor de reglementare și nevoia de procesare continuă a proiectelor, notificărilor, autorizațiilor și obligațiilor de monitorizare.

În al doilea rând, la nivel local, activitatea de protecție a mediului are un pronunțat caracter de **conformare urbană**, fiind centrată pe salubritate, deșeuri, terenuri neîngrijite, ambrozie și menținerea ordinii pe domeniul public. Numărul mare de sesizări, autosesizări și sancțiuni arată că acest domeniu rămâne unul cu presiune operațională ridicată.

În al treilea rând, există **limitări metodologice** importante: nu toate instituțiile furnizează date defalcate la nivelul municipiului, iar o parte dintre datele de mediu relevante rămân disponibile mai ales la scară județeană. Din acest motiv, subcapitolul trebuie să evite concluzii cantitative excesive privind starea factorilor de mediu acolo unde nu există indicatori municipali direcți. Aceasta este o limitare de sursă, nu de analiză.

5.1.5 Limitări ale datelor

Indicatorii utilizați în acest subcapitol surprind în mod fidel activitatea instituțională de monitorizare, reglementare și conformare, însă nu oferă o imagine completă, exhaustivă și exclusiv municipală asupra tuturor factorilor de mediu. În special, datele de control și raportare provenite de la unele instituții sunt organizate la nivel județean, iar disponibilitatea indicatorilor strict locali diferă de la o instituție la alta. În consecință, analiza de față are un caracter prudent și se bazează doar pe acele date care pot fi utilizate fără risc metodologic major pentru Municipiul Arad.

📊 Tabel 5.1.1 – Indicatori sintetici privind reglementarea și conformarea de mediu în Municipiul Arad (2025)

Indicator	Valoare 2025	Observații
Personal DJM Arad	37	două servicii și un compartiment
Decizii de etapă de încadrare pentru proiecte	197	activitate de reglementare
Clasări notificări	1.363	flux administrativ ridicat
Autorizații de mediu emise	172	reglementare curentă
Autorizații de mediu revizuite	68	actualizare / conformare
Decizii de viză anuală	1.009	monitorizare procedurală
Raportări verificate	100	emisii și alte obligații de mediu
Sesizări verificate în teren de SPM	1.100	activitate locală de control
Situații de autosesizare SPM	900	presiune ridicată pe control

Indicator	Valoare 2025	Observații
Notificări privind salubritatea terenurilor	85	conformare locală
Somații privind ambrozia	151	componentă sanitar-ecologică
Locații pentru identificarea proprietarilor	760	abateri constatate
Sancțiuni contravenționale aplicate	1.616	mediu, deșeuri, gospodărire

Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Calitatea mediului și mecanismele de conformare din Municipiul Arad contribuie direct la **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin menținerea unui cadru urban salubru și prin controlul utilizării domeniului public, la **ODD 3 – Sănătate și bunăstare**, prin combaterea factorilor cu impact asupra sănătății populației, precum deșeurile abandonate sau ambrozia, precum și la **ODD 16 – Pace, justiție și instituții eficiente**, prin rolul structurilor administrative și de control în aplicarea normelor și asigurarea conformării. Totodată, activitatea de reglementare și autorizare de mediu susține și **ODD 12 – Consum și producție responsabile**, prin condiționarea legală a activităților cu impact asupra mediului.

5.2 Gestionarea deșeurilor și economie circulară

5.2.1 Context general

Gestionarea deșeurilor în Municipiul Arad trebuie analizată distinct de componenta de salubritate curentă prezentată în Capitolul 4, deoarece aici accentul cade pe performanța sistemului de colectare separată, valorificare, reciclare și pe infrastructura specifică economiei circulare. În anul 2025, municipiul a continuat să funcționeze în cadrul sistemului județean integrat de gestionare a deșeurilor, cu colectare delegată, sortare, compostare și eliminare organizate pe fluxuri distincte, în baza mecanismului instituțional deja consolidat la nivel local și județean.[25]

Din perspectivă strategică, anul 2025 evidențiază două direcții majore: pe de o parte, funcționarea operațională a sistemului existent, bazat pe colectare separată și tratarea diferențiată a fracțiilor de deșeuri; pe de altă parte, extinderea infrastructurii dedicate economiei circulare, prin dezvoltarea insulelor ecologice digitalizate și a centrelor de colectare prin aport voluntar.

5.2.2 Structura sistemului de gestionare a deșeurilor

În anul 2025, sistemul de gestionare a deșeurilor municipale din Arad a funcționat pe baza colectării separate a principalelor fracții: deșeuri reziduale, biodeșeuri și deșeuri reciclabile din hârtie-carton, plastic-metal și sticlă. Deșeurile reciclabile conforme colectate separat au fost transportate la **Stația de Sortare Arad**, biodeșeurile au fost direcționate către **Stația de Compostare în Tunel Arad**, iar deșeurile reziduale și fracțiile neconforme au fost eliminate prin depozitare la depozitul conform de deșeuri nepericuloase.

[25] Sursa: Primăria Municipiului Arad, Direcția Edilitară – Serviciul Edilitar și Dezvoltare Mediu Urban

Infrastructura de colectare utilizată la nivelul municipiului a inclus puncte clasice de colectare, recipiente individuale și, în mod tot mai important, **Eco-insule digitalizate** destinate în special zonelor de blocuri. În raportarea instituțională pentru anul 2025 sunt menționate **265 Eco-insule** și încă **3 puncte de colectare separată** în cartierul Sânnicolau Mic, ceea ce confirmă un nivel ridicat de extindere a infrastructurii moderne de colectare.

Din punct de vedere funcțional, sistemul local de gestionare a deșeurilor trebuie înțeles ca un ansamblu de fluxuri succesive:

- colectare separată la sursă;
- transport al fracțiilor colectate;
- sortare și valorificare a deșeurilor reciclabile;
- compostare a biodeșeurilor;
- eliminare prin depozitare a fracțiilor reziduale și neconforme.

5.2.3 Indicatori de performanță ai sistemului

Pentru anul 2025, datele raportate la nivel municipal indică o cantitate totală de **51.769,88 tone** de deșeuri municipale colectate. Din această cantitate:

- **6.012,40 tone** au reprezentat biodeșeuri colectate separat;
- **3.390,60 tone** au reprezentat deșeuri reciclabile colectate separat și direcționate către Stația de Sortare Arad;
- cantitatea totală de deșeuri valorificate prin reciclare a fost de **9.403 tone**.

Rata de valorificare prin reciclare raportată pentru anul 2025 a fost de **18,15%**, indicator care evidențiază un nivel de performanță încă moderat al sistemului, dar compatibil cu stadiul de consolidare a colectării separate și cu extinderea infrastructurii dedicate.

Acești indicatori arată că sistemul de gestionare a deșeurilor din Municipiul Arad are o bază funcțională clară, însă performanța sa depinde în mod direct de calitatea colectării separate la sursă, de gradul de conformare al utilizatorilor și de capacitatea infrastructurii de sortare și compostare de a absorbi volumele colectate.

📊 Tabel 5.2.1 – Indicatori sintetici ai sistemului de gestionare a deșeurilor din Municipiul Arad (2025)

Indicator	Valoare 2025	Observații
Cantitate totală de deșeuri municipale colectate	51.769,88 tone	volum anual total
Biodeșeuri colectate separat	6.012,40 tone	fracție distinctă
Deșeuri reciclabile colectate separat	3.390,60 tone	direcționate către Stația de Sortare Arad

Indicator	Valoare 2025	Observații
Deșeuri valorificate prin reciclare	9.403 tone	total anual valorificat
Rata de valorificare prin reciclare	18,15%	indicator sintetic de performanță
Eco-insule digitalizate	265	infrastructură principală în zonele de blocuri
Puncte de colectare separată suplimentare	3	cartierul Sânnicolau Mic

5.2.4 Infrastructură de economie circulară și proiecte de extindere

În afara infrastructurii deja operaționale, un element important al anului 2025 îl reprezintă continuarea investițiilor în infrastructura de colectare și valorificare a deșeurilor. În raportările municipale este evidențiată continuarea proiectelor privind **insulele ecologice digitalizate**, precum și dezvoltarea infrastructurii pentru **centre de colectare prin aport voluntar (CAV-uri)**.[26]

Proiectul privind **centrele de colectare prin aport voluntar** are un rol strategic în sistem, deoarece vizează fluxurile de deșeuri care nu pot fi gestionate eficient în sistemul uzual „door-to-door" sau în punctele standard de colectare. Conform documentației municipale, centrele sunt destinate colectării separate a:

- deșeurilor voluminoase;
- deșeurilor textile;
- deșeurilor din lemn și mobilier;
- deșeurilor din anvelope;
- deșeurilor din echipamente electrice și electronice;
- bateriilor uzate;
- deșeurilor periculoase;
- deșeurilor din grădină;
- deșeurilor din construcții și demolări.

Această infrastructură este esențială din perspectiva conformării cu principiile economiei circulare, deoarece reduce presiunea asupra sistemului clasic de colectare și limitează abandonul necontrolat al fluxurilor speciale de deșeuri. Totodată, Eco-insulele digitalizate și CAV-urile contribuie la creșterea gradului de accesibilitate și la profesionalizarea sistemului de gestionare a deșeurilor la nivel urban.

[26] Sursa: Raport privind starea economică, socială și de mediu a Municipiului Arad pe anul 2024 – secțiunea Managementul deșeurilor și proiecte privind centrele de colectare prin aport voluntar; documente municipale privind insulele ecologice digitalizate.

5.2.5 Evaluare sintetică

Analiza datelor disponibile pentru anul 2025 indică faptul că Municipiul Arad dispune de un sistem funcțional de gestionare a deșeurilor, bazat pe infrastructură de colectare separată, mecanisme de sortare și compostare și proiecte active de extindere a capacităților de colectare.

Punctele forte ale sistemului sunt:

- existența unei infrastructuri extinse de colectare separată;
- integrarea Eco-insulelor digitalizate în zonele de blocuri;
- existența unei baze instituționale clare pentru sortare, compostare și eliminare;
- continuarea investițiilor în CAV-uri și infrastructură de economie circulară.

Principalele vulnerabilități rămân:

- nivelul încă moderat al ratei de reciclare;
- dependența performanței sistemului de comportamentul utilizatorilor și de gradul de colectare separată conformă;
- necesitatea consolidării continue a infrastructurii dedicate fluxurilor speciale de deșeuri;
- menținerea unei presiuni administrative și operaționale ridicate asupra sistemului local.

În ansamblu, anul 2025 confirmă faptul că sistemul de gestionare a deșeurilor din Municipiul Arad se află într-o fază de consolidare funcțională și extindere infrastructurală, cu progrese clare în zona colectării separate și a investițiilor de economie circulară, dar cu un potențial încă neepuizat în ceea ce privește valorificarea materială a deșeurilor.

🧭 Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Gestionarea deșeurilor în Municipiul Arad contribuie direct la **ODD 12 – Consum și producție responsabile**, prin colectare separată, reciclare și dezvoltarea infrastructurii de economie circulară, la **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin organizarea unui sistem urban funcțional de colectare și reducerea impactului deșeurilor asupra spațiului public, precum și la **ODD 13 – Acțiune climatică**, prin reducerea presiunii asupra depozitării și stimularea valorificării deșeurilor. Totodată, componenta de biodeșeuri și compostare este relevantă și pentru **ODD 15 – Viața terestră**, prin limitarea degradării mediului și prin utilizarea mai eficientă a resurselor biologice.

> *Baza factuală folosită mai sus rezultă din raportarea Direcției Edilitare privind cantitățile de deșeuri, biodeșeuri, reciclare și Eco-insule și din documentația municipală anterioară care descrie explicit logica CAV-urilor și a fluxurilor speciale de deșeuri.*

5.3 Spații verzi și biodiversitate urbană

5.3.1 Context general

Spațiile verzi ale Municipiului Arad reprezintă o componentă structurală a calității mediului urban, cu rol simultan ecologic, peisagistic, funcțional și social. Din perspectivă administrativă, acestea sunt gestionate prin Registrul local al spațiilor verzi, elaborat și actualizat în conformitate cu Legea nr. 24/2007 și cu normele tehnice specifice, registru care inventariază spațiile verzi publice după indicatori de calitate și cantitate și poate fi consultat în format GIS pe site-ul Primăriei Municipiului Arad.[27]

În documentația tehnică disponibilă pentru raport, Registrul local al spațiilor verzi apare ca principalul instrument de evidență și monitorizare a rețelei verzi urbane. Din acest motiv, analiza de față se bazează pe ultima inventariere completă disponibilă în setul de lucru, care oferă o imagine coerentă asupra suprafeței, structurii și distribuției funcționale a spațiilor verzi din municipiu.

5.3.2 Structura rețelei de spații verzi

Conform Registrului local al spațiilor verzi, în Municipiul Arad au fost inventariate **1.857 imobile**, iar suprafața totală de zonă verde a fost de **4.589.005 mp** (aproximativ **458,9 ha**), compusă din:

- **3.868.515 mp** suprafață spațiu verde propriu-zis;
- **4.332 mp** amenajări floricole;
- **6.452 mp** pădure;
- **709.706 mp** zone compacte de vegetație.

Această suprafață totală nu include **Pădurea Ceala**, aspect important pentru interpretarea indicatorilor. În același registru sunt evidențiate și suprafețe conexe relevante pentru calitatea cadrului urban, respectiv **1.352.201 mp** teren liber neproductiv și **448.299 mp** teren degradat, ceea ce sugerează existența unui potențial suplimentar de extindere sau reconfigurare a infrastructurii verzi în viitor.

Din perspectiva destinației imobilelor, ponderea cea mai mare în totalul zonei verzi inventariate revine:

- **aliniamentelor de infrastructură** – **190,9843 ha** (**41,61%**);
- **spațiilor verzi specializate** – **115,5193 ha** (**25,17%**);
- **spațiilor verzi aferente locuințelor de tip condominiu** – **58,9786 ha** (**12,85%**);
- **spațiilor verzi pentru protecția apelor** – **41,9013 ha** (**9,13%**);
- **parcurilor** – **35,5228 ha** (**7,74%**).

[27] Sursa: Primăria Municipiului Arad, Registrul local al spațiilor verzi

Această structură arată că rețeaua verde a municipiului nu este concentrată exclusiv în parcuri clasice, ci are o distribuție mai largă, în care aliniamentele, spațiile verzi specializate și cele asociate locuirii colective au o pondere semnificativă.

5.3.3 Configurația spațiilor verzi și calitatea ecologică

Din punct de vedere al structurii orizontale a zonei verzi, raportarea tehnică indică următoarea distribuție:

- **73,45%** suprafață liberă;
- **10,94%** suprafață umbrită de arbori izolați;
- **15,60%** suprafață umbrită de arbori în zone compacte.

În cazul parcurilor și grădinilor publice, raportul dintre suprafața aleilor și suprafața vegetală este, de asemenea, relevant pentru evaluarea calității funcționale a acestora. Conform datelor disponibile:

- **14,06%** reprezintă suprafață de alei;
- **63,31%** reprezintă suprafață de zonă verde;
- **22,64%** reprezintă alte suprafețe.

Acești indicatori sugerează că, în ansamblu, parcurile și grădinile municipiului păstrează o dominantă vegetală clară, ceea ce este favorabil din punct de vedere peisagistic și ecologic. Totodată, ponderea mare a suprafeței libere din structura orizontală a rețelei verzi indică existența unor spații cu capacitate de absorbție și flexibilitate funcțională, dar și necesitatea unor intervenții diferențiate în funcție de tipul de amenajare.

5.3.4 Vegetație urbană și elemente de biodiversitate

Registrul local al spațiilor verzi evidențiază un fond vegetal urban important, compus din:

- **89.703 arbori**;
- **17.686 arbuști**;
- **59.412 ml** gard viu.

În același timp, analiza raportului de vegetație arborescentă și arbustivă, integrată în documentația de raportare disponibilă, indică existența unui număr de **368 arbori în stare necorespunzătoare** și **347 arbori în stare total necorespunzătoare**, identificați individual în Registrul local de spații verzi.

Acest aspect este important din perspectivă managerială, deoarece arată că administrarea spațiilor verzi nu se rezumă la întreținere curentă, ci presupune și monitorizarea stării de viabilitate a vegetației urbane, intervenții de toaletare, tăiere controlată, înlocuire și actualizare permanentă a evidențelor. Documentele instituționale confirmă că Serviciul Edilitar urmărește și recepționează

actele aferente actualizării Registrului local de spații verzi, obține avize pentru tăieri și monitorizează inclusiv utilizarea resurselor de apă pentru irigarea spațiilor verzi.

📊 Tabel 5.3.1 – Indicatori sintetici privind spațiile verzi și vegetația urbană din Municipiul Arad

Indicator	Valoare	Observații
Număr imobile inventariate în Registrul local al spațiilor verzi	1.857	bază tehnică de inventariere
Suprafață totală zonă verde	4.589.005 mp	aprox. 458,9 ha; fără Pădurea Ceala
Suprafață spațiu verde propriu-zis	3.868.515 mp	componenta principală
Suprafață amenajări floricole	4.332 mp	componentă redusă
Suprafață pădure	6.452 mp	inclusă în registru
Suprafață zone compacte de vegetație	709.706 mp	componentă importantă
Număr arbori	89.703	fond vegetal urban inventariat
Număr arbuști	17.686	fond vegetal urban inventariat
Lungime gard viu	59.412 ml	element linear vegetal
Arbori în stare necorespunzătoare	368	identificați individual în registru
Arbori în stare total necorespunzătoare	347	necesită intervenții prioritare
Pondere aliniamente de infrastructură în total zonă verde	41,61%	cea mai mare categorie
Pondere spații verzi specializate	25,17%	a doua categorie ca pondere
Pondere spații verzi condominiu	12,85%	componentă relevantă a locuirii colective
Pondere parcuri	7,74%	componentă reprezentativă, dar nu dominantă

5.3.5 Evaluare sintetică

Analiza rețelei de spații verzi din Municipiul Arad arată că municipiul dispune de o bază verde urbană semnificativă și relativ diversificată, susținută de un instrument tehnic de evidență și monitorizare bine definit. Un punct forte important este existența Registrului local al spațiilor verzi ca sistem informațional activ, ceea ce permite o abordare mai riguroasă a gestionării vegetației urbane și a suprafețelor verzi.

Din punct de vedere funcțional, rețeaua verde este caracterizată de o pondere mare a aliniamentelor de infrastructură și a spațiilor verzi specializate, ceea ce arată că infrastructura verde a municipiului este puternic integrată în structura de circulație, în dotările publice și în zonele de

locuire, nu doar în parcuri și grădini. Acest model are avantaje în ceea ce privește dispersia funcțiilor ecologice și peisagistice, dar presupune și un efort administrativ mai mare de întreținere și monitorizare.

Principalele vulnerabilități identificate țin de:

- existența unui număr relevant de arbori aflați în stare necorespunzătoare sau total necorespunzătoare;
- existența unor suprafețe de teren degradat și teren liber neproductiv;
- dependența unei bune părți a calității rețelei verzi de intervenții permanente de întreținere, irigare și actualizare a registrului.

Per ansamblu, Municipiul Arad dispune de o infrastructură verde urbană consistentă, dar care trebuie administrată într-o logică activă de regenerare, întreținere și adaptare, pentru ca rolul ecologic și funcțional al spațiilor verzi să fie menținut și consolidat în timp.

🧭 Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Spațiile verzi și vegetația urbană din Municipiul Arad contribuie direct la **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin îmbunătățirea calității mediului urban și creșterea accesului la spații publice verzi, la **ODD 15 – Viața terestră**, prin protejarea și gestionarea biodiversității urbane și a fondului vegetal, precum și la **ODD 3 – Sănătate și bunăstare**, prin efectele benefice ale spațiilor verzi asupra confortului urban și sănătății populației. Totodată, menținerea și extinderea infrastructurii verzi contribuie și la **ODD 13 – Acțiune climatică**, prin rolul de reglare microclimatică și de atenuare a efectelor generate de presiunea urbană.

Capitolul 6 - Administrație publică locală

6.1 Execuția bugetară, investițiile și datoria publică locală

6.1.1 Execuția bugetară sintetică

În anul 2025, bugetul Municipiului Arad a fost executat într-un context caracterizat de prudență financiară și de decalaje între programarea inițială și ritmul efectiv al încasărilor și cheltuielilor. Veniturile totale încasate au fost de **1.065.561.126 lei**, față de un buget final de **1.399.062.130 lei**, ceea ce corespunde unui grad de realizare de **76,2%**. Cheltuielile totale efectuate au fost de **1.017.727.233 lei**, față de un buget final de **1.427.159.730 lei**, ceea ce reprezintă un grad de execuție de **71,3%**.[28]

Diferența dintre veniturile încasate și cheltuielile efectuate a generat un **excedent bugetar curent de 47.833.893 lei**, ceea ce indică o execuție financiară echilibrată din perspectiva fluxurilor anuale. În același timp, nivelul subunitar de realizare atât la venituri, cât și la cheltuieli arată că anul 2025

[28] Sursa: Direcția Economică – Serviciul Buget, adresa nr. 14972/12.03.2026; Anexa – Date financiare la 31 decembrie 2025

a fost marcat de o implementare etapizată a unor componente importante ale bugetului, în special pe segmentul subvențiilor și al fondurilor externe.

📊 Tabel 6.1.1 – Execuția bugetară sintetică a Municipiului Arad (2025)

Indicator	Buget final (lei)	Realizat / executat (lei)	Grad realizare / execuție
Venituri totale	1.399.062.130	1.065.561.126	76,2%
Cheltuieli totale	1.427.159.730	1.017.727.233	71,3%
Excedent bugetar curent	–	47.833.893	–

6.1.2 Structura veniturilor și capacitatea de autofinanțare

Structura veniturilor bugetare arată că principalele resurse financiare ale Municipiului Arad au provenit, în anul 2025, din trei surse majore: **cotele din impozitul pe venit**, **subvențiile de la bugetul de stat** și **impozitele și taxele locale**. Cea mai mare categorie de venit a fost reprezentată de **cotele din impozitul pe venit**, cu **321.921.322 lei**, urmate de **subvențiile de la bugetul de stat**, cu **248.800.428 lei**, și de **impozitele și taxele locale**, cu **202.311.604 lei**.[29]

Din punct de vedere al realizării față de program, cele mai bune grade de încasare s-au înregistrat la:

- **cote din impozitul pe venit** – **99,4%**;
- **sume defalcate din TVA** – **99,4%**;
- **impozite și taxe locale** – **93,2%**;
- **venituri nefiscale** – **92,4%**.

În schimb, componentele cu cea mai mare sub-realizare au fost:

- **subvențiile de la bugetul de stat** – **54,9%**;
- **fondurile externe nerambursabile** – **56,1%**.

Această structură confirmă faptul că autonomia financiară a municipiului se bazează în mare măsură pe resurse fiscale locale și pe veniturile partajate din impozitul pe venit, în timp ce componentele dependente de transferuri și finanțări externe au avut un ritm de absorbție mai redus. Un indicator important în acest sens îl reprezintă **veniturile proprii încasate**, care au totalizat **555.027.339 lei**, echivalentul a aproximativ **52,1% din totalul veniturilor încasate**, ceea ce reflectă o capacitate bună de autofinanțare a bugetului local.

📊 Tabel 6.1.2 – Structura principalelor venituri bugetare ale Municipiului Arad (2025)

[29] Sursa: Direcția Economică – Serviciul Buget, adresa nr. 14972/12.03.2026; Anexa – Date financiare la 31 decembrie 2025.

Categorie venit	Buget final (lei)	Realizat (lei)	Grad realizare	Pondere în total venituri realizate
Impozite și taxe locale	217.122.000	202.311.604	93,2%	19,0%
Venituri nefiscale	33.336.000	30.794.413	92,4%	2,9%
Cote din impozitul pe venit	323.782.190	321.921.322	99,4%	30,2%
Sume defalcate din TVA	123.778.030	122.975.825	99,4%	11,5%
Subvenții de la bugetul de stat	453.526.410	248.800.428	54,9%	23,3%
Fonduri externe nerambursabile	247.517.500	138.757.534	56,1%	13,0%
Total venituri	**1.399.062.130**	**1.065.561.126**	**76,2%**	**100,0%**

6.1.3 Structura cheltuielilor și prioritățile de finanțare

Execuția cheltuielilor în anul 2025 evidențiază o concentrare puternică a resurselor pe câteva capitole funcționale majore. Cele mai mari volume de cheltuieli s-au înregistrat la:

- **Combustibili și energie** – **232.248.312 lei**;
- **Transporturi** – **230.139.884 lei**;
- **Învățământ** – **139.575.072 lei**;
- **Asigurări și asistență socială** – **104.680.564 lei**;
- **Cultură, recreere și religie** – **96.590.964 lei**.

Din perspectiva structurii bugetare, capitolele **energie** și **transporturi** au cumulat împreună aproximativ **45,4% din totalul cheltuielilor executate**, ceea ce indică faptul că presiunea bugetară principală a fost generată de serviciile publice de infrastructură și utilitate urbană. La rândul lor, capitolele **învățământ**, **asistență socială** și **cultură** au cumulat aproximativ **33,5% din totalul cheltuielilor**, reflectând ponderea ridicată a serviciilor publice cu impact social și comunitar.

Gradul de execuție a variat însă semnificativ între capitole. Cele mai ridicate valori s-au înregistrat la:

- **Tranzacții privind datoria publică** – **100,0%**;
- **Asigurări și asistență socială** – **97,3%**;
- **Ordine publică și siguranță** – **95,0%**;
- **Autorități publice și acțiuni externe** – **79,1%**.

La polul opus, capitolele cu execuții mai reduse au fost:

- **Alte servicii publice generale** – **52,9%**;
- **Combustibili și energie** – **62,9%**;
- **Sănătate** – **66,3%**;
- **Protecția mediului** – **67,3%**;
- **Învățământ** – **69,3%**;
- **Transporturi** – **70,7%**.

Aceste diferențe arată că bugetul local a funcționat în 2025 într-un regim de prioritizare clară a cheltuielilor obligatorii și a sectoarelor cu impact social imediat, în timp ce unele capitole dependente de investiții, programe și finanțări complementare au avut o implementare mai lentă.

📊 **Tabel 6.1.3 – Structura principalelor cheltuieli bugetare pe capitole funcționale (2025)**

Capitol funcțional	Buget final (lei)	Executat (lei)	Grad execuție	Pondere în total cheltuieli executate
Autorități publice și acțiuni externe	73.932.740	58.484.917	79,1%	5,7%
Alte servicii publice generale	5.929.500	3.138.964	52,9%	0,3%
Tranzacții privind datoria publică	14.410.000	14.406.937	100,0%	1,4%
Ordine publică și siguranță	16.800.000	15.961.251	95,0%	1,6%
Învățământ	201.273.030	139.575.072	69,3%	13,7%
Sănătate	34.119.000	22.629.899	66,3%	2,2%
Cultură, recreere și religie	137.399.190	96.590.964	70,3%	9,5%
Asigurări și asistență socială	107.613.000	104.680.564	97,3%	10,3%
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	51.514.510	39.521.288	76,7%	3,9%
Protecția mediului	89.716.000	60.349.181	67,3%	5,9%
Combustibili și energie	369.017.000	232.248.312	62,9%	22,8%
Transporturi	325.435.760	230.139.884	70,7%	22,6%
Total cheltuieli	**1.427.159.730**	**1.017.727.233**	**71,3%**	**100,0%**

6.1.4 Investiții, subvenții și echilibru operațional

În anul 2025, investițiile realizate prin Titlul 70 au totalizat **80.234.732 lei**, dintr-un buget final de **147.482.710 lei**, ceea ce corespunde unui grad de utilizare de **54,4%**. Din perspectiva surselor de finanțare, structura investițiilor utilizate a fost următoarea:

- **41.173.092 lei** din credite interne;
- **37.043.550 lei** din buget local;
- **2.018.090 lei** din venituri proprii.

Această distribuție arată că investițiile au fost susținute într-o măsură semnificativă prin finanțări rambursabile, creditele interne reprezentând aproximativ **51,3% din investițiile utilizate**, în timp ce bugetul local a asigurat aproximativ **46,2%**, iar veniturile proprii doar **2,5%**.

Un alt indicator important pentru înțelegerea structurii cheltuielilor curente îl reprezintă subvențiile cu impact social și operațional. În anul 2025 au fost achitate:

- **70.537.139,32 lei** pentru subvenționarea termoficării;
- **58.293.181,00 lei** pentru subvenționarea transportului public local.

Valoarea totală a subvențiilor achitate a fost de **128.830.320,32 lei**, din care termoficarea a reprezentat **54,8%**, iar transportul public **45,2%**. Acest nivel confirmă faptul că municipalitatea a suportat o presiune bugetară semnificativă pentru menținerea accesibilității unor servicii publice esențiale.

La nivelul funcționării financiare curente, anul 2025 s-a încheiat cu:

- **23.810.101,94 lei** plăți restante totale;
- **10.175** operațiuni vizate prin control financiar preventiv;
- **9.281** ordine de plată operate;
- **116.640** note contabile operate.

Structura plăților restante arată o concentrare puternică pe capitolul **Combustibili și energie (PNRR)**, unde s-au înregistrat **13.644.674,72 lei**, reprezentând **57,3%** din totalul plăților restante. Aceasta confirmă că presiunile de cash-flow și decalajele de decontare au fost concentrate în special în zona proiectelor și a componentelor investiționale cu finanțare externă.[30]

📊 Tabel 6.1.4 – Indicatori de investiții, subvenții, plăți restante și management financiar (2025)

Indicator	Valoare 2025	Observații
Investiții realizate	80.234.732 lei	grad de utilizare 54,4%

[30] Sursa: Direcția Economică – Serviciul Buget, adresa nr. 14972/12.03.2026; Direcția Venituri – Serviciul Contracte, adresa nr. 10661/09.02.2026; Anexa – Date financiare la 31 decembrie 2025.

Indicator	Valoare 2025	Observații
Investiții din buget local	37.043.550 lei	46,2% din investițiile utilizate
Investiții din credite interne	41.173.092 lei	51,3% din investițiile utilizate
Investiții din venituri proprii	2.018.090 lei	2,5% din investițiile utilizate
Subvenții termoficare	70.537.139,32 lei	54,8% din total subvenții
Subvenții transport public local	58.293.181,00 lei	45,2% din total subvenții
Total subvenții achitate	128.830.320,32 lei	impact bugetar direct
Excedent bugetar curent	47.833.893 lei	diferență venituri-cheltuieli
Excedent de repartizat pentru 2026	75.922.581,89 lei	inclusiv sume cu destinație specială
Plăți restante totale	23.810.101,94 lei	la 31.12.2025
Operațiuni vizate prin CFP	10.175	indicator de control financiar
Ordine de plată operate	9.281	indicator operațional
Note contabile operate	116.640	indicator operațional

6.1.5 Datoria publică locală și sustenabilitatea financiară

La 31.12.2025, soldul datoriei publice locale a Municipiului Arad a fost de **222.947.986,40 lei**, rezultat din trei instrumente financiare principale:

- **BERD** – sold în echivalent lei de **30.294.148,64 lei**;
- **Raiffeisen Bank** – sold de **78.571.429,00 lei**;
- **BCR** – sold de **114.082.408,76 lei**.

Serviciul datoriei publice locale aferent anului 2025 a fost de **40.816.253,24 lei**, din care:

- **26.409.309,19 lei** rate de capital;
- **14.406.944,05 lei** dobânzi.

Structura serviciului datoriei a fost dominată de:

- **Raiffeisen Bank** – **20.379.392,58 lei** (**49,9%**);
- **BERD** – **13.570.608,39 lei** (**33,2%**);
- **BCR** – **6.866.252,27 lei** (**16,8%**).

Indicatorul sintetic cel mai relevant pentru aprecierea sustenabilității datoriei este **gradul de îndatorare**, calculat conform Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale. Pentru anul 2025, acesta a fost de **8,48%**, considerabil sub limita legală de **30%**. Această valoare indică o situație

financiară solidă din perspectiva capacității municipiului de a-și susține obligațiile de plată fără a compromite echilibrul bugetar general.[31]

📊 Tabel 6.1.5 – Datoria publică locală și serviciul datoriei (2025)

Indicator	Valoare 2025	Observații
Sold total datorie publică locală	222.947.986,40 lei	la 31.12.2025
Serviciul datoriei publice	40.816.253,24 lei	total anual
Rate de capital	26.409.309,19 lei	componentă principală
Dobânzi	14.406.944,05 lei	cost financiar
Grad de îndatorare	8,48%	sub limita legală de 30%
Sold BERD	30.294.148,64 lei	echivalent lei
Sold Raiffeisen Bank	78.571.429,00 lei	lei
Sold BCR	114.082.408,76 lei	lei

6.1.6 Evaluare sintetică și limitări

Analiza execuției bugetare pentru anul 2025 evidențiază un profil financiar caracterizat de trei trăsături principale.

În primul rând, municipiul a menținut un **echilibru bugetar funcțional**, cu excedent curent și cu un nivel ridicat al veniturilor proprii, ceea ce indică o capacitate bună de autofinanțare și o bază fiscală locală relativ robustă.

În al doilea rând, structura cheltuielilor confirmă faptul că bugetul local a fost puternic orientat către **servicii publice urbane majore** și către sectoare cu impact social ridicat, în special energie, transport, educație, asistență socială și cultură.

În al treilea rând, situația datoriei publice locale rămâne **sustenabilă**, gradul de îndatorare fiind semnificativ sub plafonul legal, ceea ce oferă administrației locale un spațiu rezonabil de manevră pentru continuarea programelor de investiții.

Principalele limitări metodologice ale acestei analize sunt legate de faptul că o parte dintre componentele bugetare, în special cele aferente fondurilor externe și unor subvenții, sunt sensibile la decalaje de raportare și de decontare, iar execuția anuală trebuie interpretată în raport cu aceste mecanisme. În plus, analiza de față are caracter sintetic și nu substituie anexele financiare detaliate, unde sunt prezentate toate clasificațiile și defalcările bugetare complete.

🧭 Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Execuția bugetară a Municipiului Arad în anul 2025 susține direct **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin finanțarea serviciilor publice urbane esențiale, **ODD 9 – Industrie, inovare și**

[31] Sursa: Direcția Economică – Datorie Publică Locală, foaia 7_Datorie_Publica; Anexa – Date financiare la 31 decembrie 2025.

infrastructură, prin alocările pentru investiții și infrastructură urbană, precum și **ODD 16 – Pace, justiție și instituții eficiente**, prin menținerea unei administrații locale funcționale, capabile să gestioneze resurse publice, obligații financiare și investiții într-un cadru de sustenabilitate fiscală. Totodată, ponderea cheltuielilor pentru educație, asistență socială, cultură, transport și energie indică legături directe și cu **ODD 4**, **ODD 7** și **ODD 10**.

6.2 Patrimoniu administrat – fond locativ

6.2.1 Context general

Patrimoniul administrat de Municipiul Arad reprezintă o componentă esențială a capacității administrative locale, întrucât susține atât funcționarea serviciilor publice, cât și politicile sociale și utilizarea economică a unor active aflate în proprietatea publică sau privată a unității administrativ-teritoriale. În anul 2025, evidența patrimonială disponibilă pentru raport relevă trei paliere distincte de analiză: patrimoniul imobiliar aflat în administrarea directă a municipiului, fondul locativ social și veniturile generate din administrarea imobilelor și terenurilor.[32]

Din perspectivă funcțională, acest subcapitol urmărește atât dimensiunea fizică a patrimoniului administrat, cât și gradul de utilizare a acestuia și contribuția sa la veniturile municipale. Această abordare este importantă deoarece patrimoniul nu trebuie privit exclusiv ca inventar de bunuri, ci ca resursă administrativă cu impact direct asupra serviciilor publice, locuirii sociale și sustenabilității financiare locale.

6.2.2 Fondul locativ social

În anul 2025, Serviciul Fond Locativ din cadrul Direcției Patrimoniu a raportat existența a **450 locuințe sociale** aflate în patrimoniul UAT Municipiul Arad, dintre care **400 locuințe sociale ocupate/alocate/atribuite**. Gradul de utilizare a locuințelor sociale a fost de **88,88%**, iar suprafața totală a clădirilor aflate în administrarea Serviciului Fond Locativ a fost de **66.615,69 mp**. Totodată, gradul de utilizare a imobilelor aflate în administrarea acestui serviciu a fost raportat la **100%**.[33]

Datele transmise menționează explicit că diferența dintre numărul total de locuințe sociale și cele ocupate este influențată de situația imobilului din strada Tarafului, bloc 3, unde **50 de apartamente** nu mai erau utilizate în regim curent, ca urmare a mutării chiriașilor din cauza stării tehnice a clădirii. Acest detaliu este relevant deoarece arată că gradul de utilizare al fondului locativ social nu trebuie interpretat exclusiv în cheie de cerere sau alocare, ci și în raport cu starea tehnică a unor imobile și cu necesarul de intervenții asupra fondului construit.

Din punct de vedere administrativ, fondul locativ social reprezintă una dintre componentele cele mai sensibile ale patrimoniului local, întrucât el combină funcția socială a locuirii cu obligații

[32] Sursa: Direcția Patrimoniu – Serviciul Fond Locativ, adresa nr. 12056/11.02.2026; Direcția Patrimoniu – Serviciul Evidență și Administrare Domeniul Privat, adresa nr. 11.493/M1/23.02.2026; Direcția Patrimoniu – Serviciul Evidență și Administrare Domeniul Public, adresa nr. 20421/06.03.2026.
[33] Sursa: Direcția Patrimoniu – Serviciul Fond Locativ, adresa nr. 12056/11.02.2026.

permanente de întreținere, administrare și reabilitare. Nivelul ridicat de utilizare indică existența unei presiuni constante asupra acestui segment și sugerează că disponibilitatea fondului locativ social rămâne limitată în raport cu nevoile potențiale ale populației vulnerabile.

6.2.3 Patrimoniul imobiliar și terenurile aflate în administrarea municipiului

Pe lângă fondul locativ, Direcția Patrimoniu a raportat pentru anul 2025 o serie de indicatori sintetici privind patrimoniul administrat al municipiului. Astfel, suprafața totală construită a clădirilor aflate în administrarea Municipiului Arad/UAT a fost de **21.669 mp**, iar suprafața terenurilor aflate în proprietatea Municipiului Arad/UAT a fost de **3.765.058 mp**. În plus, municipiul administrează și **118.403,5 mp** de terenuri aflate în proprietatea Statului Român. Gradul de utilizare a imobilelor din proprietatea Municipiului Arad / Statului Român / UAT a fost raportat la **75%**.[34]

În completare, pentru patrimoniul public cu destinație instituțională, Direcția Patrimoniu a transmis și date referitoare la imobilele aferente unor servicii publice esențiale. Astfel, suprafața totală construită și terenurile aferente unităților de învățământ aflate în administrarea UAT au însumat **109.881 mp construiți** și **283.441,61 mp teren**, iar pentru unitățile sanitare aflate în administrarea UAT s-au raportat **4.388 mp construiți** și **92.742 mp teren**. Aceste valori completează imaginea de ansamblu asupra patrimoniului administrativ al municipiului și confirmă dimensiunea relevantă a bazei imobiliare aflate în administrare publică.

Interpretarea acestor date arată că patrimoniul municipiului are o structură mixtă: o componentă socială și locativă, o componentă de bunuri administrative și o componentă de infrastructuri publice sectoriale. Gradul de utilizare de **75%** sugerează existența unei marje de neutilizare sau subutilizare pentru anumite active, ceea ce poate constitui atât o vulnerabilitate de management patrimonial, cât și o rezervă de optimizare pentru anii următori.

6.2.4 Venituri generate din administrarea patrimoniului

În anul 2025, patrimoniul administrat de municipiu a generat venituri directe prin chirii, redevențe și administrarea unor categorii de bunuri. Conform datelor Direcției Patrimoniu, veniturile încasate din administrarea imobilelor proprietate publică a Municipiului Arad au fost de **2.886.989,43 lei**, iar veniturile încasate din administrarea terenurilor din proprietatea Municipiului Arad / Statului Român au fost de **1.540.076,11 lei**. În plus, pentru spațiile cu altă destinație din proprietatea Statului Român s-au raportat **135.349,66 lei** venituri din chirii.[35]

Pe componenta strictă a fondului locativ, Direcția Venituri a raportat pentru anul 2025 venituri încasate din **chirii locuințe (administrare Fond Locativ)** în valoare de **1.050.352,75 lei**. Comparativ cu anul 2024, când s-au încasat **1.075.581,61 lei**, se observă o ușoară scădere, de

[34] Sursa: Direcția Patrimoniu – Serviciul Evidență și Administrare Domeniul Privat, adresa nr. 11.493/M1/23.02.2026; Direcția Patrimoniu – Serviciul Evidență și Administrare Domeniul Public, adresa nr. 20421/06.03.2026.

[35] Sursa: Direcția Patrimoniu – adresele nr. 11.493/M1/23.02.2026 și nr. 20421/06.03.2026; Direcția Venituri – Serviciul Contracte, adresa nr. 10661/09.02.2026.

aproximativ **2,3%**. În același timp, seria 2021–2025 arată o relativă stabilitate a veniturilor din chirii locuințe, într-un interval de aproximativ 1,05–1,26 milioane lei anual, ceea ce sugerează un regim de administrare relativ constant, fără variații structurale majore.

Aceste valori arată că patrimoniul administrat contribuie efectiv la resursele municipale, însă contribuția sa trebuie interpretată în contextul funcției sociale și publice a unei părți importante din active. Cu alte cuvinte, obiectivul administrării patrimoniale nu este maximizarea veniturilor în sens comercial, ci utilizarea eficientă a activelor publice, cu menținerea echilibrului între funcția publică, funcția socială și recuperarea parțială a costurilor de administrare.

📊 Tabel 6.2.1 – Indicatori sintetici privind patrimoniul administrat și fondul locativ al Municipiului Arad (2025)

Indicator	Valoare 2025	Observații
Locuințe sociale aflate în patrimoniul UAT	450	fond locativ social
Locuințe sociale ocupate/alocate/atribuite	400	fără cele 50 apartamente din imobilul Tarafului, bloc 3
Grad de utilizare al locuințelor sociale	88,88%	indicator de presiune asupra fondului social
Suprafața totală a clădirilor administrate de Serviciul Fond Locativ	66.615,69 mp	patrimoniu administrat direct
Grad de utilizare al imobilelor administrate de Serviciul Fond Locativ	100%	utilizare integrală
Suprafața totală construită a clădirilor aflate în administrarea Municipiului Arad/UAT	21.669 mp	patrimoniu administrativ
Suprafața terenurilor în proprietatea Municipiului Arad/UAT	3.765.058 mp	patrimoniu funciar
Suprafața terenurilor în proprietatea Statului Român, în administrarea Municipiului	118.403,5 mp	terenuri administrate
Grad de utilizare a imobilelor Municipiului/Statului/UAT	75%	indicator sintetic patrimonial
Venituri din administrarea imobilelor proprietate publică	2.886.989,43 lei	venituri directe 2025
Venituri din administrarea terenurilor	1.540.076,11 lei	redevențe și chirii terenuri
Venituri din chirii spații cu altă destinație – proprietatea Statului Român	135.349,66 lei	venituri patrimoniale

Indicator	Valoare 2025	Observații
Venituri din chirii locuințe – Fond Locativ	1.050.352,75 lei	venituri încasate în 2025

6.2.5 Evaluare sintetică

Analiza patrimoniului administrat și a fondului locativ pentru anul 2025 evidențiază existența unei baze patrimoniale relevante, cu funcții multiple: socială, administrativă, educațională, sanitară și economică. Din punct de vedere al fondului locativ social, nivelul de utilizare de **88,88%** confirmă presiunea existentă asupra acestui segment și relevă faptul că disponibilitatea locuințelor sociale este limitată, iar starea tehnică a unor imobile poate afecta direct capacitatea de alocare.

Pe componenta patrimonială generală, existența unui grad de utilizare de **75%** pentru imobilele din proprietatea municipiului și a statului aflate în administrarea UAT indică faptul că patrimoniul local dispune încă de o marjă de optimizare. Din perspectivă managerială, acest lucru poate însemna fie nevoia de reactivare a unor active sub-utilizate, fie necesitatea unor investiții, clarificări juridice sau regândiri funcționale ale destinației unor bunuri.

În ceea ce privește veniturile generate de patrimoniu, acestea confirmă contribuția activelor municipale la finanțele locale, dar într-o logică mai degrabă de recuperare și susținere decât de exploatare comercială intensă. Patrimoniul administrat al Municipiului Arad trebuie înțeles, așadar, ca un ansamblu de resurse publice care trebuie gestionate eficient, cu accent pe utilizare funcțională, întreținere și adaptare la nevoile sociale și instituționale ale comunității.

🧭 Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Patrimoniul administrat și fondul locativ al Municipiului Arad contribuie direct la **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin asigurarea funcționării infrastructurilor publice și a locuirii sociale, la **ODD 1 – Fără sărăcie** și **ODD 10 – Reducerea inegalităților**, prin rolul locuințelor sociale în sprijinirea categoriilor vulnerabile, precum și la **ODD 16 – Pace, justiție și instituții eficiente**, prin necesitatea unei administrări riguroase, transparente și eficiente a patrimoniului public. Totodată, valorificarea funcțională a bunurilor publice susține și o utilizare mai eficientă a resurselor locale, în acord cu principiile unei administrații urbane sustenabile.

6.3 Urbanism și reglementare: PUZ/PUD, avize și documentații

6.3.1 Context general

Activitatea de urbanism și reglementare urbană din Municipiul Arad are un rol central în administrarea dezvoltării spațiale, întrucât mediază relația dintre inițiativa publică și privată, protecția patrimoniului construit, disciplina în construire și utilizarea coerentă a teritoriului. În anul 2025, această activitate a fost susținută de Direcția Generală Arhitect-Șef, prin componenta de

autorizare, avizare și gestionare a documentațiilor de urbanism, precum și prin atribuțiile privind protejarea monumentelor și a zonelor construite protejate.[36]

Din punct de vedere strategic, activitatea de urbanism a Municipiului Arad s-a desfășurat în cadrul unui set de documente și instrumente de planificare deja aprobate, între care sunt relevante, în mod direct, **Planul urbanistic pentru zona construită protejată** (HCLM nr. 201/17.07.2014) și **Strategia de dezvoltare spațială (Masterplan) – aferentă actualizării PUG** (HCLM nr. 270/18.05.2023). Acestea oferă cadrul de referință pentru intervențiile asupra teritoriului și pentru protejarea valorilor urbane și arhitecturale ale municipiului.[37]

6.3.2 Documentații de urbanism și reglementare

În anul 2025, activitatea de reglementare urbanistică a evidențiat un volum relevant de documentații de planificare și control al dezvoltării urbane. Potrivit datelor transmise de Direcția Arhitect-Șef, au fost:[38]

- **8 PUD-uri aprobate**;
- **34 PUZ-uri aprobate**;
- **25 documentații retrase, respinse sau incomplete**.

Această structură sugerează că activitatea de urbanism a fost dominată de documentațiile de tip **PUZ**, ceea ce indică o presiune mai mare pe reglementarea unor zone și parcele cu potențial de transformare funcțională sau investițională, în timp ce documentațiile de tip **PUD** au avut o pondere mai redusă. Numărul documentațiilor retrase, respinse sau rămase incomplete este, de asemenea, relevant, deoarece arată că procesul de reglementare urbanistică nu este unul pur formal, ci include o componentă reală de filtrare tehnică și conformare la normele urbanistice.

Din perspectivă managerială, acest indicator reflectă nu doar volumul de activitate al serviciului, ci și complexitatea relației dintre administrația locală și solicitanți, în condițiile în care o parte dintre documentații nu ating standardul tehnic sau juridic necesar pentru aprobare.

6.3.3 Autorizații de construire, certificate de urbanism și proceduri operaționale

Componenta operațională a activității de urbanism a avut în anul 2025 un volum ridicat, ilustrat prin numărul mare de certificate de urbanism și autorizații de construire emise. Astfel, Direcția Arhitect-Șef a raportat:[39]

- **2.130 certificate de urbanism emise**;
- **340 prelungiri de certificate de urbanism**;
- **760 autorizații de construire emise**;

[36] Sursa: Direcția Generală Arhitect-Șef, adresa nr. 14974, 19792/A5/05.03.2026 și anexa statistică aferentă.
[37] Sursa: „Strategii pentru Raport SESM 2025", document de sinteză instituțională privind strategiile și instrumentele aprobate ale Municipiului Arad.
[38] Sursa: Direcția Generală Arhitect-Șef, adresa nr. 14974, 19792/A5/05.03.2026.
[39] Sursa: Direcția Generală Arhitect-Șef, Anexa la adresa nr. 14974/2026.

- **49 prelungiri ale autorizațiilor de construire**;
- **27 restituiri de certificate de urbanism**;
- **107 restituiri de autorizații de construire**.

În structura certificatelor de urbanism, distribuția este următoarea:

- **339 certificate de informare**;
- **926 certificate pentru construire**;
- **865 alte tipuri de certificate de urbanism**.

În cazul autorizațiilor de construire, anexa statistică evidențiază:

- **40 autorizații pentru demolare**;
- **157 autorizații pentru locuințe rezidențiale**;
- **10 autorizații pentru locuințe rezidențiale pentru colectivități**;
- **44 autorizații pentru extinderi de clădiri**;
- **3 autorizații pentru clădiri administrative**;
- **3 autorizații pentru clădiri de comerț**;
- **503 alte tipuri de autorizații**.

Aceste date arată că activitatea de autorizare are o structură eterogenă și că, în anul 2025, componenta dominantă nu a fost strict rezidențială, ci una mai largă, agregată în categoria „alte tipuri de autorizații". Totodată, numărul ridicat de certificate de urbanism în raport cu autorizațiile de construire confirmă rolul certificatului de urbanism ca instrument preliminar de informare, filtrare și pregătire a intervențiilor asupra teritoriului.

6.3.4 Avize urbanistice și patrimoniu construit

În ceea ce privește activitatea de avizare, Direcția Arhitect-Șef a raportat pentru anul 2025:[40]

- **54 avize tehnice**;
- **61 avize de oportunitate**.

Aceste avize sunt relevante pentru evaluarea calitativă a activității serviciului, deoarece ele reflectă etapa de analiză de fond a documentațiilor și a inițiativelor urbanistice, înaintea aprobării sau autorizării. Numărul relativ apropiat dintre avizele tehnice și avizele de oportunitate arată că în 2025 a existat un flux constant atât de solicitări aflate în faza incipientă de configurare urbanistică, cât și de documentații mai avansate din punct de vedere tehnic.

[40] Sursa: Direcția Generală Arhitect-Șef, adresa nr. 14974, 19792/A5/05.03.2026.

Pe componenta de patrimoniu construit, Municipiul Arad dispune de un fond urban valoros și sensibil din punct de vedere al protecției. Conform datelor Direcției Arhitect-Șef, în municipiu sunt înregistrate **151 monumente istorice**, dintre care:

- **17 monumente de for public**;
- **2 parcuri**;
- **3 ansambluri**.

Suprafața aproximativă a zonelor de protecție aferente monumentelor istorice este de **401,584 ha**, dintr-un total de **610,62 ha** conform PUZCP. Acest indicator este foarte important, deoarece arată că o parte semnificativă din teritoriul urban construit al municipiului se află sub incidența unor regimuri speciale de protecție și, implicit, sub constrângeri și responsabilități suplimentare din perspectiva reglementării urbanistice.

📊 Tabel 6.3.1 – Indicatori sintetici ai activității de urbanism și reglementare din Municipiul Arad (2025)

Indicator	Valoare 2025	Observații
PUD-uri aprobate	8	documentații aprobate
PUZ-uri aprobate	34	categorie dominantă
Documentații retrase / respinse / incomplete	25	filtru tehnic și procedural
Certificate de urbanism emise	2.130	volum ridicat de activitate
Certificate de urbanism de informare	339	componentă informativă
Certificate de urbanism pentru construire	926	componentă operațională principală
Alte tipuri de certificate de urbanism	865	categorie diversificată
Prelungiri certificate de urbanism	340	cereri de continuare procedură
Autorizații de construire emise	760	indicator de activitate operațională
Autorizații pentru demolare	40	componentă distinctă
Autorizații pentru locuințe rezidențiale	157	segment rezidențial
Autorizații pentru locuințe colective / colectivități	10	pondere redusă
Autorizații pentru extinderi clădiri	44	intervenții asupra fondului existent
Prelungiri autorizații de construire	49	continuitate procedurală
Restituiri certificate de urbanism	27	documentații nefinalizate

Indicator	Valoare 2025	Observații
Restituiri autorizații de construire	107	documentații restituite
Avize tehnice	54	proceduri urbanistice
Avize de oportunitate	61	fază preliminară de reglementare
Monumente istorice	151	patrimoniu construit protejat
Suprafața aproximativă a zonelor de protecție	401,584 ha	conform PUZCP

6.3.5 Evaluare sintetică

Analiza activității de urbanism și reglementare pentru anul 2025 evidențiază un domeniu administrativ cu volum ridicat de lucru și cu relevanță strategică pentru dezvoltarea municipiului. Numărul mare de certificate de urbanism și autorizații de construire indică o activitate susținută în zona intervențiilor asupra teritoriului, iar numărul documentațiilor de tip PUZ aprobate sugerează existența unei dinamici continue de transformare urbană și de renegociere a utilizării terenurilor.

Din perspectivă calitativă, activitatea serviciului nu se reduce la emiterea de acte administrative, ci presupune și un rol de control și filtrare, reflectat de documentațiile retrase, respinse sau incomplete, de restituirile de certificate și autorizații și de activitatea de avizare. Aceasta arată că funcția de urbanism nu este una pasivă, ci una de reglementare activă, cu impact direct asupra coerenței dezvoltării urbane.

Pe componenta patrimoniului construit, datele confirmă specificul sensibil al Municipiului Arad, unde protecția valorilor arhitecturale și istorice influențează direct regimul de construire și de intervenție urbană. Existența unei suprafețe extinse de zone protejate presupune un grad mai mare de complexitate administrativă, dar și o responsabilitate sporită în raport cu calitatea transformărilor urbane.

Per ansamblu, anul 2025 indică o activitate urbanistică intensă, desfășurată într-un cadru de reglementare care trebuie să echilibreze presiunea dezvoltării urbane cu exigențele de protecție a patrimoniului și cu nevoia de coerență spațială la nivelul municipiului.

Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Activitatea de urbanism și reglementare a Municipiului Arad contribuie direct la **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin controlul dezvoltării urbane și protejarea patrimoniului construit, la **ODD 16 – Pace, justiție și instituții eficiente**, prin exercitarea funcției de reglementare, autorizare și avizare într-un cadru administrativ transparent și predictibil, precum și la **ODD 9 – Industrie, inovare și infrastructură**, prin facilitarea investițiilor și a dezvoltării urbane în condiții de conformare urbanistică. Totodată, componenta de protecție a monumentelor istorice și a zonelor construite protejate susține și dimensiunea culturală a dezvoltării durabile, prin conservarea identității urbane și a valorilor istorice ale orașului.

6.4 Resurse umane și capacitate administrativă

6.4.1 Context general

Capacitatea administrativă a Municipiului Arad depinde, în mod direct, de resursa umană disponibilă, de structura acesteia pe categorii de funcții și niveluri de pregătire, precum și de volumul de activitate administrativă gestionat la nivelul aparatului de specialitate al primarului și al structurilor deliberative și executive. Pentru anul 2025, datele disponibile permit o analiză integrată a acestei capacități din două perspective complementare: pe de o parte, structura personalului din cadrul Primăriei Municipiului Arad și nivelul de ocupare a posturilor, iar pe de altă parte, intensitatea activității administrative reflectate prin ședințele Consiliului Local, hotărârile adoptate, dispozițiile emise și fluxul de comunicări administrative.[41]

Această abordare este relevantă deoarece capacitatea administrativă nu se reduce la numărul de posturi ocupate, ci trebuie evaluată și prin raportare la sarcina efectivă de lucru, la diversitatea atribuțiilor și la mecanismele instituționale prin care administrația locală produce, comunică și pune în aplicare actele administrative.

6.4.2 Structura resurselor umane din aparatul propriu

La data de 31.12.2025, în cadrul Primăriei Municipiului Arad erau înregistrate **534 posturi ocupate** și **115 posturi vacante**. În structura personalului se regăseau:[42]

- **3 demnitari**;
- **496 funcționari publici**;
- **35 angajați contractual**.

În cazul funcționarilor publici, distribuția pe tipuri de funcții a fost:

- **47 funcționari publici de conducere**;
- **449 funcționari publici de execuție**.

În cazul personalului contractual, structura a fost:

- **1 post contractual de conducere**;
- **34 posturi contractuale de execuție**.

Această distribuție arată că aparatul administrativ al municipiului este construit aproape integral pe structura funcției publice, personalul contractual având o pondere redusă. Din punct de vedere al organizării instituționale, această formulă este specifică unei administrații locale cu atribuții extinse de reglementare, autorizare, control, evidență și management public, în care funcția publică rămâne suportul principal al activității curente.

[41] Sursa: Serviciul Resurse Umane, Salarizare, adresa nr. 10544/10.02.2026; Serviciul Administrație Publică Locală, adresa nr. 10529/26.02.2026.
[42] Sursa: Serviciul Resurse Umane, Salarizare, adresa nr. 10544/10.02.2026.

Raportat la totalul de **649 posturi** rezultate din însumarea posturilor ocupate și vacante, gradul de ocupare a aparatului propriu a fost de aproximativ **82,3%**, iar gradul de vacantare de aproximativ **17,7%**. Acest nivel indică o capacitate administrativă funcțională, dar și existența unui deficit de personal care poate genera presiuni operaționale în anumite compartimente.

6.4.3 Nivelul de calificare și formarea profesională

Din perspectiva nivelului de studii, personalul din cadrul Primăriei Municipiului Arad prezintă o structură predominant superioară. La 31.12.2025, distribuția pe niveluri de pregătire a fost:

- **449 persoane cu studii superioare de lungă durată**;
- **3 persoane cu studii superioare de scurtă durată**;
- **76 persoane cu studii medii**;
- **6 persoane cu studii generale**.

Această structură arată că aproximativ **84,1%** dintre posturile ocupate aparțin personalului cu studii superioare de lungă durată, ceea ce confirmă un profil administrativ relativ bine calificat, adecvat unei administrații locale care gestionează procese tehnice, financiare, juridice, urbanistice și patrimoniale complexe.

Pe componenta de dezvoltare profesională, Serviciul Resurse Umane, Salarizare a raportat că în anul 2025 un număr de **47 persoane** aflate în evidența sa au participat la cursuri de perfecționare sau instruire. Raportat la totalul posturilor ocupate, rezultă o rată de participare la formare de aproximativ **8,8%**.

Din punct de vedere administrativ, nivelul ridicat de calificare reprezintă un punct forte al aparatului propriu, însă participarea relativ limitată la perfecționare sugerează că formarea continuă ar putea fi consolidată, mai ales în contextul creșterii complexității procedurilor administrative, al digitalizării și al necesității de adaptare la noile cerințe de management public.

6.4.4 Capacitatea administrativă din perspectiva activității instituționale

Capacitatea administrativă trebuie analizată și prin prisma volumului de activitate gestionat efectiv la nivelul autorității deliberative și executive. În anul 2025, **Consiliul Local al Municipiului Arad** s-a întrunit în **43 ședințe**, dintre care **12 ședințe ordinare** și **31 extraordinare**. În cadrul acestora au fost adoptate **840 hotărâri**, dintre care **61 cu caracter normativ** și **779 cu caracter individual**. Pentru hotărârile adoptate au fost efectuate **19.604 comunicări** către beneficiari, iar pentru toate cele **61 hotărâri normative** a fost parcursă procedura de transparență decizională prevăzută de Legea nr. 52/2003.[43]

La nivelul autorității executive, în anul 2025 au fost emise **2.813 dispoziții ale primarului**, pentru care s-au efectuat **12.364 comunicări** către beneficiari. De asemenea, au fost asigurate publicarea

[43] Sursa: Serviciul Administrație Publică Locală, adresa nr. 10529/26.02.2026.

actelor normative pe site-ul oficial al instituției și afișarea la sediul instituției, inclusiv pentru **66 dispoziții** publicate în secțiunea dedicată.

Aceste date indică un nivel ridicat de activitate administrativă formală și de sarcină procedurală. Raportat la cele **534 posturi ocupate**, rezultă:

- aproximativ **1,57 hotărâri ale CLM pentru fiecare post ocupat**;
- aproximativ **5,27 dispoziții ale primarului pentru fiecare post ocupat**;
- aproximativ **59,9 comunicări administrative pentru fiecare post ocupat**, dacă se cumulează comunicările aferente hotărârilor și dispozițiilor. Aceste valori nu trebuie interpretate strict mecanic, dar ele arată clar densitatea operațională a activității administrative și presiunea documentară pe care aparatul propriu a trebuit să o gestioneze în anul 2025.

6.4.5 Evaluare sintetică

Analiza resurselor umane și a capacității administrative pentru anul 2025 evidențiază o administrație locală cu bază profesională solidă, dar aflată sub presiunea unui volum ridicat de activitate și a unui nivel semnificativ de posturi vacante. Din punct de vedere al structurii, aparatul propriu este dominat de funcția publică și de personalul cu studii superioare, ceea ce constituie un avantaj instituțional important pentru gestionarea atribuțiilor complexe ale municipiului.

În același timp, existența a **115 posturi vacante** reprezintă un factor de vulnerabilitate. În practică, acest lucru poate însemna redistribuirea sarcinilor, încărcarea suplimentară a personalului existent, întârzieri procedurale sau dificultăți de absorbție a unor activități noi, mai ales în domenii cu cerințe tehnice ridicate.

Din perspectiva activității instituționale, anul 2025 a fost unul intens, cu un volum mare de ședințe, hotărâri, dispoziții și comunicări, ceea ce confirmă funcționarea continuă și susținută a administrației locale. Capacitatea administrativă a Municipiului Arad poate fi apreciată, în ansamblu, ca fiind bună, dar cu nevoia clară de consolidare a resursei umane și de extindere a formării profesionale continue, pentru a susține eficient volumul de activitate și complexitatea atribuțiilor administrative.

📊 Tabel 6.4.1 – Indicatori sintetici privind resursele umane și capacitatea administrativă a Municipiului Arad (2025)

Indicator	Valoare 2025	Observații
Posturi ocupate	534	aparat propriu PMA
Posturi vacante	115	aparat propriu PMA
Total posturi	649	ocupate + vacante
Grad de ocupare	82,3%	indicator sintetic
Grad de vacantare	17,7%	indicator sintetic

Indicator	Valoare 2025	Observații
Demnitari	3	în cadrul PMA
Funcționari publici	496	categorie dominantă
Personal contractual	35	pondere redusă
Funcționari publici de conducere	47	funcții de conducere
Funcționari publici de execuție	449	funcții de execuție
Personal contractual de conducere	1	funcție de conducere
Personal contractual de execuție	34	funcții de execuție
Personal cu studii superioare de lungă durată	449	nivel dominant de calificare
Personal cu studii superioare de scurtă durată	3	pondere foarte redusă
Personal cu studii medii	76	categorie complementară
Personal cu studii generale	6	categorie reziduală
Participanți la cursuri de perfecționare	47	aprox. 8,8% din posturile ocupate
Ședințe ale Consiliului Local	43	12 ordinare, 31 extraordinare
Hotărâri adoptate de CLM	840	61 normative, 779 individuale
Comunicări aferente hotărârilor CLM	19.604	activitate procedurală
Dispoziții ale primarului	2.813	autoritate executivă
Comunicări aferente dispozițiilor	12.364	activitate procedurală

🧭 Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Resursele umane și capacitatea administrativă ale Municipiului Arad contribuie direct la **ODD 16 – Pace, justiție și instituții eficiente**, prin susținerea unei administrații locale funcționale, capabile să emită, să comunice și să implementeze acte administrative într-un cadru procedural stabil. Totodată, existența unei structuri profesionale predominant formate din personal cu studii superioare și componenta de formare profesională continuă susțin și **ODD 4 – Educație de calitate**, prin dezvoltarea competențelor instituționale, precum și **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, întrucât o administrație locală eficientă este condiția de bază pentru gestionarea coerentă a dezvoltării urbane și a serviciilor publice.

Capitolul 7 - Ordine publică, conformare urbană și managementul situațiilor de urgență

7.1 Context general

Ordinea publică și managementul situațiilor de urgență reprezintă componente esențiale ale funcționării urbane, întrucât influențează direct siguranța cetățenilor, calitatea spațiului public,

capacitatea de reacție instituțională și reziliența municipiului în fața unor riscuri diverse. În cazul Municipiului Arad, datele disponibile pentru anul 2025 permit o analiză parțială, dar relevantă, a acestui domeniu, concentrată în principal pe activitatea Direcției Generale Poliția Locală Arad – Serviciul Protecția Mediului, completată cu repere de context din evaluarea activității Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Vasile Goldiș" al județului Arad pentru anul 2024.[44]

Din punct de vedere metodologic, acest capitol trebuie interpretat cu prudență. Pentru componenta de ordine publică și siguranță urbană, baza documentară disponibilă este limitată la zona de conformare urbană și de protecție a mediului gestionată de Poliția Locală. Pentru componenta de situații de urgență, sursa disponibilă este un raport la nivel județean pentru anul 2024, care nu poate substitui o raportare locală integrală pentru anul 2025, dar care oferă o imagine utilă asupra capacității operaționale, preventive și de cooperare instituțională din sistemul județean.

7.2 Ordine publică și conformare urbană – componenta disponibilă pentru anul 2025

În anul 2025, activitatea structurii de protecția mediului din cadrul Direcției Generale Poliția Locală Arad a avut la bază atribuțiile stabilite prin Legea nr. 155/2010 a poliției locale, coroborate cu actele normative naționale și locale aplicabile în domeniul protecției mediului, salubrizării, gospodăririi municipiului și administrării spațiilor verzi. Documentul de activitate arată că intervenția structurii a depășit strict componenta de mediu în sens restrâns, având și un rol semnificativ în asigurarea conformării urbane, prin verificarea stării de salubritate a terenurilor, a zonelor adiacente imobilelor, a șantierelor și a spațiilor publice.[45]

Activitatea a inclus identificarea clădirilor și terenurilor neîngrijite în vederea analizării lor în comisia de specialitate și a propunerii majorării impozitelor în cazurile de neconformare, verificări semestriale pe străzile municipiului, acțiuni de patrulare și monitorizare în cartierele Aurel Vlaicu și Micălaca unde funcționează insule ecologice securizate, precum și intervenții în zone cu acumulări de deșeuri sau cu probleme recurente de gospodărire urbană, între care Balastiera Micălaca, zona Mărului, Pădurea Ceala, Bujac, Cadaș-Silvaș, Grădiște și Centura de Nord.

Un accent deosebit a fost pus pe combaterea buruienii ambrozia. Începând din luna aprilie au fost identificate terenurile infestate, au fost emise somații către proprietari, iar din luna iulie până în luna octombrie s-au realizat reverificări și s-au dispus măsuri legale acolo unde nu au fost luate măsurile impuse de lege. De asemenea, serviciul a derulat acțiuni privind contractele de salubrizare, gestionarea deșeurilor rezultate din activități economice și din șantiere, monitorizarea deșeurilor din construcții și colaborarea cu operatorul serviciului de salubrizare.

[44] Sursa: Direcția Generală Poliția Locală Arad – Serviciul Protecția Mediului, document „Date cu privire la activitatea specifică a SPM pe anul 2025"; ISU Arad, „Evaluarea activității ISU Arad 2024".
[45] Sursa: Direcția Generală Poliția Locală Arad – Serviciul Protecția Mediului, document „Date cu privire la activitatea specifică a SPM pe anul 2025".

Din punct de vedere cantitativ, anul 2025 a înregistrat:

- **1.100 sesizări** verificate în teren;
- **900 situații** identificate prin autosesizare;
- **85 notificări** privind menținerea terenurilor în stare salubră;
- **151 somații** privind combaterea ambroziei;
- **760 locații** pentru care au fost solicitate identificări ale proprietarilor;
- **1.616 sancțiuni contravenționale** aplicate pentru încălcarea prevederilor legale aflate în competența serviciului.

Aceste valori indică o activitate intensă de teren și o prezență administrativă semnificativă în zona de conformare urbană. Raportul dintre sesizări, autosesizări și sancțiuni sugerează că o parte importantă a activității nu a fost exclusiv reactivă, ci și proactivă, bazată pe patrulare, monitorizare și identificare directă a disfuncționalităților.[46]

📊 Tabel 7.2.1 – Indicatori ai activității Poliției Locale Arad – Serviciul Protecția Mediului (2025)

Indicator	Valoare 2025	Observații
Sesizări verificate în teren	1.100	sesizări scrise și electronice
Situații identificate prin autosesizare	900	activitate proactivă
Notificări pentru terenuri nesalubrizate	85	conformare urbană
Somații pentru combaterea ambroziei	151	aplicare Legea nr. 62/2018
Locații pentru care s-a solicitat identificarea proprietarilor	760	în vederea aplicării măsurilor legale
Sancțiuni contravenționale aplicate	1.616	pentru încălcarea normelor legale
Zone monitorizate explicit	Aurel Vlaicu, Micălaca, Balastiera Micălaca, zona Mărului, Pădurea Ceala, Bujac, Cadaș-Silvaș, Grădiște, Centura de Nord	zone cu presiune ridicată de neconformare

[46] Sursa: Direcția Generală Poliția Locală Arad – Serviciul Protecția Mediului, document „Date cu privire la activitatea specifică a SPM pe anul 2025".

7.3 Situații de urgență, prevenire și intervenție – repere contextuale

În lipsa unei raportări locale complete pentru anul 2025, evaluarea activității ISU Arad pentru anul 2024 oferă un reper contextual util pentru înțelegerea capacității sistemului de management al situațiilor de urgență în județ și, implicit, a cadrului operațional în care este integrat și Municipiul Arad. Raportul arată că, în 2024, ISU Arad a desfășurat **1.285 activități de informare preventivă**, **874 instruiri** în domeniul situațiilor de urgență și **902 controale** preventive, în urma cărora au fost constatate și sancționate **2.118 deficiențe**, dintre care **445 amenzi**, în cuantum total de **4.396.500 lei**.[47]

Pe componenta operativă, la nivelul județului Arad s-au înregistrat **789 incendii** în 2024, în creștere cu 47% față de anul anterior. Dintre acestea, **503** au fost gestionate de forțele ISU, **164** în cooperare ISU-SVSU, iar **122** de serviciile voluntare pentru situații de urgență. Au fost salvate **11 persoane**, iar bunuri în valoare de peste **45,3 milioane lei** au fost protejate.

Pe segmentul asistenței medicale de urgență, echipajele SMURD au fost solicitate în **12.448 intervenții**, dintre care **11.739** pentru acordarea de asistență medicală de urgență. În total, au fost asistate **12.983 persoane**, dintre care **11.307 adulți** și **1.676 copii**. La nivelul dispecerizării, raportul consemnează **33.486 apeluri 112** gestionate în anul 2024.

Deși aceste date nu pot fi transpuse automat la nivelul Municipiului Arad pentru anul 2025, ele confirmă existența unui sistem județean de prevenire și intervenție cu volum ridicat de activitate, în care Municipiul Arad reprezintă una dintre principalele zone de concentrare a cererii operaționale. Prezența explicită a **Gărzii de intervenție nr. 1 Arad** în tabelul subunităților SMURD, cu **2.118 intervenții** și o pondere de **17%** din totalul intervențiilor SMURD la nivel județean, sugerează importanța municipiului în configurația operațională a sistemului.

📊 Tabel 7.3.1 – Repere operaționale ale ISU Arad (2024, nivel județean – utilizate contextual)

Indicator	Valoare 2024	Observații
Activități de informare preventivă	1.285	centre comerciale, piețe, târguri, mall-uri
Instruiri în domeniul situațiilor de urgență	874	operatori economici, instituții, localități
Controale preventive	902	activitate de prevenire
Deficiențe constatate și sancționate	2.118	445 amenzi
Valoarea amenzilor	4.396.500 lei	sancțiuni preventive
Incendii la nivel județean	789	inclusiv arderi necontrolate
Intervenții SMURD	12.448	total județean

[47] Sursa: ISU Arad, „Evaluarea activității ISU Arad 2024".

Indicator	Valoare 2024	Observații
Persoane asistate de SMURD	12.983	adulți și copii
Apeluri 112 gestionate	33.486	management operațional
Intervenții SMURD – Garda nr. 1 Arad	2.118	17% din totalul județean

7.4 Cooperare interinstituțională și capacitate de răspuns

Un element important pentru evaluarea acestui domeniu este cooperarea interinstituțională. Documentul Poliției Locale arată că Serviciul Protecția Mediului a acționat nu doar autonom, ci și în colaborare cu alte entități cu atribuții în domeniul mediului și al salubrizării, inclusiv cu rangerii din aria protejată și cu operatorii serviciului de salubrizare. Această dimensiune de cooperare este relevantă deoarece multe dintre problemele de conformare urbană nu pot fi soluționate eficient printr-o singură structură administrativă.[48]

La rândul său, raportul ISU Arad evidențiază o cooperare foarte bună cu instituțiile din subsistemul local și județean de management al situațiilor de urgență. În anul 2024, la peste **400** dintre situațiile gestionate au participat și cadre din alte structuri ale MAI, iar în exercițiile județene și subunitățile operative au fost implicate instituții precum IPJ Arad, IJJ Arad, SAJ Arad, UPU SMURD, Poliția Transporturi, Direcția Silvică, Crucea Roșie și comitetele locale pentru situații de urgență. Totodată, au fost executate **3 exerciții interne județene** și **51 exerciții la nivelul subunităților**, ceea ce indică o preocupare constantă pentru verificarea capacității de răspuns și a cooperării operative.

Din perspectivă managerială, aceste date arată că atât pe componenta de conformare urbană, cât și pe cea de intervenție în situații de urgență, eficiența depinde în mod semnificativ de cooperarea dintre structurile cu competențe complementare. Pentru Municipiul Arad, acest lucru este deosebit de important, având în vedere complexitatea spațiului urban, existența unor zone sensibile de mediu, densitatea activităților publice și private și rolul de centru urban major la nivel județean.

7.5 Evaluare sintetică

Pe baza datelor disponibile, anul 2025 evidențiază în Municipiul Arad o activitate susținută în zona de conformare urbană și protecție a mediului, gestionată prin Poliția Locală, cu accent pe salubrizare, gospodărire urbană, combaterea ambroziei, monitorizarea deșeurilor și intervenția în zone cu neconformări recurente. Volumul ridicat de sesizări, autosesizări și sancțiuni confirmă existența unei presiuni administrative constante asupra spațiului urban și arată că acest domeniu nu este unul marginal, ci o componentă concretă a ordinii publice urbane.

[48] Sursa: Direcția Generală Poliția Locală Arad – Serviciul Protecția Mediului, document „Date cu privire la activitatea specifică a SPM pe anul 2025"; ISU Arad, „Evaluarea activității ISU Arad 2024".

În ceea ce privește managementul situațiilor de urgență, reperele operaționale disponibile pentru anul 2024 la nivel județean indică o capacitate instituțională semnificativă în zona prevenirii, intervenției și cooperării interinstituționale. Aceste date nu permit, însă, formularea unor concluzii cantitative directe pentru Municipiul Arad în anul 2025, ci doar conturarea cadrului în care municipiul este integrat. Din acest motiv, interpretarea trebuie păstrată la nivel de context operațional și instituțional, nu de raportare locală completă.

Per ansamblu, capitolul indică faptul că Municipiul Arad dispune de structuri active de control, monitorizare și răspuns, dar și că o evaluare completă a domeniului ar necesita, pentru anii următori, o standardizare mai clară a indicatorilor privind ordine publică, siguranță urbană, intervenții, prevenție și cooperare operațională la nivel strict municipal.

🧭 **Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)**

Activitatea descrisă în acest capitol contribuie direct la **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin menținerea salubrității și a conformării urbane, la **ODD 16 – Pace, justiție și instituții eficiente**, prin exercitarea atribuțiilor de control, sancționare și cooperare instituțională, precum și la **ODD 3 – Sănătate și bunăstare**, prin intervențiile și activitățile de prevenire asociate managementului situațiilor de urgență. Totodată, componenta de prevenție și pregătire pentru riscuri contribuie și la reziliența urbană, aspect esențial pentru funcționarea sustenabilă a municipiului.

Capitolul 8 - Relații externe, cooperare și protocol instituțional

8.1 Context general

Relațiile externe și cooperarea instituțională ale Municipiului Arad reprezintă o componentă importantă a profilului său administrativ și strategic, întrucât susțin deschiderea internațională a municipiului, facilitează colaborările culturale, educaționale, economice și administrative și contribuie la promovarea imaginii orașului în plan extern. În anul 2025, această activitate a fost gestionată în principal prin Serviciul Relații Externe, Protocol Instituțional din cadrul Direcției Comunicare, structură care a asigurat atât componenta de cooperare internațională propriu-zisă, cât și funcțiile de protocol, reprezentare, organizare logistică și suport pentru delegații și evenimente cu dimensiune externă.[49]

Din punct de vedere instituțional, atribuțiile serviciului includ pregătirea și susținerea demersurilor premergătoare încheierii acordurilor de colaborare și înfrățire, aderarea la organizații și rețele internaționale, monitorizarea acordurilor existente, menținerea corespondenței cu partenerii externi, organizarea delegațiilor și a întâlnirilor oficiale, precum și reprezentarea corespunzătoare

[49] Sursa: Serviciul Relații Externe, Protocol Instituțional, adresa nr. 10525/10.03.2026 – Raport de activitate pe anul 2025.

a municipiului în relația cu parteneri externi, organisme internaționale, ambasade și alte instituții relevante. În același timp, componenta de protocol instituțional completează activitatea de cooperare, prin asigurarea condițiilor logistice și organizatorice pentru întâlniri, ceremonii, vizite oficiale și alte acțiuni publice ale conducerii administrației locale.

În plan normativ și strategic, **Statutul Municipiului Arad – Ediția 2025** consacră explicit posibilitatea municipiului de a se asocia sau coopera cu persoane juridice române sau străine, de a adera la asociații naționale și internaționale și de a menține o listă oficială a înfrățirilor, cooperărilor și asocierilor încheiate, inclusă în Anexa nr. 13 la statut. Acest cadru confirmă faptul că relațiile externe nu reprezintă o activitate secundară, ci o dimensiune instituțională stabilă a administrației locale.[50]

8.2 Rețeaua de cooperare externă și parteneriatele municipiului

La sfârșitul anului 2025, Municipiul Arad avea o rețea formală de cooperare externă alcătuită din **13 localități partenere sau înfrățite**, situate în Republica Moldova, Slovenia, Ungaria, Republica Cehă, Belgia, Serbia, Palestina și China. Această rețea cuprinde atât relații istorice de colaborare și înfrățire, cât și parteneriate mai recente, orientate spre cooperare culturală, instituțională și promovare reciprocă. Printre acestea se regăsesc Chișinău – Sectorul Râșcani, Lendava, Budapesta – Sectorul 12, Praga – Sectorul 5, Mezőhegyes, Heist-op-den-Berg, Pécs, Gyula, Hódmezővásárhely, Zrenjanin, Betleem, Changzhou și Békéscsaba.[51]

În paralel, municipiul participă și la organisme și rețele asociative cu relevanță națională și internațională. Statutul Municipiului Arad menționează, între altele, apartenența la **POLIS – Rețeaua Orașelor și Regiunilor Europene pentru Soluții Inovatoare în Transport**, **Convenția Primarilor (Covenant of Mayors)**, **Clubul de la Strasbourg – Clubul Primarilor**, **AMR – Asociația Municipiilor din România**, **Asociația Automotivest**, **Clusterul Regional TIC – Regiunea Vest** și **A.L.Z.I.A.R. – Asociația Localităților și Zonelor Istorice și de Artă din România**. Această apartenență extinde capacitatea municipiului de a accesa informații, parteneriate, oportunități de promovare și schimburi de bune practici.

📊 Tabel 8.2.1 – Rețeaua de parteneriate și înfrățiri a Municipiului Arad (situație la sfârșitul anului 2025)

Localitate / Oraș	Țara	Forma relației
Chișinău – Sectorul Râșcani	Republica Moldova	acord de înfrățire
Lendava	Slovenia	acord de parteneriat
Budapesta – Sectorul 12	Ungaria	acord de înfrățire

[50] Sursa: Statutul Municipiului Arad – Ediția 2025, Capitolul 11 „Cooperare sau asociere”, art. 28–30 și Anexa nr. 13.

[51] Sursa: Serviciul Relații Externe, Protocol Instituțional, adresa nr. 10525/10.03.2026; Statutul Municipiului Arad – Ediția 2025, Anexa nr. 13.

Localitate / Oraș	Țara	Forma relației
Praga – Sectorul 5	Republica Cehă	acord de înfrățire
Mezőhegyes	Ungaria	înțelegere de cooperare
Heist-op-den-Berg	Belgia	acord de înfrățire
Pécs	Ungaria	acord de înfrățire
Gyula	Ungaria	acord de colaborare
Hódmezővásárhely	Ungaria	convenție de colaborare
Zrenjanin	Serbia	acord de colaborare / înfrățire
Betleem	Palestina	acord de înfrățire
Changzhou	China	acord de cooperare
Békéscsaba	Ungaria	relații de colaborare bilaterală

Datele din tabel confirmă faptul că relațiile externe ale Municipiului Arad au o pronunțată componentă regională și central-europeană, dar includ și deschideri relevante către spațiul estic și extraeuropean. Structura acestei rețele arată că municipiul utilizează instrumente diferite de cooperare – de la înfrățire și parteneriat până la colaborare bilaterală – în funcție de vechimea relației, obiectivele urmărite și domeniile de interes comun.[52]

8.3 Activitatea de cooperare și protocol instituțional în anul 2025

În anul 2025, activitatea Serviciului Relații Externe, Protocol Instituțional s-a concentrat pe patru direcții principale: menținerea și valorificarea parteneriatelor existente, organizarea delegațiilor și a contactelor externe, reprezentarea municipiului în structuri asociative și sprijinirea evenimentelor de promovare externă a Aradului. Raportul de activitate al serviciului arată clar că activitatea a depășit nivelul pur protocolar și a avut o componentă operațională relevantă în susținerea unor cooperări concrete.[53]

Pe componenta parteneriatelor active, anul 2025 a inclus facilitarea colaborării dintre Colegiul de Arte „Sabin Drăgoi" din Arad și Praga – Sectorul 5, în contextul participării la competiția „Talent Prague 5", în baza relației de înfrățire dintre cele două localități. Tot în prima parte a anului au fost pregătite documentele aferente deplasării unei delegații arădene la Mezőberény, în legătură cu discuții privind proiectul INTERREG RO-HU de reabilitare a Casei Marta, și au fost menținute contacte cu partenerii din Changzhou și Fushun, inclusiv prin corespondență oficială și interacțiuni legate de posibili investitori chinezi.

[52] Sursa: Statutul Municipiului Arad – Ediția 2025, Anexa nr. 13; extras privind organismele naționale și internaționale din care face parte Municipiul Arad.

[53] Sursa: Serviciul Relații Externe, Protocol Instituțional, adresa nr. 10525/10.03.2026 – Raport de activitate pe anul 2025.

Un accent deosebit a fost pus pe cooperarea cu orașul **Pécs**, una dintre relațiile cele mai active din rețeaua de parteneriate a municipiului. Colaborarea s-a concretizat atât prin pregătirea și organizarea „Zilei orașului Pécs la Arad", cât și prin participarea delegației arădene la evenimentul „Ziua Aradului la Pécs", unde au fost promovate imaginea orașului, patrimoniul local și creația artistică arădeană. Tot în acest cadru au avut loc expoziții, concerte și contacte instituționale complementare, inclusiv în zona universitară. Din perspectiva cooperării externe, relația Arad–Pécs poate fi apreciată drept una dintre cele mai consistente și mai vizibile colaborări active în anul 2025.

O componentă importantă a promovării externe a municipiului a fost proiectul **„Zilele Culturii Arădene la Viena"**, ediția I, desfășurat în perioada 8–10 august 2025. Din datele disponibile rezultă că evenimentul a inclus o triplă expoziție la Institutul Cultural Român din Viena și două concerte simfonice susținute de artiștii Filarmonicii Arad în sala Musikverein din Viena, fiind conceput ca un proiect de anvergură internațională pentru promovarea imaginii culturale a Aradului. Serviciul Relații Externe, Protocol Instituțional a avut un rol activ în pregătirea logistică, documentară și de invitații aferente acestui proiect.

În aceeași logică a cooperării externe, în luna august a fost organizată și deplasarea unei delegații a Municipiului Arad la **Zrenjanin**, Serbia, cu ocazia tradiționalului „Festival al Berii", în cadrul colaborării dintre orașele înfrățite. De asemenea, raportul serviciului consemnează contacte și corespondență cu parteneri din Belgia, Elveția, Germania și China, precum și pregătirea unor întâlniri cu delegații, investitori și reprezentanți ai unor instituții și organizații externe. Aceste elemente arată că activitatea externă a municipiului în 2025 nu s-a limitat la relații simbolice, ci a inclus și contacte cu potențial de cooperare economică și instituțională.

Pe componenta asociativă, Municipiul Arad a continuat să fie activ în cadrul **Asociației Municipiilor din România (AMR)**. Conform documentelor disponibile, primarul municipiului a participat în mod repetat la ședințele Comitetului Director al AMR și deține calitatea de vicepreședinte în acest organism, iar municipiul a fost implicat în consultări privind proiecte de acte normative, în schimburi de informații referitoare la oportunități europene și în activități de cooperare instituțională facilitate de asociație. În plus, Aradul a fost reprezentat și la Adunarea Generală a Secretarilor Generali de Municipii.

Nu în ultimul rând, activitatea de protocol instituțional a rămas o componentă constantă a funcționării administrației locale. Raportul serviciului evidențiază organizarea și coordonarea acțiunilor de protocol ale municipiului, asigurarea primirii și însoțirii delegațiilor, traducerea discuțiilor și a documentelor, pregătirea dosarelor de deplasare, programarea întâlnirilor oficiale și suportul logistic pentru evenimente desfășurate în spațiile Primăriei. Această activitate, deși mai puțin vizibilă public, susține efectiv funcționarea relațiilor externe și calitatea reprezentării instituționale.

📊 Tabel 8.3.1 – Repere ale activității de relații externe, cooperare și protocol instituțional în anul 2025

Domeniu	Reper 2025	Semnificație
Cooperare educațională și culturală	colaborare cu Praga – Sectorul 5 pentru participarea Colegiului de Arte „Sabin Drăgoi” la „Talent Prague 5”	valorificarea activă a acordurilor de înfrățire
Cooperare transfrontalieră	deplasare și discuții la Mezőberény privind proiectul INTERREG RO-HU „Reabilitare Casa Marta Arad”	susținerea proiectelor comune și a contactelor regionale
Relații cu parteneri din China	corespondență cu Changzhou și Fushun; contacte cu investitori chinezi	deschidere spre cooperare economică și instituțională extraeuropeană
Cooperare cu Pécs	„Ziua orașului Pécs la Arad” și „Ziua Aradului la Pécs”	una dintre cele mai consistente relații active de parteneriat
Promovare externă a municipiului	„Zilele Culturii Arădene la Viena”, ediția I	proiect de promovare culturală internațională
Relații cu orașe înfrățite	participare la evenimente organizate la Zrenjanin	consolidarea rețelei de cooperare bilaterală
Reprezentare asociativă	participare activă în cadrul AMR; primarul municipiului – vicepreședinte	influență instituțională și consultare pe politici publice
Protocol instituțional	organizarea delegațiilor, întâlnirilor oficiale, traduceri, dosare de deplasare, suport logistic	suport operațional pentru reprezentarea externă a municipiului

8.4 Evaluare sintetică

Analiza activității de relații externe și cooperare din anul 2025 evidențiază un profil instituțional activ, în care Municipiul Arad a utilizat atât rețeaua formală de înfrățiri și parteneriate, cât și apartenența la organisme asociative pentru a-și promova interesele și imaginea. Relațiile externe ale municipiului au avut o dimensiune preponderent culturală și instituțională, dar au inclus și componente de cooperare educațională, administrativă și, punctual, economică.

Un punct forte este continuitatea unor relații de parteneriat care au depășit faza simbolică și s-au materializat în proiecte, vizite reciproce, evenimente comune și acțiuni de promovare. Colaborările cu Pécs, Praga – Sectorul 5, Mezőberény, Zrenjanin și partenerii din China ilustrează faptul că rețeaua externă a Aradului este funcțională și activată periodic în funcție de oportunități și contexte concrete. În același timp, proiectul „Zilele Culturii Arădene la Viena” arată că municipiul poate susține și acțiuni externe de promovare cu vizibilitate ridicată.

Principala limitare a acestui domeniu este că indicatorii cantitativi disponibili nu sunt încă standardizați într-un mod care să permită măsurarea anuală precisă a impactului extern: număr de delegații primite și transmise, număr de acorduri active valorificate efectiv, număr de acțiuni

de cooperare pe domenii sau rezultate economice directe ale relațiilor externe. Din acest motiv, analiza pentru 2025 are în principal caracter calitativ și operațional, bazat pe evenimente, relații și activități documentate.

Per ansamblu, anul 2025 confirmă faptul că relațiile externe ale Municipiului Arad constituie un instrument real de reprezentare instituțională, de promovare urbană și de consolidare a cooperării internaționale, cu o valoare adăugată importantă mai ales în domeniile cultural, educațional și administrativ.

🧭 **Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)**

Activitatea de relații externe, cooperare și protocol instituțional a Municipiului Arad contribuie direct la **ODD 17 – Parteneriate pentru realizarea obiectivelor**, prin dezvoltarea și menținerea acordurilor de înfrățire, cooperare și apartenență la rețele și organizații relevante. Totodată, există legături clare cu **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin promovarea externă a identității urbane și a patrimoniului local, cu **ODD 16 – Pace, justiție și instituții eficiente**, prin consolidarea cooperării instituționale și a reprezentării administrative, precum și cu **ODD 4** și **ODD 8**, în măsura în care parteneriatele externe susțin schimburi educaționale, culturale și oportunități de promovare economică și turistică.

Capitolul 9 - Concluzii generale

9.1 Tendințe majore identificate în anul 2025

Analiza integrată a indicatorilor economici, sociali, administrativi și de mediu relevă faptul că anul 2025 a fost, pentru Municipiul Arad, un an de funcționare stabilă, de continuare a investițiilor publice și de menținere a unei capacități instituționale bune, dar și un an în care au devenit mai vizibile anumite presiuni structurale ce vor influența dezvoltarea locală în perioada următoare.

Din punct de vedere demografic, municipiul își menține statutul de centru urban major al regiunii, dar evoluează într-un context de scădere moderată a populației și de accentuare a procesului de îmbătrânire. Această tendință are implicații directe asupra pieței muncii, serviciilor sociale, sistemului de sănătate, cererii educaționale și politicilor de locuire.

Din punct de vedere economic, municipiul Arad continuă să dispună de o bază antreprenorială solidă, cu un număr ridicat de profesioniști activi, o dinamică pozitivă a înmatriculărilor și o structură economică diversificată. În același timp, datele privind dizolvările, suspendările și ieșirile din piață arată că mediul economic local funcționează într-un regim concurențial și de ajustare continuă, specific unui oraș cu activitate economică intensă și cu expunere la schimbările din mediul național și european.

Pe piața muncii, municipiul se menține într-o zonă de șomaj redus, însă cu o ușoară contracție a numărului de contracte active și a numărului de angajatori. Aceasta sugerează că, deși economia locală rămâne funcțională și relativ rezilientă, există presiuni care afectează stabilitatea ocupării, mai ales în contextul transformărilor economice și al deficitului de forță de muncă în anumite domenii.

În domeniul social, educațional și sanitar, anul 2025 confirmă existența unei infrastructuri instituționale extinse și a unei capacități bune de furnizare a serviciilor publice. Rețeaua educațională este stabilă și diversificată, sistemul de protecție socială acoperă o gamă largă de nevoi, iar sistemul de sănătate funcționează într-un model mixt, cu participarea atât a furnizorilor publici, cât și a celor privați. Totuși, în toate aceste domenii se remarcă o presiune tot mai mare generată de schimbările demografice, de creșterea complexității nevoilor sociale și de limitările de personal și capacitate din unele segmente.

În ceea ce privește dezvoltarea urbană, infrastructura și serviciile publice, anul 2025 arată un municipiu aflat într-un proces consistent de modernizare. Investițiile publice, proiectele cu finanțare europeană, intervențiile în transport public, termoficare, salubritate, administrarea spațiilor publice și protecția mediului indică o orientare clară spre îmbunătățirea funcționării urbane și creșterea calității vieții. În același timp, execuția etapizată a unor proiecte și dependența de transferuri și fonduri externe arată că ritmul de transformare urbană este influențat semnificativ de capacitatea de implementare și de mecanismele de finanțare.

La nivel administrativ, municipiul dispune de o structură instituțională funcțională, capabilă să gestioneze bugete mari, un patrimoniu public semnificativ, proceduri urbanistice complexe, volume ridicate de acte administrative și relații externe active. Gradul de îndatorare rămâne redus, execuția bugetară este prudentă, iar administrația locală dovedește capacitate de coordonare și de susținere a serviciilor publice esențiale. Vulnerabilitățile identificate țin mai ales de posturile vacante, de presiunea operațională asupra unor compartimente și de nevoia de consolidare a capacității administrative pe termen mediu.

În plan cultural, sportiv și al imaginii urbane, Municipiul Arad se remarcă printr-o viață culturală activă, o bază sportivă consistentă și o rețea funcțională de relații externe și cooperare instituțională. Aceste componente nu au doar valoare simbolică, ci contribuie direct la atractivitatea urbană, la coeziunea comunitară și la poziționarea municipiului în rețele regionale și internaționale.

9.2 Puncte forte ale Municipiului Arad

Analiza de ansamblu evidențiază mai multe puncte forte structurale ale municipiului.

În primul rând, Aradul dispune de o **bază economică diversificată și activă**, susținută de un număr ridicat de profesioniști activi, de o dinamică antreprenorială pozitivă și de o poziționare favorabilă în rețeaua regională și transfrontalieră.

În al doilea rând, municipiul beneficiază de o **infrastructură instituțională extinsă** în domeniile educației, sănătății, culturii, serviciilor sociale și administrației publice, ceea ce îi permite să furnizeze servicii publice complexe și diversificate.

În al treilea rând, administrația locală demonstrează o **capacitate bună de susținere a investițiilor și de gestionare a resurselor financiare**, într-un cadru de sustenabilitate fiscală relativ solidă, cu grad redus de îndatorare și cu un nivel relevant al veniturilor proprii.

În al patrulea rând, Aradul dispune de un **potențial urban și patrimonial semnificativ**, reflectat atât în fondul construit și patrimoniul istoric, cât și în capacitatea de a genera proiecte de modernizare urbană și de regenerare a spațiilor publice.

În al cincilea rând, municipiul se remarcă prin **deschidere externă și capacitate de cooperare**, atât prin parteneriatele instituționale și internaționale active, cât și prin participarea la rețele, organizații și proiecte care îi sporesc vizibilitatea și conectivitatea.

9.3 Vulnerabilități și presiuni structurale

Alături de aceste puncte forte, raportul evidențiază și o serie de vulnerabilități care trebuie gestionate strategic în perioada următoare.

Cea mai importantă presiune structurală este cea **demografică**, caracterizată prin scăderea populației și creșterea ponderii grupelor de vârstă înaintată. Aceasta afectează simultan piața muncii, cererea de servicii sociale și medicale, structura gospodăriilor și perspectivele de dezvoltare pe termen lung.

O a doua vulnerabilitate este legată de **diferența dintre potențialul investițional și ritmul efectiv de implementare**, vizibilă în special în execuția fondurilor externe, a subvențiilor și a unor capitole bugetare dependente de programe și proiecte complexe. Nu este vorba despre o lipsă de proiecte, ci despre o presiune ridicată asupra capacității de implementare.

O a treia vulnerabilitate privește **presiunea asupra serviciilor publice urbane esențiale**, în special în domenii precum termoficarea, transportul public, protecția mediului, locuirea socială, recuperarea medicală și îngrijirile la domiciliu. Aceste domenii implică costuri ridicate, nevoi crescânde și o dependență importantă de finanțarea publică.

O a patra vulnerabilitate este legată de **capacitatea administrativă internă**, unde existența posturilor vacante și volumul mare de activitate procedurală pot afecta viteza de reacție, continuitatea unor funcții și eficiența unor procese administrative.

În fine, o limitare transversală a mai multor domenii este reprezentată de **neuniformitatea și fragmentarea indicatorilor disponibili**, ceea ce îngreunează evaluarea comparabilă și monitorizarea integrată a performanței municipale în toate sectoarele analizate.

9.4 Direcții prioritare pentru perioada următoare

Pe baza concluziilor desprinse din raport, se pot formula câteva direcții prioritare de acțiune pentru perioada următoare.

Prima direcție vizează **consolidarea rezilienței demografice și sociale** a municipiului, prin politici locale care să sprijine familiile tinere, locuirea accesibilă, serviciile pentru vârstnici și integrarea categoriilor vulnerabile.

A doua direcție privește **accelerarea implementării investițiilor publice și a proiectelor cu finanțare externă**, prin întărirea capacității tehnice și administrative de management al proiectelor, simplificarea fluxurilor interne și monitorizarea mai strictă a etapelor de execuție.

A treia direcție se referă la **modernizarea și eficientizarea serviciilor publice urbane**, în special în domeniile energiei termice, mobilității, salubrizării, protecției mediului și administrării patrimoniului public.

A patra direcție este legată de **dezvoltarea capitalului uman și a capacității administrative**, prin ocuparea posturilor vacante critice, formare profesională continuă, digitalizare și creșterea interoperabilității între compartimente și instituții.

A cincea direcție vizează **valorificarea mai puternică a profilului cultural, universitar și internațional al municipiului**, astfel încât cultura, educația, sportul și relațiile externe să fie integrate mai clar în strategia de dezvoltare urbană și de promovare a orașului.

📊 **Tabel 9.4.1 – Sinteză a principalelor concluzii strategice pentru Municipiul Arad (2025)**

Domeniu	Concluzie principală	Implicație strategică
Demografie	scădere moderată a populației și accentuarea îmbătrânirii	presiune pe servicii sociale, sănătate și piața muncii
Economie	bază antreprenorială activă și diversificată	necesitatea susținerii investițiilor și a competitivității locale
Piața muncii	șomaj redus, dar contracție ușoară a contractelor active	nevoie de măsuri de adaptare și atragere a forței de muncă
Servicii publice	infrastructură instituțională extinsă, dar cu zone de presiune	prioritizare investițională și eficientizare operațională
Administrație	capacitate administrativă bună, dar cu posturi vacante și sarcină ridicată	consolidare instituțională și profesionalizare continuă
Infrastructură urbană	proces activ de modernizare și investiții	nevoie de accelerare a implementării și monitorizare mai strictă
Mediu și conformare urbană	presiune constantă pe salubritate, deșeuri și conformare	creșterea controlului și a cooperării interinstituționale
Cultură, sport și imagine urbană	potențial ridicat de atractivitate și coeziune comunitară	integrare mai puternică în dezvoltarea strategică a orașului
Relații externe	rețea activă de cooperare și promovare externă	valorificare mai clară a parteneriatelor pentru proiecte și vizibilitate

9.5 Concluzie finală

În ansamblu, anul 2025 confirmă că Municipiul Arad este un oraș cu resurse instituționale, economice și urbane relevante, capabil să își mențină funcționalitatea, să susțină investiții publice importante și să furnizeze servicii publice complexe într-un context extern și intern dinamic. Raportul evidențiază nu doar o administrație locală activă, ci și un municipiu aflat într-un proces continuu de adaptare și modernizare.

În același timp, concluziile raportului arată clar că dezvoltarea viitoare a Aradului va depinde nu doar de volumul investițiilor sau de capacitatea de atragere a finanțărilor, ci și de modul în care municipiul va reuși să răspundă unor provocări structurale precum evoluția demografică, presiunea asupra serviciilor publice, nevoia de consolidare administrativă și cerința unei dezvoltări urbane tot mai coerente și sustenabile.

Prin urmare, imaginea de ansamblu rezultată din prezentul raport este aceea a unui municipiu stabil, funcțional și cu potențial ridicat de dezvoltare, dar care trebuie să își gestioneze cu atenție resursele, prioritățile și capacitatea instituțională pentru a transforma avantajele existente în progres urban durabil și în creșterea calității vieții pentru comunitate.

Corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Concluziile generale ale raportului evidențiază faptul că dezvoltarea Municipiului Arad în anul 2025 se înscrie într-o logică compatibilă cu mai multe obiective de dezvoltare durabilă, în special **ODD 11 – Orașe și comunități durabile**, prin investiții urbane, servicii publice și protejarea patrimoniului, **ODD 8 – Muncă decentă și creștere economică**, prin susținerea activității

economice și a pieței muncii, **ODD 3 – Sănătate și bunăstare** și **ODD 4 – Educație de calitate**, prin funcționarea rețelelor instituționale din domeniile sociale, sanitare și educaționale, precum și **ODD 16 – Pace, justiție și instituții eficiente** și **ODD 17 – Parteneriate pentru realizarea obiectivelor**, prin rolul administrației locale și al cooperării interinstituționale și externe în susținerea dezvoltării municipale.

ANEXE

Anexa 1. Instituții furnizoare de date

Nr. crt.	Instituție / Compartiment	Adresă trimisă (Nr./Data)	Adresă primită (Nr./Data)
1.	BIROUL JUDEȚEAN DE ADMINISTRARE A BAZELOR DE DATE PRIVIND EVIDENȚA PERSOANELOR ARAD	8761/02.02.2026	–
2.	ASOCIAȚIA JUDEȚEANĂ DE FOTBAL	9643/04.02.2026	–
3.	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE SPORT	9650/04.02.2026	11306/09.02.2026
4.	UNIVERSITATEA DE VEST „VASILE GOLDIȘ” ARAD	9691/04.02.2026	10352/05.02.2026
5.	UNIVERSITATEA „AUREL VLAICU” ARAD	9708/04.02.2026	14362/18.02.2026
6.	INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD	9716/04.02.2026	13097/13.02.2026
7.	INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ ARAD	9719/04.02.2026	15874/24.02.2026
8.	AJOFM ARAD	9720/04.02.2026	15669/23.02.2026
9.	ONRC – ORC ARAD	9723/04.02.2026	13828/17.02.2026
10.	CASA JUDEȚEANĂ DE PENSII ARAD	9724/04.02.2026	17407/27.02.2026
11.	CASA DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE ARAD	9726/04.02.2026	21362/10.03.2026
12.	DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ ARAD	9728/04.02.2026	–
13.	SPITALUL CLINIC JUDEȚEAN DE URGENȚĂ ARAD	9729/04.02.2026	14399/18.02.2026
14.	TEATRUL CLASIC „IOAN SLAVICI”	9733/04.02.2026; 10818/06.02.2026	11722/10.02.2026; 12642/12.02.2026
15.	FILARMONICA DE STAT ARAD	9735/04.02.2026; 10819/06.02.2026	13039/13.02.2026
16.	SC RECONS SA	9746/04.02.2026	11468/10.02.2026; 13984/17.02.2026
17.	SC GOSPODĂRIREA COMUNALĂ ARAD SA	9748/04.02.2026	16452/25.02.2026
18.	SC TÂRGURI, OBOARE, PIEȚE SA	9750/04.02.2026	10780/06.02.2026
19.	SC COMPANIA DE TRANSPORT PUBLIC ARAD SA	9759/04.02.2026	14516/18.02.2026

Nr. crt.	Instituție / Compartiment	Adresă trimisă (Nr./Data)	Adresă primită (Nr./Data)
20.	SC CET HIDROCARBURI SA	9764/04.02.2026	12554/12.02.2026
21.	INSTITUȚIA PREFECTULUI – JUDEȚUL ARAD	9774/04.02.2026	14506/19.02.2026
22.	ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ DE METEOROLOGIE – CENTRUL METEO BANAT–CRIȘANA	9778/04.02.2026	12519/12.02.2026
23.	POLICLINICA LASER SYSTEM ARAD	10461/ 05.02.2026	–
24.	SPITALUL MEDLIFE GENESYS ARAD	10471/ 05.02.2026	Nr.11167/09.02.2026
25.	CENTRUL PRIVAT LASERONCOMED ARAD	10473/ 05.02.2026	Nr.10787/06.02.2026
26.	CENTRUL AFFIDEA ARAD	10476/ 05.02.2026	–
27.	REȚEAUA DE SĂNĂTATE REGINA MARIA – POLICLINICA ARAD	10486/ 05.02.2026	–
28.	CENTRUL CULTURAL JUDETEAN ARAD	10492/ 05.02.2026	Nr.11641/10.02.2026
29.	COMPLEXUL MUZEAL ARAD	10497/ 05.02.2026	Nr.13900/17.02.2026
30.	BIBLIOTECA JUDETEANA ALEXANDRU D XENOPOL ARAD	10500/ 05.02.2026	Nr.10868/06.02.2026
31.	CENTRUL MUNICIPAL DE CULTURA		Nr.18905/ 03.03.2026
32.	DIRECTIA DE ASISTENTA SOCIALA ARAD	10634/06.02.2026 10815/ 06.02.2026	Nr.19266/ 04.03.2026
33.	HUB CULTURAL MARTA	10824/06.02.2026	Nr.12087/11.02.2026
34.	GARDA NATIONALA DE MEDIU - COMISARIATUL JUDETEAN ARAD	11059/06.02.2026	Nr.13769/17.02.2026
35.	DIRECTIA JUDETEANA DE MEDIU ARAD	11062/06.02.2026	Nr.14695/19.02.2026
36.	COMPARTIMENT RELAȚII MASS-MEDIA (DIRECȚIA COMUNICARE)	10515/ 05.02.2026	Nr.10515/ 06.02.2026
37.	SERVICIUL AGRICOL	10518/ 05.02.2026	Nr.10518/ 20.02.2026
38.	SERVICIUL INVESTITII, ENERGETIC	10520/ 05.02.2026	Nr.10520/ 02.03.2026
39.	SERVICIUL PROGRAME EUROPENE DE DEZVOLTARE	10524/ 05.02.2026	Nr.10524/ 16.02.2026
40.	SERVICIUL RELATII EXTERNE, PROTOCOL INSTITUTIONAL	10525/ 05.02.2026	Nr.10525/ 10.03.2026
41.	DIRECȚIA GENERALĂ POLIȚIA LOCALĂ ARAD - SERVICIUL PROTECȚIA MEDIULUI	10527/05.02.2026	Nr.10527/09.02.2026

Nr. crt.	Instituție / Compartiment	Adresă trimisă (Nr./Data)	Adresă primită (Nr./Data)
42.	SERVICIUL ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ	10529/05.02.2026	Nr.10529/26.02.2026
43.	SERVICIUL RESURSE UMANE, SALARIZARE	10544/05.02.2026	Nr.10544/10.02.2026
44.	DIRECȚIA VENITURI	10661/06.02.2026	e-mail
45.	SERVICIUL EDILITAR ȘI DEZVOLTARE MEDIU URBAN	11071/09.02.2026	Nr.11071/05.03.2026
46.	DIRECȚIA PATRIMONIU - COMPARTIMENTUL ADMINISTRAȚIA ȘCOLILOR	11481/10.02.2026	Nr.11481/25.02.2026
47.	DIRECȚIA PATRIMONIU	11493/10.02.2026	Nr. ad. 11.493/M1/18.02.2026 Nr. ad.11493/18.02.2026 Nr. ad. 11.493/M1/23.02.2026 Nr. 11493/24.02.2026 Nr. 11493/25.02.2026 Nr. 12056/11.02.2026 Nr. 20421/ 06.03.2026
48.	DIRECȚIA ECONOMICĂ	14972/20.02.2026	Nr. Ad. 14972/12.03.2026
49.	DIRECȚIA ARHITECT-ȘEF	14974/20.02.2026	Nr.ad.14974, 19792/05.03.2026 Nr. 22518/ 12.03.2026

Anexa 2. Indicatori și Metadate - set nucleu de monitorizare anuală

Notă metodologică pentru anexă

Prezenta anexă cuprinde indicatorii de bază recomandați pentru monitorizarea anuală a stării economice, sociale, urbane și administrative a Municipiului Arad. Indicatorii au fost selectați exclusiv din conținutul raportului 2025 și din documentele-sursă deja integrate în raport. Pentru uniformizare, fiecare indicator este prezentat prin: cod unic, denumire, definiție sintetică, formulă sau tip de calcul, unitate de măsură, sursă instituțională, valoare 2025 și observații metodologice.

A. DEMOGRAFIE

Nivel teritorial: municipiu
Frecvență: anuală
Status 2025: validat

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
DEMO01	Populația rezidentă totală	Numărul total al persoanelor cu reședință obișnuită în municipiu	absolut	persoane	INS	165.488	indicator de bază
DEMO02	Densitatea populației	Număr locuitori raportat la suprafața administrativă	DEMO01 / TERR01	loc/km²	INS + PMA	690,9	indicator derivat
DEMO03	Pondere populație 0–14 ani	Ponderea populației tinere în totalul populației	grupă / total × 100	%	INS	12,3	structură demografică

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
DEMO04	Pondere populație 15–64 ani	Ponderea populației de vârstă activă	grupă / total × 100	%	INS	66,3	structură demografică
DEMO05	Pondere populație 65+ ani	Ponderea populației vârstnice	grupă / total × 100	%	INS	21,4	presiune pe servicii sociale și medicale
DEMO06	Rata anuală de variație a populației	Variația populației 2025 față de 2024	(2025–2024)/2024 × 100	%	INS	-1,1	indicator derivat

B. TERITORIU

Nivel teritorial: municipiu
Frecvență: ad-hoc / anual pentru indicatorii derivați
Status 2025: validat

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
TERR01	Suprafața administrativă a municipiului	Suprafața totală a UAT	absolut	km^2	Direcția Arhitect-Șef / Statut	239,53	bază pentru densitate

C. PIAȚA MUNCII

Nivel teritorial: municipiu
Frecvență: anuală
Status 2025: validat

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
LAB01	Contracte individuale de muncă active	CIM active la 31.12.2025	absolut	contracte	ITM Arad	76.271	indicator principal ocupare formală
LAB02	Angajatori activi	Numărul angajatorilor activi la 31.12.2025	absolut	angajatori	ITM Arad	7.703	structură piață muncii
LAB03	Contracte noi	CIM nou înregistrate în anul 2025	absolut	contracte	ITM Arad	30.836	flux intrări
LAB04	Contracte încetate	CIM încetate în anul 2025	absolut	contracte	ITM Arad	33.806	flux ieșiri
LAB05	Sold net al contractelor	Diferența dintre CIM noi și CIM încetate	LAB03 – LAB04	contracte	ITM Arad	-2.970	indicator derivat
LAB06	Șomeri înregistrați	Numărul persoanelor înregistrate ca șomeri	absolut	persoane	AJOFM Arad	601	decembrie 2025
LAB07	Ponderea șomerilor în resursele de muncă	Proxy tehnic pentru intensitatea șomajului local	proxy statistic	%	INS	0,6	indicator local de context
LAB08	Unități controlate – relații de muncă	Numărul unităților controlate de ITM	absolut	unități	ITM Arad	1.338	conformare
LAB09	Unități controlate – SSM	Numărul unităților controlate în domeniul securității și sănătății în muncă	absolut	unități	ITM Arad	1.314	conformare

D. ECONOMIE

Nivel teritorial: municipiu
Frecvență: anuală
Status 2025: validat

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
ECON01	Profesioniști activi total	Total profesioniști activi juridic	absolut	entități	ONRC / ORC Arad	38.269	indicator sintetic
ECON02	Persoane juridice active	Total PJ active	absolut	entități	ONRC / ORC Arad	25.890	structură economică
ECON03	PFA/II/IF active	Total forme independente active	absolut	entități	ONRC / ORC Arad	12.379	structură economică
ECON04	Înmatriculări	Înmatriculări noi în anul 2025	absolut	entități	ONRC / ORC Arad	3.028	flux intrări
ECON05	Radieri	Radieri în anul 2025	absolut	entități	ONRC / ORC Arad	1.719	flux ieșiri
ECON06	Dizolvări	Dizolvări în anul 2025	absolut	entități	ONRC / ORC Arad	1.075	restructurare
ECON07	Suspendări	Suspendări în anul 2025	absolut	entități	ONRC / ORC Arad	553	ajustare activitate
ECON08	Insolvențe	Profesioniști intrați în insolvență	absolut	entități	ONRC / ORC Arad	171	indicator de vulnerabilitate
ECON09	Ponderea femeilor în rândul asociaților/acționarilor PJ active	Structura pe sexe a antreprenoriatului formal	raport statistic	%	ONRC / ORC Arad	36,09	antreprenoriat PJ

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
ECON10	Ponderea femeilor în rândul titularilor/membrilor PFA/II/IF	Structura pe sexe a antreprenoriatului independent	raport statistic	%	ONRC / ORC Arad	42,03	antreprenoriat individual

E. PROTECȚIE SOCIALĂ

Nivel teritorial: municipiu
Frecvență: anuală
Status 2025: validat

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
SOC01	Pensionari limită de vârstă	Număr pensionari limită de vârstă la finalul anului	absolut	persoane	Casa Județeană de Pensii Arad	34.271	decembrie 2025
SOC02	Pensia medie	Valoarea pensiei medii la final de an	absolut	lei	Casa Județeană de Pensii Arad	3.175,6	decembrie 2025
SOC03	Beneficiari centre de zi pentru vârstnici	Beneficiari unici ai centrelor de zi	absolut	persoane	DAS Arad	432	total 2025
SOC04	Titulari de prestații sociale	Total titulari / beneficiari ai principalelor prestații gestionate de DAS	agregat instituțional	persoane/dosare	DAS Arad	7.242	indicator sintetic

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
SOC05	Beneficiari ai adăpostului de noapte	Persoane unice asistate	absolut	persoane	DAS Arad	175	vulnerabilitate urbană
SOC06	Asistenți personali	Număr asistenți personali aflați în plată / evidență	absolut	persoane	DAS Arad	495	sprijin persoane cu handicap
SOC07	Indemnizații persoane cu handicap	Număr beneficiari	absolut	persoane	DAS Arad	1.774	prestații sociale

F. EDUCAȚIE

Nivel teritorial: municipiu
Frecvență: anuală / an școlar
Status 2025: validat

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
EDU01	Elevi înscriși total	Total copii și elevi în învățământul preuniversitar	absolut	elevi	ISJ Arad	29.184	an școlar 2025–2026
EDU02	Rețea școlară publică	Număr total unități / structuri publice	absolut	unități	ISJ Arad / Administrația Școlilor	83	include unități și structuri conexe

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
EDU03	Rețea școlară privată	Număr total unități private	absolut	unități	ISJ Arad	20	an școlar 2025–2026
EDU04	Cadre didactice total	Total personal didactic	absolut	cadre didactice	ISJ Arad	2.306	municipiu
EDU05	Promovabilitate Bacalaureat – sesiunea iunie-iulie	Procent candidați promovați	raport statistic	%	ISJ Arad	77,71	sesiunea principală
EDU06	Promovabilitate Bacalaureat – sesiunea august-septembrie	Procent candidați promovați	raport statistic	%	ISJ Arad	31,96	sesiunea de toamnă

G. SĂNĂTATE

Nivel teritorial: municipiu / sistem local contractual
Frecvență: anuală
Status 2025: validat / contextual unde este cazul

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
HEALTH01	Furnizori medicină de familie contractați	Număr furnizori contractați de CAS	absolut	furnizori	CAS Arad	93	sistem local
HEALTH02	Furnizori ambulatoriu de specialitate	Număr furnizori contractați	absolut	furnizori	CAS Arad	94	sistem local
HEALTH03	Furnizori servicii spitalicești	Număr furnizori contractați	absolut	furnizori	CAS Arad	26	sistem mixt

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
HEALTH04	Investigații paraclinice	Volum de investigații decontate / efectuate	agregat	investigații	CAS Arad	~8,1 mil.	valoare rotunjită
HEALTH05	Venituri totale CAS Arad	Venituri cumulate ale sistemului de asigurări de sănătate la nivel județean / utilizate contextual	absolut	lei	CAS Arad	~1,08 mld.	valoare rotunjită
HEALTH06	Consultații ambulatoriu Genesys	Volum anual de consultații raportate	absolut	consultații	MedLife Genesys	>99.000	indicator furnizor privat
HEALTH07	Pacienți oncologie LaserOncoMed	Pacienți tratați / asistați	absolut	pacienți	LaserOncoMed	1.028	servicii specializate

H. MOBILITATE ȘI TRANSPORT PUBLIC

Nivel teritorial: municipiu
Frecvență: anuală
Status 2025: validat

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
MOB01	Călători transportați	Numărul total de călătorii efectuate cu transportul public	absolut	călători	CTP Arad	11.935.867	total anual
MOB02	Stații totale	Numărul total al stațiilor de transport public	absolut	stații	CTP Arad	325	tramvai + autobuz
MOB03	Parc tramvaie	Numărul total de tramvaie din exploatare / parc operator	absolut	unități	CTP Arad	94	parc electric

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
MOB04	Venituri din bilete și abonamente	Venituri comerciale raportate de operator	absolut	lei	CTP Arad	6.310.280	total anual
MOB05	Parcurs anual tramvaie	Kilometri parcurși anual de rețeaua de tramvai	absolut	km/an	CTP Arad	1.782.111	componentă electrică

I. MEDIU ȘI CONFORMARE URBANĂ

Nivel teritorial: municipiu
Frecvență: anuală
Status 2025: validat

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
ENV01	Sesizări verificate în teren	Sesizări primite și verificate de Poliția Locală – SPM	absolut	sesizări	Poliția Locală Arad – SPM	1.100	activitate reactivă
ENV02	Situații identificate prin autosesizare	Cazuri constatate direct în teren	absolut	cazuri	Poliția Locală Arad – SPM	900	activitate proactivă
ENV03	Notificări pentru terenuri nesalubrizate	Notificări transmise proprietarilor	absolut	notificări	Poliția Locală Arad – SPM	85	conformare urbană
ENV04	Somații pentru combaterea ambroziei	Somații transmise pentru aplicarea legii	absolut	somații	Poliția Locală Arad – SPM	151	sănătate publică și mediu
ENV05	Sancțiuni contravenționale aplicate	Total sancțiuni în sfera de competență a SPM	absolut	sancțiuni	Poliția Locală Arad – SPM	1.616	indicator de control

J. CULTURĂ

Nivel teritorial: municipiu
Frecvență: anuală
Status 2025: validat

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
CULT01	Spectacole Teatrul Clasic „Ioan Slavici”	Număr spectacole organizate	absolut	spectacole	TCIS Arad	271	activitate anuală
CULT02	Spectatori Teatrul Clasic „Ioan Slavici”	Număr total spectatori	absolut	spectatori	TCIS Arad	31.961	sediu + deplasare
CULT03	Concerte Filarmonica de Stat Arad	Număr concerte susținute	absolut	concerte	Filarmonica de Stat Arad	75	activitate artistică
CULT04	Public Filarmonica de Stat Arad	Spectatori plătitori + neplătitori	agregat	spectatori	Filarmonica de Stat Arad	36.583	25.403 + 11.180
CULT05	Vizitatori Complexul Muzeal Arad	Număr total vizitatori	absolut	vizitatori	Complexul Muzeal Arad	59.408	indicator de acces cultural
CULT06	Evenimente Complexul Muzeal Arad	Număr evenimente culturale	absolut	evenimente	Complexul Muzeal Arad	85	activitate muzeală
CULT07	Evenimente culturale Biblioteca Județeană	Număr evenimente organizate	absolut	evenimente	Biblioteca Județeană „A.D. Xenopol”	158	activitate cultural-educativă

K. SPORT

Nivel teritorial: municipiu
Frecvență: anuală
Status 2025: validat

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
SPORT01	Activități sportive organizate	Număr total activități / competiții pe ramuri sportive	însumare	activități	DJS Arad	131	rezultat din tabelul pe ramuri sportive
SPORT02	Sportivi legitimați	Număr total sportivi legitimați	absolut	persoane	DJS Arad	9.550	indicator sintetic
SPORT03	Antrenori activi	Număr antrenori activi	absolut	persoane	DJS Arad	202	resursă umană sportivă
SPORT04	Cluburi sportive nou înființate	Număr structuri sportive noi	absolut	cluburi	DJS Arad	4	extindere ofertă sportivă

L. ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

Nivel teritorial: municipiu
Frecvență: anuală
Status 2025: validat

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
ADMIN01	Venituri totale realizate	Total venituri încasate în anul de referință	absolut	lei	Direcția Economică	1.065.561.126	execuție bugetară
ADMIN02	Cheltuieli totale executate	Total cheltuieli efectuate în anul de referință	absolut	lei	Direcția Economică	1.017.727.233	execuție bugetară

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
ADMIN03	Venituri proprii	Venituri proprii încasate	absolut	lei	Direcția Economică	555.027.339	capacitate de autofinanțare
ADMIN04	Excedent bugetar curent	Diferența dintre venituri și cheltuieli	ADMIN01 – ADMIN02	lei	Direcția Economică	47.833.893	indicator derivat
ADMIN05	Investiții realizate	Investiții executate prin Titlul 70	absolut	lei	Direcția Economică	80.234.732	investiții utilizate
ADMIN06	Sold total datorie publică locală	Datorie publică locală la 31.12.2025	absolut	lei	Direcția Economică	222.947.986,40	sustenabilitate fiscală
ADMIN07	Serviciul datoriei publice	Rate + dobânzi în anul 2025	absolut	lei	Direcția Economică	40.816.253,24	cost anual datorie
ADMIN08	Grad de îndatorare	Raportul legal al datoriei	raport statistic	%	Direcția Economică	8,48	sub plafonul legal
ADMIN09	Posturi ocupate	Posturi ocupate în aparatul propriu	absolut	posturi	Serviciul Resurse Umane	534	capacitate administrativă
ADMIN10	Posturi vacante	Posturi vacante în aparatul propriu	absolut	posturi	Serviciul Resurse Umane	115	presiune operațională
ADMIN11	Hotărâri adoptate de CLM	Număr total hotărâri adoptate	absolut	hotărâri	Serviciul Administrație Publică Locală	840	activitate deliberativă
ADMIN12	Dispoziții ale primarului	Număr total dispoziții emise	absolut	dispoziții	Serviciul Administrație Publică Locală	2.813	activitate executivă

M. RELAȚII EXTERNE ȘI COOPERARE

Nivel teritorial: municipiu
Frecvență: anuală
Status 2025: validat

Cod	Indicator	Definiție sintetică	Formulă / tip	Unitate	Sursă instituțională	Valoare 2025	Observații
EXT01	Localități partenere / înfrățite	Numărul relațiilor formale de cooperare externă	absolut	localități	Serviciul Relații Externe + Statut	13	rețea formală de cooperare
EXT02	Organizații și rețele asociative relevante	Numărul principalelor organisme / rețele în care municipiul este membru și care au fost evidențiate în raport	absolut	organizații	Statutul Municipiului Arad + Serviciul Relații Externe	7	POLIS, Covenant, Clubul de la Strasbourg, AMR, Automotivest, Cluster TIC, ALZIAR